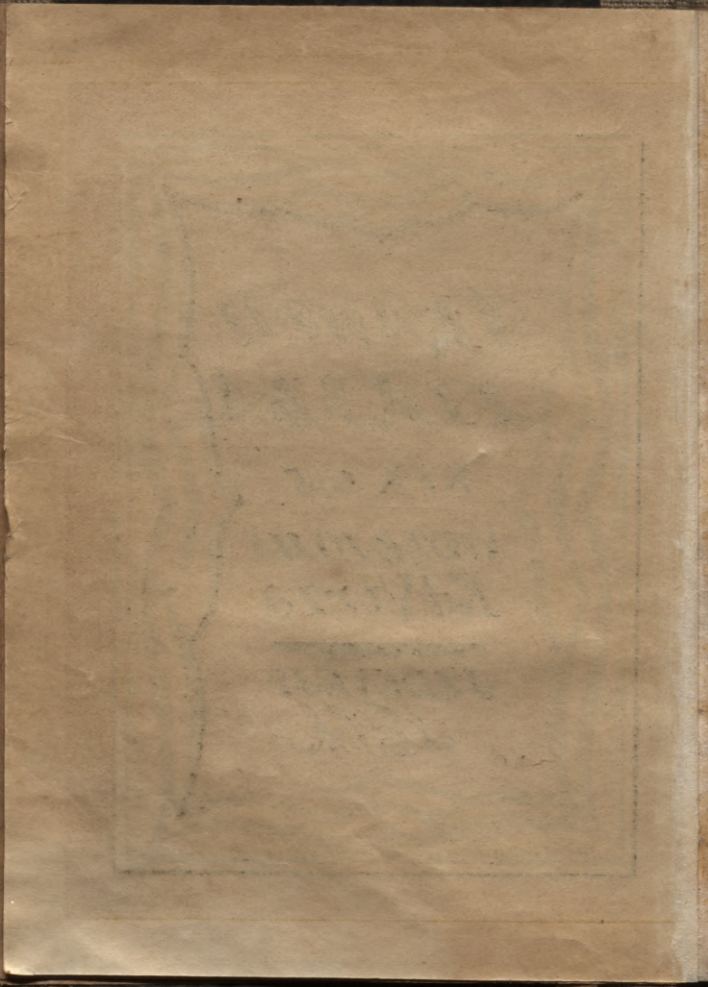

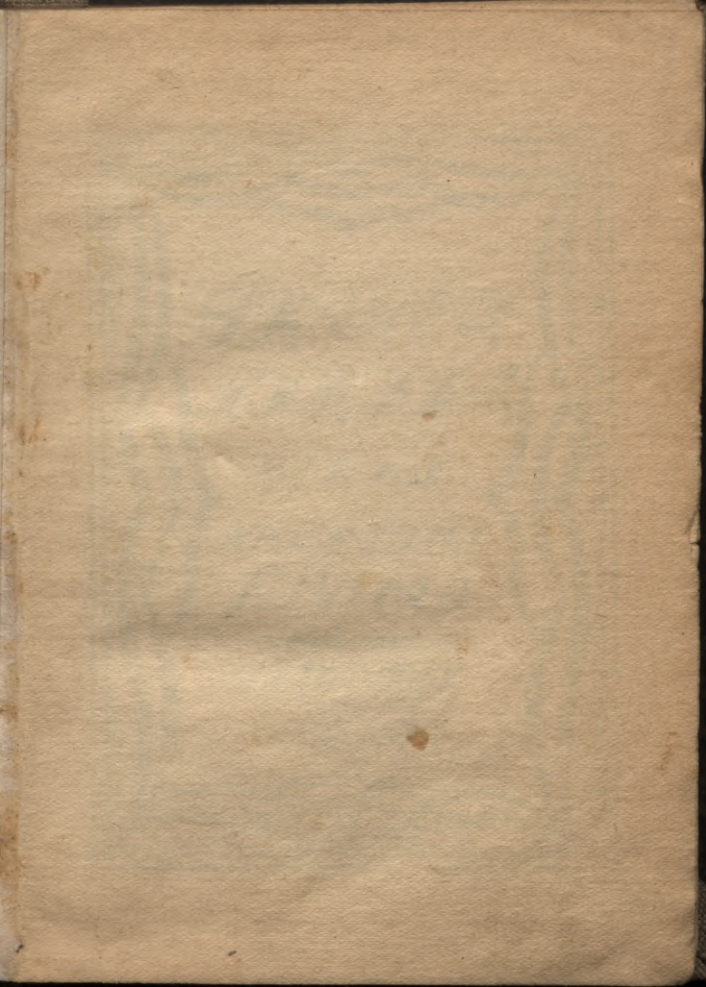
FRANČU
LITVA

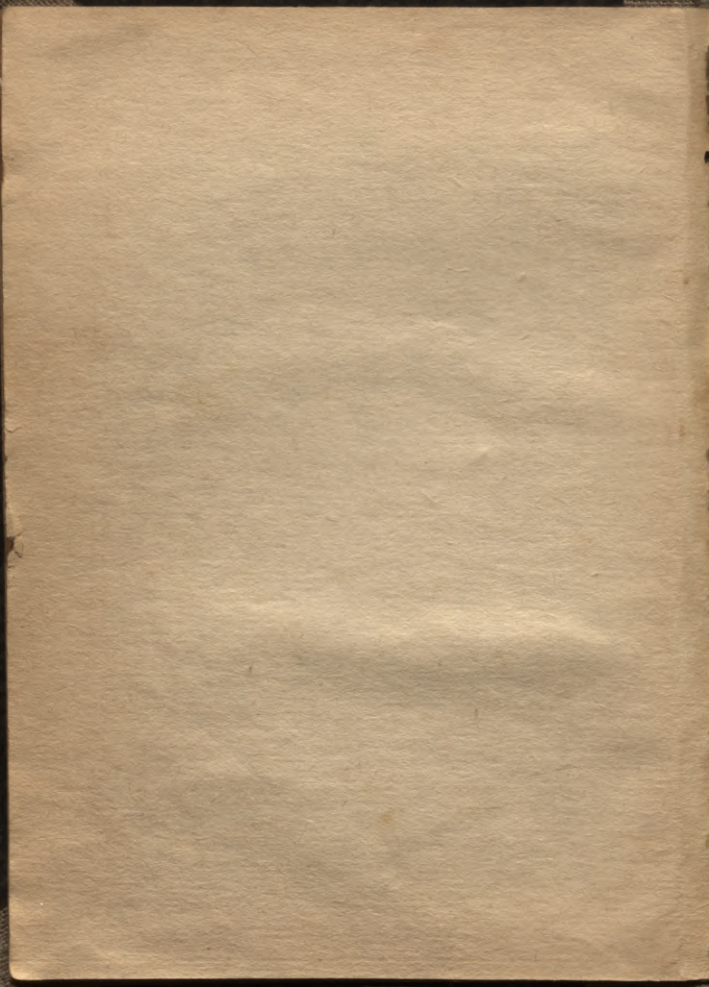
XIX 65

ATDZEJOJIS
EdVirza

JZDEVEJS
LITVA

FRANCIS

LIBRARIUS

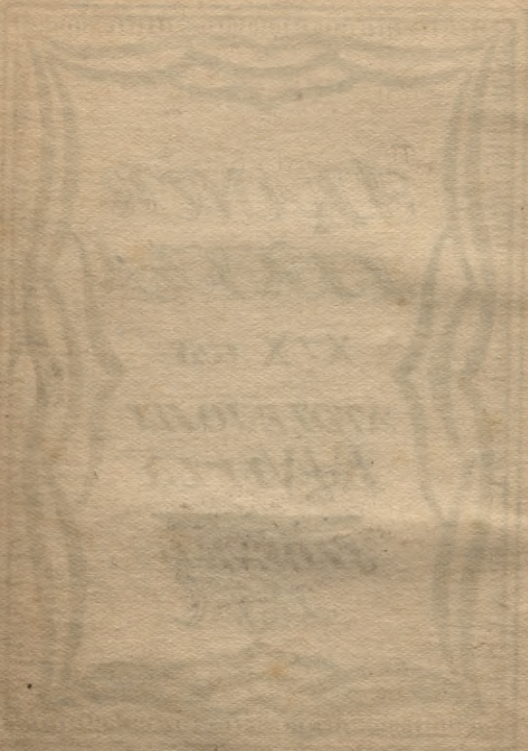
XIX G'S

ATDZEJOJIS

EdVirza

JZDEVEJS

LET

LIBRARY OF THE

STATE OF TEXAS

UNIVERSITY OF TEXAS AT AUSTIN

Bigas aprilka
Tomes pagasia
BIBLIOTEKA

Poésie lyrique française

du XIX siècle

Traductions par Edouard Virza

Editeur „Leta“
Riga, 1921

L $\frac{A}{7682}$

80-1.
Fran.
8A li.

Frantschu lirika

XIX. g. f.

Utdsejojis Edwards Wirsa

TOMES
BIBLIOTEKA

Izdewejs „Peta“
Rigā, 1921. g.

N.º ~~511~~ 5166. -

V R-1
L-3
E-1

16-9.819

0303034584

J. Peteršona drukatava, Rīgā, Suworova eelā № 20/22.

Breeſchwahrds

Tullojumi, kuri atrodas ſhajā grahmatā, Frantſchu liriki XIX. g. ſ., ir ilgaka laika darbs. Pa leelakai daſai wini raduſchees laikmetā, tad iſnemot paſchuſ dſejneekuſ neweens muhſu ſabeedribā par dſeju nedomaja. Kaſ atteezas uſ frantſchu dſeju, tad winas wahrds bij pilnigi nepaſiſtams. Muhſu inteligentās aprindās gan ſinaja, ka ir bijuſe Leelā frantſchu Rewoluzija, Napoleons, un pee Sedanas ſakautā Franzija, bet ka winai ir dſeja ne no ſahdeem laiſeem neſakaujama, to nojanda ſikai reſ. Pee mums tā bija eeſaknojuees legenda par wahzu dſejas pahrakumu, ka wina latweeſcheem pilnigi aiſſeſja latiniſſas frantſchu lirikaſ deewiſchfigoſ un ſkaidroſ horizontuſ.

Par noſchehloſchannu ari muhju dſejneeki no wezakās paaudſeſ nawa pazehluſchees pahri ſchahdam ſabeedribā waldoscham uſſkatam. Wini ſinaja, ka ir bijuſchi Gete un Schillers wahzu XVIII. g. ſ. beigās un Rilke un Dehmels muhſu deenās, bet par Andreju Schenje, Wittoru Iggó, Bodleru un Werlenu wineem bij wiſjajakuſchalee un aiſſpreedumu pilnakee jehdſeeni. Wajadſeja nahkt wezoſ literariſkuſ uſſtatus iſpoſtoſchaj latweeſchu jaunnakai dſejneeku paaudſei un wahzu kulturāſ legendu ſagraujoscham karam, lai tautāſ mahſſleneeziffā un nazionalā paſchapsina atmoſtoſ un garſ kluhtu ſwabads.

ſa ir noſchehlojama parahdiba, ka frantſchu dſeja eenahf muhſu raſtneezibā tik wehlu. Wina iſſtatitoſ daubſ zitadaka, ja latweeſchu dſejneeki buhtu ſtahwejuſchi zeeſchakoſ garigoſ ſakaroſ ar frantſchu dſeju. Wina buhtu eemahzijuſe muhſ ſtaliſtees uſ wiſām leelam no daubſ mahſſleneeziffakeem, gariga-

teem un kulturelakeem stahwofteem nekà lihds schim. Frantschu dsejas leelà skaidriba, nepahrspehjamà formas pilniba un noteit-tiba, ibeju dsikums, panta burwigais musikaliskums un schestu plaschums ir tahdas ihpaschibas, ar kuràm neeepasihstotees, newar eet us preekschu neweenas tautas dseja.

Ja mehš skatitōš zaur muhschu satumsuschajeem logeem, mehš redsetu pee zitàm tautam dsejas genijus, kuri pilnigi war lihdsinatees un daschà sinà pat sneedjas pahri frantschu leela-keem gareem poesijas laukà. Bet kas par to! Franzija pahrspehj wisu zitu tautu dsejas ar sawàm jau augschà minetàm ihpaschibam, talantu spilgtumu, muhscham jaunu apwahrschnu eekaroschannu un originalitati, kura ir til leela, ta pahrejās semes newilus padodas winas eespaibam. Leelas it lā Pegasš. pahrskreedams frantschu semi, buhtu ar sawu pakawu paštīs winà walà neskaitamus kastakawotus.

Schinì grahmata ir representeti trihs leelee wirseeni frantschu XIX. g. f. liriskà — romantisms, parnašisms un simbolisms. Neeuens no winu galweneem preekschstahweem nawa islaists, laut gan wini paschi ar dsejas peemehreem nawa raksturoti deesgan peeteekoschi. Bet jehdseenu par winu talantu sawadibam un ihpaschibam usmanigs un dseju mihloschs lasitājs tomehr eeguhs. Grahmata eesahkas ar Andreju Šhenjē, kuru romantiki skaita par sawu zilts tehnu un nobeidšas ar Renē Gilu, simbolistu un sinatnistkas poesijas nodibinataju. Mans noluhks bija rahdit frantschu dsejas attihstibu lihds pat pehdejam laikam, bet karsch un apgruhtinoschee satikšmes lihdselki aiskaweja nepeezeeschamo grahmatu eegahdaschannu. Weens no galweneem eemesleem, kas laweja latweeschus tuwaki eepasihstees ar frantschu liriku — bija frantschu walodas nemahzeschana. Lihds ar muhsu walsts nodibinaschanos winai teel eerahbita peenahziga weeta muhsu skolās. Warbuht kas nowedis muhsu jauno paudsi ari pee tuwakeem sakareem ar frantschu literaturu. Ja schi grahmata waretu buht lā pamudinajums us to — es justōš apmeerinats.

Rigā, 8. sept. 1920. g.

E. d. Wirša.

Zaunā tarentineete

U! raudeet halziones! Čehras wifur paudeet!
Zuhs, maigās halziones, deewei mihlās, raudeet!

Un bšihwoja Mirtō un preeks iſ winas dweſa,
U! Sizilijas kraſteem kugis wianu neſa,
Kur puķes, kaſhu dſeesmas, ſleitu ſkanas klufaſ
To buhtu webuſchaſ pee lihgawaina duſaſ.
Un modrā atſlehgā bij galawa, lai dotu
Preekſch winas zeedru ſchirſtā ſlehgto kaſhu rotu,
Un lehbēs, gredſenus ſchai beenai ſen jau krahtuſ,
Un mateem gaiſchdſelteneem reibu aromatuſ.
Bet, kaſ ta ſwaigſnes ſlatot, kuga galā mita,
Te ugunigais wehſſch, kurſch pilnās buhraſ ſita,
No ſaubim atſchirtu, to ſlahwa pehſſchnā ſparā,
Ta eekſeekſaſ un friht un luht ta wifnu warā.

Un tarentineeti nu wifnu wara ſkauj
U! winas maigo meeſu bangas nakti rauj.

Un pate Tetida, no ruhgtaſm raudam ſlahba,
No juhraſ neſwehreem to klinschu aiſās glaħba,
Un rokās ſatwehra un kraſta malā neſa,
Un ſahlēs nolika, kur Čeffiſ maigal dweſa.
Tab ditteem kleeſeeneem tāſ beedreſ ſaſaukt ſahja,

Andrejs Čhenjē
(André Chénier)
1766.—1794.

Un kalnu, eeseju un mešcu nimšas nabža,
Un wifas škanās sebrās sawas kruhtis šta
Un škunji aplahrt kapam winu wahrbi rita:

„Nekad wairs netiksi tu mihkam rokās bota,
Nekad wairs neisgresnos tewi kashu rota,
Wairs šprahdšes nesawillkšees tew ap rokam zeeti
Un šaldee aromi pahr mateem netiks leeti.“

Ризас апмуга
Tomes pagasta
BIBLIOTEKA

Zeeft klusu tawai ūrdij muhju widū tihf.
Tu behds, tu nesmejees, nefas tew nepatihf;
Dot taweem schuwumeem sīhds wišas trahšas war,
Bet pules abata wairs dšihwas nepadar.
Til ſapnot mihlē tu un klufet, aplahrt klišt,
Un luhpās domigās tew rofe baht un wišt.
Bet gudriš man ir ſlats un wairaf deenu tahds,
Jo waj tad mihln ſlehyt preekšch manis eespehj tahds?

Mums tihlas daitawas — tās mihl un mihlet leef.
Zil laimigs mirstigais, kurušch no tām mihlets teel!
Zel maiga ešī, wahra, uštiziga ar
Ja eespehj tahda buht, bet paſaki, kā war
Jauns zilweks, ſilām azim, melnmatiš, lam waigs
Til pašrpilns grazijas un apburošchš un maigs?
Luhf, tu jau noſarkſti. Waj man ta wahrdu teitt?
To wiſur paſihſchu. Winšch taš, kas newar beigt
Up lawu mahju klišt... Tu taišees projam ſtreet
Bet rangees muhšchigi uš zefu, kur winšch eet.
Winšch tewi pamana un ahtri tahlaf ſtreen,
Bet ſlats til ilgi wehrſtis uš wina puſi ween...

Schaj meſchā tuwejā, kad dabā ſeemu bed
Un ſeedons ſpoſchos ſwehtkos muhju nimſas wed —
Reiſ ſpehj til diſchens buht un pawadu tā twert
Un likt pehj ſawas gribas ſirgeem ſofus ſpert.

Dianai

Tu, šķīhstā jaunawa, ko medineeki zeena,
Apollo bahla mahja, nakschu karaleena,
Tew sveižeens, Diana, tu waldneeze pahr salam,
Pahr kalneem, mescheem, juhram, slaidrawotu tšhalam!

Es redseju, tad gahju zauri jahlu lejam,
Ar swihtu Dianu gar kalna malū skrejam.
Tās pawadonem stahwus luhšču ahdas sebs,
Ji jostam raisamees tām kruhtis jaunās reds.
Up wiru slaidām lahjam weeglt tehrpi lolas
Un atsebs smalkos zekus pawehrusčas krolas.
Un tad pee awola, pahr kuru sari klahjas,
Tās saulē nogurusčas sawā gaitā stahjas.
Kā Dianās tās šķīhstas, meschā miht un moščas
Uf wilkeem rijsigeem schauj bultas nahwejosčas.
Es redseju, af deewe, ka ar pirsteem saweem
Tās stirnās ijsuhdja no medibrateem taweem,
Tām sahnus masgaja, kas bij no sweedreem milki
Un puķem baroja un kruhtis glauda bilki . . .

Vet, ja juhs štanigais un saules pilnais strauts
Uf brihdi juhju tehropus weeglos nomest jauz,
Tad, deeweete, es behgšču. Tawas dujmas šķīhstas
Jr nahwigas un baigas. Girds man dreb un bihstas,
Ka tewi atreebjot, eelšč lauru mescha schmauga
Taws junbars paklausigais mani neeerauga.

Alitija

Kam kļūstā, Alitija, wiktwarai uztizotees
No muhsu krasmalam tew bija prasam dotees?
Deewš! šapni redseju es, auksteem šweedreem kļauts —
Ka tifa fugis taws us klintim šadragats.
Wilns tewi šwaidija, tew rokas šlahbās kļuwa
Un bangas joniskas wehl tikko atšst guwa.
Nereja wehšās meitas peldeja ap tewi,
Tik daudš aij šchehlabam tās nemozija sewi
Tad, kad no fuga malas, kuru bangas šta,
Ša jauna ateneete wifnu alās krita.
Al, tewi dšihwofkoš, wirs kureem uhdens jumjas,
Nu nefis raudadamas nereidas škumjas:
Al, kahdu šehrū pilns es krasa malā trauzu,
Ka, šuhrās welgas deewu Neptunu es šanzu!
Šai brihbi, Šetida, tu tahlī wifnos miti
Un mani nedširdeja ari deewi žiti.
Šu mani mineji, tew rokas šlahbās beidja
Pret bangam žihuitees, te redseju, ka šteibja
Šew palihgā tas delfins, šchleldams wifnu kļaju,
Kurfā kahdreis išglašba šefbosas šokletaju.

Jaunelis un marmora Venus

Ji vezām Barossalam Praksitela rola
Tam mihlo issaukufe, kura wīnu mofa.
Šis Parīš nelaimīgais šajuht ņewi kwehlu
Pret dailo marmoru, pret Afrodites tehlu.
Wīnš, ņehdņees ņwehtnizā, ņin, apmahnidams wasti
Pee ņawa dahrgā elka pahrlaisi wīņu nakti,
Ka meesās deewiņkligās rihtos redņas dņeltas
No wina miħlestības aukainās un weltas.
Pee ņawas nemirņtigās aņaras wīnš laista,
Wīnš weens, wīnš wīnu ņkauj un teiz, ka wina ņaiņta.
Wīnš dahwā winaī wahrduņ kwehloņchuņ un maiguņ
Un glauda laimes pilns tai ņahnus, kruħtis waiguņ.
Bet daņchreis duņmiģ wīnš un iħnis naħt pee winaņ,
Par launu wīnu ņauz un iņraħi to beņ ņinaņ . . .
Wīnš teiz, ka akmens la, ka maiguma tai nawa,
Tad raud un peebod tai un welk pee ņahwa ņawa.
„Uk, ņkuħpsti!“ ņaka wīnš un luħpās preti greeņhaņ
Un ilgi winaņ luħpās ledus aukņtās ņpeeshaņ
Tad, norinaņi, pahrmetumu maigu winaī dodot,
Deħi weenaldņības to ar roku miħti ņodot.

Nur ir šķis kapeneš, tīf leelas un tīf zehlas,
Kaš muhšam šaišija pee sewis mihtās schehlaš ?
Alahj šahle Milenu un Korintu un Spartu,
Kur reis bij Atenas — reds tagad lauku artu.
Kur deewu zeltee torni, Troja, tawās seenās,
Pret kurām karoja reis Achils winās deenās ?
Un tu, kaš Neptunu beš schehlam guhšid šweedi,
Ka dehli ilgu laiku Romai bija beedi —
Ne tawus waktus reds, ne tawu muhru pihtus,
Štats walti nomeklē to ištawiditos lihšus.
Un genija un mahšlas peeminas wišzehlās,
Kaš dšitā Afijā peh3 seewas gribas zehlās,
Un raugas Eifrata ar brihneem šawā škatā,
Kā wikni šaguhštiti winās gulnē plātā.
Un muhri emahsetee, kuru šaknes dšitās
So, šitās, šaredšēs, tā seme drupās šchitās ?
Un marmors, dahrši gaišos, kolonas no wara ?
Un tempļi dišchenee, kur tagad juhšu wara ?
Juhš wahrdi laimigaki — šeno lihru štihgās
Šee nakti weifuschi dun dšeešmās nemirštīgās.

Wakarā ſwaigſne

At, waj tu, Joffora waj zitu wahrbu neſt,
Kaš baſlās Auroras jeb naktswehſineſt eſt,
Tu, maigais ſpihdekli! Redſ tewi uſſtarojam
Tif maigi wakarā, bet niſni auſmā. Proſam
No ſtahweem biklaſeem tu miſlu aiſneſt mehſt,
Bet wakarā to atkal muhſu rokās ſlehſt.
Un jauno lihgawu, ko lahſu nakts preeſt gaiba,
Zaur ilgo kawehſchanoſ klusais Weſperſ baiba.
Bet wehſak, mihtā rokās, tad jau Joffors lez,
Ta luhſt, lai rihta lahpas wehſaki wiſch debſ.
At ſwaigſne ſiboſchā, ardeewu! Saſlas rihts.
Wed drihſak nakti ſchurp un winai miſlu lihſt!

Schuhpla dfeefmina

Ja mans puifits Inaudis,
Tad winsch bitt jaudis,
Kas par gaisu gaiseem duh3
Un no pulem medu suh3.

Ja mans puifits klufes —
Gultai, kur winsch dufes,
Koschains engels klastu steigs
Un labwatar! winam teifs.

Puifitim ar maigu
Brahlu — sawu waigu
Deewa mahte pahri leefs
Un ar winu ilgi treefs.

Puifitim, kam azis
Meedfinsch lih3 — Deews fazis:
Lai scham behrnam meega lih3j
Utkido mans selfapnits.

Gaissteet wifas baifmas!
Saigs no manas gaismas
Koschdahrseem, kas nenowihst —
Lai pahr wina plaksteem lihst.

Winam pahri reeneet,
Spahrnus klast tam seeneet,
Lai winsch manos dahrjos strej
Un lih3j rihtaufai tur dej.

Aiswedeet tad winu
Uj pehrf istabinu,
Lai winsch klagt pee galba sehð
Un jeltpihradsinuð ehð.

Laiwai buhras raiseet,
Tas ar swaigsnem raiseet,
Lai winsch sapnu wehsmas klagt,
Dselmes dsilesera brauz.

Welgu mehneschstara
Saigs lai kaidru dara,
Ka ta tikklis dselmæs rauts
Sudrabsiwju sater dauf.

Lai winsch aismigt guhtu
Un lai meegs tam buhtu
Ta ka putneem rahms un klujs —
Kad tee sawas ligdas buf.

Bet ja raudas weiktu
Puisiti — tad teiktu
Wisi, ka naw patizees
Tas, to sazija tam Deews.

Stahwot ilgä wakti
Tam pee gultas nakti,
Behrnam dseesminu nekad
Mahte nedseedas wairs tad.

Un eesch pusnaktis klujas
Puisitis is busas,
Ja winsch kleege un nilge buhs,
Projam warbuht aifrants kluhs...

Marſelina Debord-Walmor
(Marceline Desbordes-Valmore)
1786.—1859.

Tumſas telās baigās
Waiſch beſ meera ſtaigās —
Nekad puiſiſtā tab pateeſ'
Varabiſjē neeeſ.

Ja ar prahtu maigu
Puiſiſtā buhš — tad waigu
Deewmahte tam pahri leekš
Un ar wianu ilgi treekš.

5166.

~~11~~

N. 11

TOMES
BIBLIOTEKA

70-9.819

Ģaadi rofes

Man rofes gribejās nest ņchorih̄t mahjā tawā
Un winu ņspraudu iik daubj es jostā ņawā,
Ka meņgliš neņatur tās, zeeschi ņņaiņtits.

Nu meņgliš pahrtruhka un rofes wiņas projam
Pa wehju un pa juhru redju aiņlihgōjam,
Tās neatgreesiņees, wiņ wiņnos iņkaiņtits.

Zaur winām juhras bangas leekas tumņņarfanās,
No winām ņmarņhoja wehl nakti drehbes manās,
No manis atminu par winām nem ņew lihdj.

Eſers

Uſ jauneem horizonteeem djenati arweenu,
Bes ſtahjaſ neſti turp, fur muhſcha tumſaſ jums,
Waj ſpehjamſ enkuru naw laut uſ weenu deenu
Sweeſt gadu juhrâ mumſ?

Al eſer! Satees jel! Wel gads naw beigtſ un behdâſ,
Kur tawu wiknu ſkalotſ zekâſ ſtahwaiſ pleenſ,
Kur wina nowafarâ atmahza un ſehdâſ,
Eſ tagad ſehſchu weenſ.

Râ toreij, tu wehl ruh3 ap klinkſchu rageem ſaweem,
Râ toreij winu ſahnus tawaſ ſchautneſ plehſch,
Un putâſ noſweeda tâpat no wikneem taweem
Vee winaſ kahjam wehſch.

Tew atminâ taſ wafarſ? Vaitwa lehnâ rita.
Sem wiſâm debefim zitſ nebij dſirdama wairſ
Râ trokſnſ, kad tawuſ wiknuſ harmoniſkoſ ſita
Va reiſei muhſu airſ.

Te negaidot no ſtanam ſemei ſweſchâm tifa
Lihbſ kraſteem iſbrihnoteem aiſneſtſ atbaſſſ wahrgſ
Un rima winu tſchalaſ—riſt ſcheem wahrdeem liſa
Baſſſ, kaſ man bija dahrgſ:

„Vaiſ, ſtahjees ſawâ gaitâ! Veezeet ſawâm ſteigam
Zuhſ, ſtundâſ, kluſt!
Wiſſſkaiſto muhſu deenu ſaldumu lihbſ beigam
Mumſ kaujeet juſt.

Œhe deesgan nelaimigo luhdsas juhs un gaiba,
Tos nemi jums laiks!
Tos nemeet sewim lihds, bet aismirsteet, kam smaida
Œhe laimes waigs.

Bet walti luhdsos es — laiks mani nepaklausa
Un projam skrej.
Es naktij teizu: stahwi! Gaismu rihta ausa
Pahr nakti lej.

Ut mihlet, mihlet tif! No laimes brihscha sawa
Lai firdis trihs!
Naw osts zilwekam un laikam krastu nawa —
Mehs gaisam drihs“.

Waj teescham schitee brihschi, pilni noreibuma,
Kad laime leeleem malkeem laimi firdi lej
Lai pascha schiglumâ sem nebuhtibas juma,
Kâ posta deenas skrej?

Tu muhschiba. tu nahwe, tumshchee besdibeni.
Kur paleet deenas tās, ko juhsu dsilums rij?
Waj tiks mums atdoti tee leesmojumi senti,
Kas reij mums nemi bij?

Ut esers! Tumshchais meschs uu alas, flintis klajas!
Juhs, kuruš sadragat un atjaunot spehji laiks,
Lai kaut ar atminâ tew, baba, usglabajas
Œhis krehklas brihdis maigs.

Lai tawâ meerâ to un aukas brihschos smagos
Un eser, tawos kalnos smeeflu pilnos jausch
Un tumshâ eglajā un druhmos flinschu ragos,
No tawi wikni grausch.

Alfonſ Lamartine
(A. Prat de Lamartine)
1790. — 1869.

Lai wianu wehſmas juht, kaſ tewim pahri pludo
Un Amtlahri atbalsotos kraſta troſſchnoſ ſin
Un ſubrabspihbeckli, kaſ tawu wirſu gludo
Ur baltu mirbſu tin.

Lai roſe, fura raud un raſa, kaſ to ſlata
Un wehſch, kaſ nopuſchaaſ un ſmarſchaaſ gaiſa wij,
Un wiſſ, to ſcheitan dſird un wiſſ, kaſ elpo—ſala :
„Tee mihlejuſch! bij.“

Krustà Gistà tehls

Tu, fo pee wina luhpam nomirstoschàm tikü,
Kad bija isskanejs ta beigu waideens schehls,
No mireja ar tewi apbalwois es tikü,
Ul mana Deewa tehls!

Zif nawa asaru pee tawàm lahjam lijis
No swehtumpilnà mirkfa, kad no wina kruhts
Es tewi šanehmu, fo šiltu padarijis
Bij nahwes šchufsteens gruhts.

Un swehtàs lahpaš dega neweenadàm leesmam
Un schehlaš nahwes dšeesmas teiza preesters klufs,
Tif koti lihdsigaš tàm maigàm šchuhpla dšeesmam,
Ko behrnam teiz, kas duf.

Un weltaš zeribas tam peeri augsto wija,
Bet wina sejas pantos zehlajos preeksch mums
Tif šahpu grazija wehl atklusees bija
Un nahwes leeliskums.

Es, redseju, ka wehšma, glahstot winam seju,
Te atklahj winu wakà, te to zirtam sedj,
Ka žipreschu melnehnam, fo pahr mausoleju
Šneegbaltu klištam reds.

Bij weena rofa tam uš gultas nokritnši,
Bet otra bij uš kruhts, ka gribedama weest,
Kur Vestitaja tehls, lai wehl reis winu kluf
Pee luhpam spehtu speest.

Un winas atveras to skubpstoi mihlas kalsā,
Bet wina dwehseli schis skubsteens beewischtigis
Sew lihdsi aifnesa, lā puku smaršchu gaisā
Prom aifnes wehjinsch siks.

Wiš tagad nomiris bij wina luhpās sehrās,
Bet fruhlis apnehmis bij klusums dšilsch un bairs;
Pahr azim isdšisuchām plaksti zeeti wehrās,
Lai neatwehrtos wairs.

Pee dahgā aifgahjeja stahwedams es skumu,
Bet neaifskahru winu, swehu biju skauts,
Wairs nedrihstedams trauzet mehmo leeliskumu,
Kam tagad bij winsch kauts.

Bet šaprasdams to wišu, lo šchai brihdi juhtu,
Man preesters sazija: „Schis Kruštā Šistā tehls
Lai zeriba un atspaidš tewim dšihwē buhtu —
Nem winu lihds mans dehls.“

Un tu man palikees par swehtu mantojumu.
Koks, kas uš kapa tew no manis eedehstis,
Jau septinkahrt ir mijis sawu lapu jumū,
Bet tu man wišur lihds.

Tu glabā manu širdi, kuru ar ik beenu
Laiš aifmirštibu nesofšs nesaudsigl šit;
Iš manām skumjam azim ašaras arweenu
Uš šlonkaula rit.

Tu dwehš'les pehbejs preeks, kas winā meeru lehja,
Ak, nahz pee manas širds! Peez wehl reis šadšrdet
So, lo winsch sazija, kad sawas ilgās spehja
Sew weenam uštizet.

Zai ſtundâ ſkunjâ, pîlnâ tumschâm baibam,
Rad apafsch plihwura, fo nahwe bſhweem wij,
Pret wiſâm ſemeſ ſkanam, arbeewam un waibâm
Winfch pehſſchni kurlis bij.

Starp bſhwiibu un nahwi, beſgaligâ telpâ,
Râ auglis nobreedis, fo tiffko tura ſarſ,
Beſ apſtashchanâs lihgo nahwes wehja elpâ
Uf kapu muhſu garſ.

Rad aſaras un dſeesmas tuwineeku rokâs,
Wairs dahrgo aigahjeſu muhſcham neatſauſ,
Tu nomtrejam rahdees agonijas mokâs,
Râ wina pehdejs draugſ.

Zai zeku apſpîhdetu, kaſ uf tumsu wijas,
Zai liktu likht uf Deewu wina ſkateenam,
Uf Gepreezinataj, ka tehlu ſkupſtam bijâs,
No ſaziji Tu tam ?

Tu nomirt mahzeji ! Un baiga naſts ta bija,
Rad welti iſluhdſotees ſchehlaſtibu ſew,
No wakara lihbj rihſtam Getſemanê Iija
Til ruhgtas af'ras Sew.

No augſtâ fruſta ſtaba tawas azis wehrâs
Uf mahſti raudoſcho un babu un ka mehſ —
Tu atſtahji wirſ ſemeſ draugus ſawus ſehrâs
Un meeſu kapenêſ.

Un kad par manu nahwi ſemei pauidis ſwani
Un pehb'jais brihdis nahſs no bſhweem mant ſchtri,
Sad ſawas nahwes wahrâ atmitnees jel mant
Uf tu, kaſ prati mirt.

Alfonſs Lamartine
(A. Prat de Lamartine)
1790.—1869.

Tew kahjās ūhupstīſchu, kà wiſch ar ilgoſhanu,
Kad pehd'jās ardeewas taſ zehlās ſemei neſt,
Un wina dwehſ'le ſteigſeēs brijwo dwehſ'ti manu
    Vee Deewa troņa weſt.

Tad nahſs pee gultaſ man, lai laimigſ nomirt ſpehtu,
Kluſz, ſehrās tehrpeēs tehſs, kà behdigſ ſargengels,
Un noleezeēs pahr mani — kruſta ſihmi ſwehtu
    Vee manām luhpam zelſ.

Al ſtahwi winam klaht, to ſargā ſtundās baigās,
Bet Kruſtā Giſtā tehſs, kaſ ſirdiſ mihlu leeſ,
No miruſcheem uſ dſihweem, kuri ſcheit wehl ſtaigās,
    No rofaſ rokā eeſ

Vihs beēnai leelajai, kad toſ, kaſ kapos duſēs,
Zaur bebeſs jumū ſkreedamſ mirdſoſchſ erzengels
Ar wara taureſ ſkanām iſchetrās bebeſs puſēs
    No nahweſ meega zelſ.

Driada

Tu kola stumbru wezu redsi uj ſchi klaja?
So wahrdi deewiſchligi kahdreis dſihwinaja,
Bet ofolu ir weizis launo deenu ſlogſ,
Un ari driada, reiſ dſihwoja ſà fokſ.
Jo tu jau ſini draugs, ſa ſchitàs deewes wahras,
Raſ welki rotafu un biſku deju kahras,
No deeweem ſaiſtitàs ar kahdu toku kkuhſt
Un lihdsi winàm dſimſt un ari nahwi guhſt.
Ta, kura peemahjoja kahdreis birſès ſchajàs,
Bj lapu ſakuma ar ganeem ſarunajàs
Un winàs ſlehpumainſ un melodiſkais balſs
Bij dſeefmu algojumſ un nihlas ſtrihdu gals.
Reiſ Watilſ gaiſchzirtainſ nu Menalkſ melneem mateem
Tai nihlâ atſinàs ar kwehloſoſcheem ſſateem.
Weens bija lotoſeem un mirtu ſareem wihtſ
Un otrſ, kam wihtſlihgam bij greſnotſ matu ſihds,
Breeſch deewes mahla kauſâ ſipras wihtu lehja
Un needras dſeedoſchagſ, ko Watilſ kopâ ſehja,
Ra Pans to eemahzijs bija mirſtigeem,
Dailmaigi ſſaneja pee ſakeem altareem.
Tee maigi iſpluhſt liſa ſawàm nihlas dſinam,
Man muhſas eedweja ſcho atminu par winàm.

Menalkſ.

Al eſt laipnâ, deewe, labwehliga man,
Ap tewi ſſenu un ſannu deja ſſan,
Kad kaiſloſ upuruſ no tewiſ Bakchuſ guwiſ.
Al, eſt laipna man, kuruſch ſſumſch behk nihlas ſkuwiſ!

Vatils.

Rahds svehlums, driada, man viņas domas tin!
Vihs jaunawās no rihteem matuš wata pin,
Kad mihlas karsteem brihscheem tuwas šajuht sewi—
Tās tewi deewina! Es ari mihlu tewi.

Menalss.

Lai ilgo svehtku ziltš tehws, Bakhus jargatajs
Tew sawas. balwas sneeds, ko dahwā lauku klajs,
Laj tā kā šelta josta wiħna stihgas maigas
Up tawu šahwu wijas šaišligas un šwaigas.

Vatils.

Lai Venus tewi šargā, la itweens taws šars
Ur lapam aptehrpjas, kad atnahl pawafars,
Bet ja preešch muhschigaseem šehpumaina wara
Tew kahdas jaunās azis pehschni mihlas dara,
Lai juhsu rofas maigās, la weens lapu jums
U muhschu kopā gaisos šaweenojas jums.

Menalss.

Man weeglas balchantenes Idas mihti štati.
Ur wiħnkareem wihti winas melnee mati
Šelšaktas šatureti — ištaišišchees riht
Pahr tihgermuguru. No luhpam šmeekli liht
Šai dšeedot Ewoe, ta tikko turas šahjās,
Ša šreen, tai tunika wišgaram wata klahjas
Un azis melnās tai, tur šwehro uguns baišs,
Šib, mirdšē, gailejas kā Šebus leesmainais!

Vatils.

U šchlihtā jaunawa, tu mihti šapnos manoš,
Kas manim parahdees ar rihta pamoschanoš,

Kad nasschu karaleene Luna pasausei
Sissudrabainu gaisnu kluſi pahri lej,
Ne wina un ne swaignes neleekas til skalſtas,
Kā tawas lehnas azis, kas sem skropstām latſtas.

Menais.

Kad wihna deewa ratos tihgers ruhzoſchais
No ſileneem top eejuhgts, sabosees un baifs,
Un no attahluma tihgermahſi ejot,
Ko jautrā noreibumā ſauni gawilejot
Naw ſapratuschi paſlehpt wina ſkateeneem, —
Winſch ſkatas, apſtahjās. No wina ruhzeeneem, —
Trih3 wiſi leelmeſchi. No wina rihkles ſkafās,
Lihſt putas aumalam uſ ſahles maigi ſalās.
Un lez winſch ſaniknots un ſewim waku lauj,
Un frigu aiſjuhguſ ar joni puſchu rauj
Un ſemes iſſahripidams, ruh3ot aiſſkreen laukā
Un tur ar ſawu beedri ſapluhſt mihlas aukā.
Tāpat, kad tewi dſirdy — meeram manam gals
Al Jda! Lihdſ ko atſkan balſs lawſ, jaunais balſs,
Kas dſeedot pawehſta, ka Balcha ſwehſti tuwu,
Popbarus atſtahju un ſawu mahju, druwu
Un arklus, wihndahrsuſ, pee kureem muhſchſ manſ ſeetſ.
Eſ aiſſſrehju un degu tew pee ſahjam ſleetſ.

Battis.

Kad moduſees no meega beſdeliga ſchigliā —
Ea iſſaiſchās no bihka, kas wehl tinees miglā,
Un jautri eelſleebſotees ſilto gaisu dſer
Un bailigi pret ſilgmi azis wakā wer.
Ea lehni laiſchās pahri bahſeem wihtaleem
Un runā wehrikti ar ſahſem, pumpureem,

Reds maigos ahbolus, wihnogas selfseltainas,
Firsifus sarkanos un wihges purpurainas.
Un gani greifirdigi apfahrt stahjas tai,
Mitwahrdus tschulstedami it la lihgawai,
Bet no to kwehleem kateem wina neisfrauta
Get — deeweem zehlajeem un newainibai lauta.

Uu tad es sadfirdeju wahsi noskanam
Un ofols eedrebejas. Fleite Batilam
Deg Deewu ugunis. Driada mirkli mana,
Ka skumju wianu pahrnem ilga trihfeschana,
Kas mihliga la atbals, no ka schurpu leed
Ta maiga melbija, ko tabla fleita dseeb.

Gana mahja

Ja mozas tewim firds jem muhju dsibwes swara
Un fassas un gurst kã ehrglis eewainois,
Ja tai us lausteem spahrneem, tã kã man, bes spara
Nest postu ledainu un dragajoschu dots,
Ja pulst ta, asnojot zaur wahiti nemtrstigu,
Ja reds ta, ta ar mihlu, swaigjnti ustizigu
Tãs tumschais debees lofs wairs neteel apgaismots,

Ja gars taws tã kã manejs, wisus schlehrschlus weedis,
No sawa liktiena un juhga ismozits,
Un sehru fuga airi juhãã projam sweedis,
Ker galwu bahluscho un rugtãs raudãs trih3,
Un mellejot pa wilneem nesinamu zeku,
Reds sawã kailã plezã dsilu rakstu sweku,
Kur lifums sabedrijfs ar djelsti eerakstjts,

Ja tu pee slehptãm kaislem meesju juhti seetu,
Ja baitã lauschu barã ta tew palikt leeds
Un melle sawai dailei slehptu flusumweetu,
Kur puhla semee skati winu nesasneeds,
Ja melu sauñinoscho gisti juhti luhpãs,
Ja peere tewim sarkst, kad tawu sapnu schuhpãs
Kahhs tewi dsirdoschs nekirts sweschneeks sleeds, —

Sad projam droschi behds un nost no laudim fratees,
Lai zeku putekki tew kahjas neapschal3,
No domu augstumeem us wehrgpilsehtam skatees,
Kas ir kã baiga klints, kur zilwefs kehds kalts.

Un plāšhee leelmešči ar šawām meera malam,
Rā juhras wiškojas ap weentuligām šalam,
Ej, puķi rofā turot, zauri laukeem šaltis.

Ar stingru kļūsumu muhs daba šanemt manas,
Pee šahjam tewim wišsees reetu miglajs wahrs,
Un šaules ardeewu un beigu nopuhschands
Rā upurus daiķilju šchihstus šausus šahrē,
Un šawas kolonas mešchs apwiķks krehšlas auteem,
Grims tumšā šalnaji un wiķneem meera štauteem
Štumjšch šarus šasapnoj'šchos wihtols pahri šahrē.

Un krehšla eelejā jau šnausch uš šahlem miķlām,
No rajas pehrlotam, uš šalā maura šnausch
Un šnausch sem awotneedram traufmainām un biķlām
Un meščhā, kurch šahw kļūš un dšikus šapmus šausch,
Ša kļūst un pahrwehrschas par baigeem neparasteem,
Met šawu mehteli uš kļūšās upes krašteem,
Lai tew par leelo brihwi pušnaķts puķes paušč.

Uš mana šalna wiršči bruhneem wiķneem welas.
Kur zauri tīl ar mokam lauschas medineeks,
Šeem galwas augštaki par muhsu peerem zelas —
Še tumšā glāhbjas gans un glāhbjas zekineeks.
Šlehpj šawu miķlu šche un zehlo nošegumu,
Ja šahle šema buhs, par paglahbjošču jumū
Man šawu gana mahju rahdit buhs tew preeks.

Uš šchetreem ritentineem ripo wina lehnam,
Šās jumts ne augštaki par šawu peeri šneegs,
Šchāi mašā mahjweētā šarj kļūsumu un ehnam
Muhs apnemš beššapnains un meerigs miķlas meegs.
Buhs plata gulta mums, pahr šleegšni šmaršchas wišsees

Un dšilâ tumšumâ starp pukem atradišees
Breešch muhšu wakâ mateem pagatwš klušš un leegš.

Eš semeš redšeschu, fur šalš beš gala širdaš,
Kur deg pahr natšchu peerem kašwu oreolš,
Kur aštro polarwehju dšelšš melbijas dširdaš,
Kur nolahdets sem leduš šapno tumšchais polš,
Mehš eestm, turotees pee klaidu pawedeena,
Kaš man wairš pašauļe, kaš laudiš un kaš deena?
Klušš štaifšš wišš, ja man blakam dširdamš buhš tawš šolš.

Kaš, Ģewa, eš tu? Waj šawu dabu šini?
Un kašda tawa šemei šludinamâ wehšišš?
Kaš atšiššchanas kola leegto augli šchlini —
Waj juti, ka wihrširdišš klušš wišš gaišchumš dšehšišš
Un ka teem, pahrnemteem no atšiššchanas bada,
Šaur tuhštošch labirinteem garš buhš jaišwada,
Kur tikš no wišam ilgam mozitš winsch un plehšišš?

Kam Deewš pee wihrreešcha, aš šeewa, liša tewi —
Tu maigaiš pawadon, aš Ģewa, atklaht šteidš!
Pai otraš dwehš'les dšelmē redšetu winsch šewi,
Pai dšeesmu dširdetu, ko tu tik weena teiz,
To šchlihtō eedwehšmi, ko šawâ balši neš,
Tu wina werdsene un wina teesneš eš,
Sem wina likuma tu winaš tomehr weiz.

Bet wahrdi despotiški dširdaš runāš tawāš,
Tik ušwarošchš tawš waigš, tahtšš špehšš tew ažiš twiwhšišš,
Ka rihta šemju zari šlawāš dšeesmāš šawāš
Tik nahwei tawu štatu peelihššinat drihšišš,
Behg katšš no tawu aštro nolehmmumu malda,
Bet širdš pahr tawam formam bešgaligām walda
Un apakšch liktendahrdeem nešpehžigi lihšišš.

Bet stirnas lehzeenus til tawa doma fina,
Bes pawadona staigat wina nesajehdi,
Tai seme kahjas speesch, gaisß spahrnuß nogurdina,
Ja deena atspihd tai, tad winai azis flehdi,
Un nesta augstumos no lidojeena spehja,
Top wina ustraukta no trokshnodama wehja,
Tai skateens garlaidojas bahls un isbeedets.

Naw tewi ta, kas klausas wahrdos prahodamos,
Pee mahkto kleadseeneem tew wibrè firßs un trih3.
Ta stingrà weentulibâ, augstos Deewa namos
Dfirð waidu ehrgelés un nopuhshas tam lihdi,
Wirß puhla tawi wahrdi ugunigee schaudas
Un remdè apsmeeßu un mokas tawas, raudas —
Zaur tewi wihreets zelas feltbrunots kâ rihts.

Zaur tewi klausas winsch us beßgaligâm jcheßlam,
Kas zilwezei is firðs bes apstahshanaß wird,
Ja dwehßle peepuhshas un deg no dußman kwehlâm,
Ja winu leelpilsheta nemeerigâ tird,
Bet tahle pasauls moku dßitâ nopuhshanaß
Wirß nameem draudoscheem un melneem sapluhst manâß
Par leelu kleadseenu, to wiß skaidri dßirð.

Uf, schurpu steidsees jel! Tew debeßs dßidre dota,
Kâ oreols ta mirðsot tewim pahri lihßs,
Kalus tewim templis buhs un meschs buhs wina rota,
Putns pulè, kuru schuhpo wehjinsch nemeerigß,
Un pule smarscho til, dseed putninsch waidas sawas,
Lai bailats kluhtu gaisß, to elpo kruhtis tawas,
Bet seme tawu kahju paklahjs swehtwinigß.

Es laimigß eemihleschu wißas semes ainaß,
Tâß sneegß man tawu azu sapnains skatijeens,

Alfreds de Winji
(Alfred de Vigny)
1790.—1869.

Kas islaista wisnotul leesmas daudstrahjainas,
Sneegs tās taws dailais meers un dšilais apklampeens.
Uš saplošitas šrds leez šawas rofas labas,
Bet mani neatstahj tik weenu tu pee Dabas,
Man bailes, ja pee winas paleefos es weens.

Ta teiz: „Es teatrs aulsts, man šweščas akteersahpes,
No manis winu gahjeens top ne teikts, ne pelts,
Un alebastra šleegšchni — manas šmaragdšahpes,
Uu marmorstabu mešchs — no deewu rofam zeltis.
Beš stahjas radijumu garo lehdi wiju,
Pahr šewi tikko juhtot kauschu komediju —
Seem wehreens debefis pehz škaittajeem welts.“

„Es pilna dšitu neewu besšaisligi lihstu
Šar kauschu pilšehtam — tās mani šoti min,
Šur drupas redsu tik — es tautas nepašihstu,
Šo juhsu azmiršligās šlawas šahsti min.
Šar mahiti mani šauz, bet es tik kaps beš gala,
Rā hefatombu nem juhs' lihkus mana šala,
Manš seedons juhsu mihlu šinajs naw, ne šin.“

„Es štaista mirdseju pirms jums pret šaules dišfu,
Manš matselts pliwinajās šaulē iškaidits,
Šaur deewišķigo šwaru aš harmonišfu
Man zekšchs šaur pašauls telpu štuwa norahdits.
Behz jums šaur bešgalibu tišpat weena šahwos,
Šais šwilpa, neespehdams šatwert mani šahwos
No kruhtim manešam un peeres pahrškalbits.“

Šo Dabas augštais balšs man runaja iš tahšes,
Bet bij preekšch wina lahšts tik manā dwehšlē guhts:
Muhš' ašins redseju un mirokus sem šahšes,
Rā iš teem mešchu šaknes šewim welgu šuhz.

Es sawàm azim teizu, kas to schkita zehlu,
Ur sawàm afaram, ar sawu skatu kwehlu
Zo mihleet, kas til weenreis dshwes seedus pluhz.

Kas jeewas graziju un winas dailes saigu,
Tu engels saldš un mihlsch, lai otru reisi gubst?
Kas peedšims lihdsigs tewim, nesot glahstu maigu,
Kas katra tawa skata sibšni redšams kluhst
Un galwâ noleektâ, fo gaischee matti tihsta,
Un dwešch iſ stahwa wahrâ, dwešch iſ skata schkistâ,
Kas dšiksch no zeeſchanant un mihlas pahri pluhst.

Wirš muhsu beigteem stahweem, Daba, sew par preeku,
Urweenu jauna kluhstot, ſako ſegu tin,
Un niſti zilwefu, ſcho kluſo zefineeku,
Kas tawuſ putekainoſ maldu zeluſ min!
Par tewi ſtipraſi un tawu ſako ſumu
Es mihlu zilweſſahpju dšiko leeliſkumu —
Širdš mana mihleſtibâ tewi nepeemin.

Un, wahrâ zefneeze, uſ pleza mana ſwereeſ
Ur peeri beſruhpiġo, kas til ſapnot mahſ,
Un tad no ripoſoſchâſ mahjaſ ſleegſchna wereeſ
Uſ teem, kaſ aigahjuſchi, un uſ teem, kaſ nahſ,
Un ainâſ daſchadaſ, kaſ laiſoſ ſlehpjaſ eeſſchâ,
No jauna atdšimš tew, kad muhsu wahrtn preeſſchâ
Reiſ leelâſ kluſumſemeſ kaji wehrteeſ ſahſ.

Mehš eeſim, pameſdami wiršſemeſ til ehnu,
Kur muhsu preeſſchahjejeem ſtaigat wajadſej',
Mehš wediſim par wineem krehſlâ runn lehn,
Rad tu pa zelinu, kaſ lejup ſahpeſ ſlej,
Pee ſareem turedamâſ, klaufot wiſnu ſſchalaſ,
Râ ſchliſtâ Diana, pee ſtaidrawota malaſ
Par mihlu apdraudeto ruhgtâſ aſ'raſ lej.

Gulofchais Voafs

Bij Voafs apgulees no paguruma mahfts,
Winfch klonâ strahdajis no agra rihta bija,
Winfch gultu parasto pee maifeem uftaifija,
Kur deenas ifwehtitais kuhlums kuwa wahfts.

Par kweefchlankeem bij waldbneeks firmgalwis fchis zehls,
Kaut ar winfch bagats bij, bet taifutis fawâ gaitâ,
Jo wina dſirnâs milti nenofhka fskaitâ
Un wina fmehdēs uguns nebij pahraf kwehls.

Ta fudrabbahrda bij fâ fskaidris aprikſtrauts
Un roku dewigo tam fſopums nenoweiza;
Wahrplafitajas redſot plahwejeem winfch teiza:
„Mif ſewis wairaf wahrpu atftaht jums top lauts.“

Tahls wiſeem maldu zekeem—ſtaigaja winfch lofchs
Ur ſchehlfirdibu gehrbees zauri fawâm deenam
Un wiſeem bahreneem un nabagam ikweenam
Ta graudu apzirkni bij awots neſihkſtoſchs.

Winfch bija ſaimneeks labs un freetnis laulais draugs
Un bija dewigs winfch, kaut ari taupigs likâs,
Par jaunefkeem winfch labaf ſeewu azim tifâs
Jo firmgalwis ir leels, bet jauneklîs ir jauks.

Uf ſawu pirmawotu eedams zilweks wezs
Get zauri mahndeenam uf deenu beſgaligo,
Jo jauno whru azîs tifai leesmas ſpihgo,
Bet gairnu weenigi tif firmgalwjazîs redj.

* * *
Un swaigsnes mirdseja jau gaisa besdibenos
Un Boafs guleja — tam apfahrt tumsa lihš
Vulks laukplahweju snauda grupas istaisits.
Un wis tas notizees bij laikos toti senos.

Ead sozi pahrwaldija Israela ziltis,
Tais deenas zilwekam tif telts bij wina nams;
Winsch wisur manija pa klajeem klejodams,
Ka bij no grehklusdeem wehl mitras semes smiltis.

* * *
Ka Jehlabs guleja — ar sawu segu klahts —
Ta snauda ari Boafs plaksteem lejup swehrteem.
No augsta siluma, zaur debes wahртеem wehrteem,
Wahr galwu dusoscho tam lahpa sapnis lahds.

Is kruhts sew ofolu winsch augam eeraudsija,
Pret debes jumu bij tam wirjus alspeedees;
Sur uslahpa lahds dsimums — apalscha tam bija
Ar folkli rokâ lehninsch—augsha mirstoschs Deews.

Un sajukumâ teiza wina dweh'les bals:
„Waj lai scho dsimumu es raditu no sewis?
Man seewas nawa wairs un dehlu Deews naw dewis
Un manam gadu skaitam peenahzis ir gals.“

„Sa, ar to kopâ bij mans dsihwes zehleens weikts,
Sen manas mahjweetas, Rungs, atstahja preeksch Sawam,
Wehl kopâ sajazamees mehs eeksch mihlas skawam —
Pa pusei dsihwa wina, es pa pusei beigts.“

„Es, kas jau pagurstu sem daudsam deenam rakts,
No manis peedstms zilts — waj es to tizet warn?

Kad zilweks wehl ir jauns — tad rihti pilni staru
Un jauna deena nahl kà uswara ij naktš.

Wezs zilweks ir kà behršs, lo wehji seemu treez,
Eš atraitniš, eš weens, eš wakaru jau manu,
Eš leezu, ak mans Deews, pahr kapu dwehš'li manu,
Kà wehršis isflahpis pahr welgu peeri leez.

* * *

Tà Voašs runaja, lauts šapnu flahweenam,
Pret Deewu greešis azis, pahrnemtas ar meegu,
Sem šaweem šareem nejuht zeedriš rofi leegu,
Winsch šewu nejuta, kas bij pee kahjam tam.

Bij Rute, kamehr šapnos maldijās tam garš,
Pee kahjam gulusees tam, kruhtim walā segtām.
Ta zerot, ka no leesmam, rihta aušmas degtām,
Pahr winas dwehš'li kritis pehšchnas gaismas stars.

Un Voašs nesinaja, ka tur šewa duš,
Un Rute nejanda, ko Deews no winas wehlās;
No affdelem šmarscha šiltā gaisā zehlās.
Pahr wišu Galgalu naktš wehdeens gahja flusš.

Pilns mihlas, šwehtšwinigš un augstš bij pušnaktš jumš
Un šilās eng'lu šrehjeens angšhā šfirdams bija,
Šo šwaigšchnu plaschumos pa reisei nobširštija
No pehšchna špahna gala šilgans atšpihdums.

Un Voašs guleja un wina elpojeens
Pa krehšlu šapluhda ar štrauta elpu šwaigu:
Tas bij tai mehneši, kad dabu juhtam maigu:
Ar šilijam gresnojees bij kalna gašš ikweens.

Bij tumsa guwuse jau wisu apfahrt twert,
No lopu swahrgulischeem retas skanaš rita
Un swehtums besgaligs no debesš loka frita:
Tas bij tas klusais brihdš, kur lauwaš mellè dšert.

Tahds klufums bij wisapfahrt fà wehl it nekad.
Pee dšilās debesš dega swaigšchuu staru plehnes
Un starp šchim frehslas puķem mirdšeja jauns mehnesš,
Pa sapneem domaja pee šewis Rute tad

Wehl azis pawerot, to meegš bij zeeti speediš,
Kahds muhscha waš'ras pfahwešš tas, tahds Deewš,
Kursch bija newehrigi, projam steigdamees
Šcho sposcho selta širpi swaigšchuu laufos šweediš.

Imperatora atgreeschanàs

Kad pilsehtas tew tikàs eefarot ar joni —
Sewilu, Warschawu, Madridi, Ratisboni
Un Wini, Neapoli, kuru krahschnu teiz.
Tad tawâ sejâ, Zesar, it lâ saules distâ
Tumschs kaut kas palikâs un gwarde keisaristâ
Ar slawu kauju weiz.

Bij tawas uswaras, af waldneef, listenrokas,
Preefsch kurâm galwpilsehtas sadrebas un losas;
Zaur Jenas dimdonu tu Berlini nem sew.
Un tewi Mantujâ Urkola nowed skakâ
Marengo Româ wed, ar Borodinu walâ
Uj Kremli zelsch bij tew.

Nemt gruhstal Parisi, jo pilsehta schi swehtâ
Jr eeguhstama kaujâ karstâ, neredsetâ,
Sa puhlu wisuaugsto mehrkis schilbinoschs.
Tu winu tikai tad pee lahjam sawâm rahwi,
Kad tumschâ apalkschemes sazihstie ar nahwi
Tu zehlees uswaroschs.

Sew nahzâs satreekt naidu, apburt semes dsirdi
Un rahdit wisu sparû, sanemt leelo sirdi
Un paschai Ciropai par dwehslî palistees
Un eeeet sawâ slawâ it lâ templi eelschâ,
Un wisas zilwezes un wisas pasauls preefschâ
Râ deewam nostahtees.

Wiktors Hugo
(Victor Hugo)
1802.—1885.

No tavaš gaismaš aulāš swaišneš dšehitas tila
Un Mirabó špošchwēlam aptumšhotees lila
Un Lafaieta mirdšai tawa tehla mahns,
Kaš leelš iš horizonta tahla augšchâ trauza,
Kur šlawu muhšchigu ar tawu šlawu jauza
Wiš milšu okeanš.

Waterlò

Al posta Waterlò! Al breefmas schini lauká!
Kà uhdeni, kas wahras pahraf pilnà krauká
Tà fajauza us tawa lihdsenuma loka
Reis tumfchus bataljonus nahwes bahlà rosa,
Bret frantscheem Europa sche nostahjusees bija.
Al brihdš, kur waroneem Deews zeras nolaupija!
Tu behgi, uswara, un gura listenwara.
Al Waterlò, es raudu un man peetruhfst spara.
Jo pehd'jee saldati, kas scheitan nahwi sweiza,
Bij leeli. Kahdu reis tee wišu semi weiza,
Tee Alpus pahrgahja un Keini fokeem smageem
To dwehf'les dseedaja pa winu wara rageem.

Tumfchs metàs. Kauja anga kwehlofcha un drofcha,
Ta usbruhlofcha bij un gandrihf uswarofcha.
Pee mefcha Welingtonu peespeedis winsch bija.
Ar tahfkatamo rokà reijem apfkatija
Winsch kaujas widpunktu, kur sitàs zihna spehja
Kà krahmajš schaufmu pilnš, kas plofšis top no wehja
Un melno horizontu, kurfch kà juhra kauza.
„Nahl Grufchi,“ preezigš, negaidot winsch kauza.
Bei Blüchers bija tas, kas kauju pahrgrosija
Un zihna ruhldama kà leesma usdfirkstija.
No angfu lodem tifa muhfu pulki grauti
Un klajš, kur farogi prom drahsjäs puſchu rauti,
Pilnš nahwes krahzeenu un eewainoto klaigu
Bij leesmainš besdibens ar elles tumfcho saigu,

Bij besdibens, fur pulki tà fà jeenas gruwa,
Kur noplanti fà wahrpas nobreeduschas kluwa
Gar semi bundsneeki ar kaskam milsu spalwās
Un wahtim wakā wehrtām nekustoschās galwās.
Schi zihna! Fataks brihds! un juta winsch ar motam,
Ka lauja suhd un behg un gaist is wina rokam.
Alf kalna gwarde bij, spehks uswaru guht zeenigs,
Alf gwarde! Augstas zeras, gwarde sapnis weenigs!
Uj preekschu! Gwardiju! Un ulani, kas wingri,
Un draudu pilni bij un grenadeeri stingri,
Lahlschahdu zepurēs jeb atkal kaskās stahwās,
See, kas pee Rivoli un Austerlizas lah wās,
See saprata, ka mirt tee eeeet schini laufā
Un sweiza sawu deewu, kursch bij meerigs aulā.
„Lai dshwo imperators!“ winu luhpas kleebsja
Un baigā lahrtibā, fur wihrs pee wihra kleebsja,
Un leelgabaleem smaidot, kuri pretim stahja,
Tā leifariskā gwarde droschi lanjā gabja.
Bet winsch, kas zeribu us sawu gwardi lifa,
So palaida ar skatu, bet ko lihdi ta lifa
Sem tumscheem dishgabaleem, kuri gunis splahwa,
Winsch redseja, ka peklē, kura wifu skahwa,
Kuhst pulki muhschigee no granita un wara
Rā waska leetinas no pehlschna uguns stara.
See gabja stintem rokās, galwam zeltām, kusu.
Alf beigtee waroni, alf muhschigu jums dušn!
Un pulki atfikuschee wehrās af'nis breenam,
Rā mira gwardija. Se negaidot neweenam
Baisbalsi pazelot pahr schito posta leju
Leelmilks Apjukums ar isbeedetn seju,
Bahls, regimentes siddams bailem dshwneeziškām

Wittors Jgo
(Victor Hugo)
1802.—1885.

Un lepnàs farogflagas pahrwehrrdams par driffam,
Spofs, istaisits no duhmeem, sneegdams debefs jumu,
Winsch pazehlàs stary laudim, pilneem apjufumu
Un kleebsa saldатеem, las neprata, to dar',
Winsch rotas lausidams: „Lai behg tee, furi war!“
Lai behg tee, furi war wehl! Breesmas! baiku lenkti
Un trafi, besprahtigi, ahtro loschu treunkti,
It là pahr wineem weefuls drahtos spahrneem plateem,
Stary laudem smagajàm un melneem pulwerrateem
Un grahwjus peepildot un eewainotos speeschot,
Un flintes, mantelus un ehrgtus projam sweeschot,
Breesch pruhscheem saldati schee, firds, af tinees sehràs,
Jr drebeja, ir behga. Kur til azis wehràs
See gaisa, là gaisl leesmàs jausa salmu wisa
Wiss tas, las neweizamà armija reis bija.
Un behgot redjeja scha klaja schlauntes grautas,
Soš, kuru preefschà behga kahdreif semes tautas.

Daudj no ta brihscha gadu laiks jau dusà buhris
Un Waterlò, schis skumjsch un weentulsch semes stuhris,
Lauks baigs, kur til daudj stipreem nahwè bija dotees,
Dreb milschu behgschanu un bailes atminotees.

Un projam aifpludoja tà là upe plati
Jr zilweli, ir sirgi, farogi un rati.
Un Napoleons, jusdams, la tam prahti weikti
No ismifuma — teiza: „Saldati gul beigti.
Es sakauts. Mana walsts là laufs, las dusmàs schlihdis.
Waj, leelais Deews, par jodu nolemts man schis brihdis?“
Zaur leelgabalu dimdeem, waideem, kkaigam tad
Winsch baiku dsirdeja, las atteiza: „Nekad.“

Salamans

Es zars un baiga wara manī duh3 tā swans,
Es templi uszehlu un pilsehtas es jauzu;
Hiramš mans architektš un Harošs ministrš mans
Nahl, tad es winus jauzu.

Weens man par ahmuru, bet otrs par šchepu guhtš.
Teem jauzu darbotees, wišs labs, fo wini dara.
Til augstu debesš lokā samums neaišduh3
Rā manu domu wara.

Es weens, es grehta dehls un wišu eespehj lemt
Ta milsu gudriba, fo galwā kustam manu.
Starp debesim un elli Satans gataws nemt
Par sōgi Salamanu.

Un wišī manim tiz un trih3 preeksch manis wišs,
Es dseesmas šazeru, es eenaidneekus kauju;
Ur slawu tautu mahkdams, es tā preesteris
So miħllu tumšā rauju.

Wan dsihru parahdibā gabja garam karsch,
No pirksta rakstīti us seenas draudu wahrdi
Un kara rati, sirgi, flagas, brunu warsch
Un trakas kaujas dahrdi.

Es leels, es idols druhms un laudim pahri fleets
Un uoslehpumains es, tā dahrsš, kas aissehgtš zeeti.
Un kaut tif warens es, zif škaišš naw roses seeds,
Ro krahsō maija reeti,

Wiftorš Jgo
(Victor Hugo)
1802.—1885.

War ſzepteri man lauſt un manu troni graut
Un ari ſtrehlneefuſ no torneem nogahſt leſjâ,
Bet it neweens iſ ſirdſ man tewi neſpehſ raut,
Kaſ mirdſi manâ dſejâ,

Al gaiſchâ jaunawa, naw waraſ it ne kam
Man atraut tawu miſlu, tawaſ azu leeſmaſ,
Tâpat, lâ atraut kaħdreif meſcha dſikumam
Naw ſpehjamſ putnu dſeeſmaſ.

Sahra peldejotees

No slinkuma skaisla un wahra
Lihst Sahra
Gessch hamaka weegla, kas zelts
Par fontana baseina dufu,
Kur klusu
Mirds uhdenis Ilijā smelts.

Un schuhpulis trauslainais jantri
Un kautri
Schai spoguli atspihd un sib
Ar peldoni balto, kas leezas
Un teežas
Un sewi tur saredset grib.

Kad hamaks schai lehnajā škrejā
Nahk lejā
Un gandrifs jau uhdeni skar,
Tad kahju til waligi laistu
Un skaislu
Wirs uhdena saredset war.

Ta wilni ar kahjpehdu billo
Sit millo
Un kustoschais atspihdums gaisi;
Un kahja no wehsuma sfahrta
Top fahrta
Un Sahra smejs, tshalo un taisi.

Wittors Jgo
(Victor Hugo)
1802.—1885.

Šhe paleezees, ſlehptuwē plazis,
Drihf, azis]

Tew ugunis ſawadaš mahšs,
Kad peldone mitra un ſmaila
Un faila

Ij uhdena pazeltees ſahšs.

Rà ſwaigsne, kaš miršsumu laiſta,
Šiſ ſkaiſta

Jr meišča, kad mitrumu klahtš
Tàs ſtahws ſtuwiš ſwabada gaiſā
Trihž kaiſā —

Waj tilai to nemana kahtš.

Kaut weentula leekas ſchi mala —
Iſ ſchala

To biſku un wehriġu dar'
Un kaunā tai ſahrtojaš waigi,
Kad maigi

Kahšs taurinš ar ſpahrneem to ſkar.

Un piles no tàs, kad tā ſlejaš,
Tā lejaš,

Rà leetus no papeleš lihſi;
Un leekas, ka tikuščas walā
Nu jalā

Sahl-tepiti pehrleš tur riſt.

Bet laiſtuma pahrnemtā Sahra
Šil wahra

Šhiš ſpehleš ne aprauj, ne beidš;
Ta ſchuhpojaš il tā uš duſu

Un kusu

Sew paschai ta tshukstoschi teiz:

„Al, ja es reis sultane kustu —
Man buhtu

No marmora baseins kaut kur
Pilus ambras, sem roschwiju frona
Pee trona,

Ko griji ar seltkeklam tur.“

„No sihda sew hamaku fahrtu,
Kas sfahrtu

Tif maigi, ka sefiri star;
Es eostu smarschas, kas tirdi
Un firdi

Mest kwehlako kaislibu war.“

„Es skraiditu kaila bes gala,
Kur tshala

No plahpigeem fontaneem wird,
Prom metuse bailibas waschas
Bes baschas,

Ka mani kahds Jareds waj dsird.

Un nahkos tam atdot ir galwu
Par balwu,

Kursch alku pat wahrdu man teift;
Tam haiduka sobinu lihko
Un fihko,

Bes manigo einnfu weift.“

„Un mestu tad flinkumu nostu
Un jostu,

Wiktors Tgo
(Victor Hugo)
1802.—1885.

Bet kahjās ſew ſandalas grib
Iſ rubineem noſeha ſihda,
Lai mihda
Tās gribdu, kaſ laiſtas un ſib.“

Wiſleelakā darblaiſa dunā
Tā runā
Un ſchuhpojaſ, prahto un ſmej
Sa, kaſwufeſ welguma wehdam,
Bej behdam
Par deenu, kaſ pahri tai ſkrej.

Un uhdenſ no kaſjpehdam kautrām
Un jautrām
Pahr maurinu mihligo ſchkeeſts,
Uſ krekla baltmirdſoſchā kruſtas,
Kaſ kuſtas,
Weegls wehjā, uſ krumaja ſweeſts.

Tai draudſeneſ ſaiminu mahjās
Sen kaſjās
Un lihgſmo un ſkraidu un dſeed.
Kaſ projam uſ darbu, lā deju
Zaur leju
Tās putekluſ ſazelot eet,

Tās dſeed un ſuhd ſaulſtaru leeſmās,
Bet dſeeſmās
Preekſch Sahraſ ſchiſ pahrmetuſ wirſt:
„At ſtinkle, kaſ gulet wehl jaudi,
Kaſ graudi
No breeduſcheem ſweeſcheem jau birſt.“

Ekstāze

Weenā nakti swaigšņainā es stahweju pee juhrās,
Ne mahkonu bij gaišā, ne wirs welgās buhrās.
Pahr realo es augstā domās kļihdu kļušs . . .
Un ischufsteem mulšuscheem us wisa pašauls kļaja
Man likās kaņaji un mešči isjautāja
Jr juhrās wiņņus, debēs mirdšņņus.

Un swaigšņņu miriadi, muššņu legijoni,
Jkatriš semu leezot sawu leefņu fronti
Tad teiza un no balšeem peepildijās gaišs.
Un okeans, pahr kura sileem uhdens pašēem
Neweens naw waldneefs — teiza lihgstot wiņņu galeem:
„Tas — Wareņais, tas ir Wišwareņais.“

ELIÈ

Zit mesidora saulê, korsiâneet, bija

Wiss frantschu semê sposchs!

Tas strgs bij nesawaldams, kuru nesaitija

Ne eerotschi, ne groschs.

Sirgs lepnš un meschonigš, ar wispehzigu kustu,

No af'nim kuhposchs, flaišts

Un semi spahrdivams, lai swabadibu justu

Pirmreisi wafâ laifts.

Un ne no weenas rokas nebija winsch tizis

Wehl schaušts un werdsinatš;

Uj wina plateem sahneem seglus nebij lizis

Ne muhscham sweschneeks lahds.

Bij spalwa schlihta tam, stats sposchs un droscha streja.

Pilns brihweem kusteeneem

Winsch, stahwus sandleedamees, semi isbeedeja

Ur saweem sweedseeneem.

Su nahzi, eeraugot to pilnu trafu djiuu

Un lepnu dihschojam,

Su, zentaur, sakehri aif frehpem pehfschni wiuu

Un lezi wirfû tam.

Un tâ lâ tifâš winam bungas, fara graujas

Un pulwerduhmu twaifš,

Su semi dewi tam par skrejlaufu un kaujas,

Lai ahtraf rit tam laifš.

Un tad bej atpuhtas, tà nakti, tà ir deenu
Un tìfai darbâ nihft
Kà smiltis laudis berst un ašnīs arweenu
Vihbf pašchâm fruchtim sliht

Un, nepašihštot wairaf zitu zeku juhtis,
Bej lahdaš atlaidas
Veezpadšmit gadu šfrejâ, kuhpošchs tautu fruchtis
Ar lahjam mina taš.

Un beidsot nokušis no šawa fara laufa,
Un guris walstis miht,
Un škreet zaur semju semem, un tà pihšchus aulâ
Va gaišem laudis dšiht,

Un lahjam paguruschâm, beigtis zaur šfreju šlatu
Un šlahbš un ismišis
No šawa jahtneeka tad prašija wišsch waku,
Bet kurlš bij bende schis!

Wehl štipraf wina šahnoš duhràs tawi peesch
Un, lahwees niknumam,
Tu muti winam lauschnoš šarahwi tìf zeeschi,
Ka šobuš lausi tam.

Wišsch wehl reif šaflehjàs, bet wehlotees par balwu
Ween tìfai nahwi šew,
Taš laujaš deenâ krita, un schis kriteens galwu
Tad šadragaja tew.

Mitel=Andschelo

Til paguris taws ſkats un waigs tā grumbains pleens,
Tew, zehlais Andschelo, af wezais akmentali!
Nekad naw mirkušchi tew aſ'rās waigu gali,
Kā Danti — tewi ſmaidot redsejs naw neweens.

Af, tawai muſai bijis paſrat ſtipris peens.
Preeſch mahkſlas weenigās tu wiſu muhſchu ſali;
Pa ſirdi ſkalojās til tewim moku pali
Un paſihſtams tew nebij ſewu apſampeens.

Af, nabags Bonarotti! Weens taws baudijums
Vij, marmorblukos zirſtais, dſilais leeliſkums,
Kā Deews tu albaidošs dehl warenibas ſawas.

Bet, kad bij peenahzis tew beidsot pehdejs brihdš,
Tad, lauwa paguris, ar baltām krehpem wihtš,
Tu lehnam nomiri, pilns ſkumibas un ſlawas.

El Desdichado

Tumschs, necepreezinams lihds sawa muhscha galam
Es, Alwitanas prinzis, torni weens un klufs,
Iz mana weenigaja swaigsne sen pagalam
Un skumju melna saule mana lira dus.

Lai kapa tumšbā no tewis top man dota
Wehl reiši Pofilipe, winas debefs loks
Un puks, no ka širds man kluwa aplaimota,
Un margas, kur ar rosi šapluhst wihna foks.

Es Lisinjans jeb Bairons, Febs jeb Amors buhtu,
Uf peeres karaleenes skuhpsteenu wehl juhtu,
Sirenas alā biju winas dailes seets.

Iz diwlahrt Acherons no manis pahri eets,
Uf Orfejliras skandinajot zehlas
Driadas kleadseenus un swehtās seewas schehlas.

Dezembra nakts

Tai laikā, kad wehl stolneeks biju,
Es muhsu sahlē pawadīju
Reis kahdu nakti wiseem tahls;
Vee mana galda dšikās behdās
Behrns nabags melnās drehbēs sehbdās,
Kursch manim islikās tā brahl's

Sejs wihts tam dailē bij un sehrās
Un manā grahmatā winsch wehrās,
Pahr kuru lija lampas saigs.
Uš rokas man tam slihla seja
Un tā lihds rihtam nosehdeja
Winsch smaidošs, domu pilns un maigs.

Up peežpadsmitā gada ausu
Reis kahdu deenu klichdu gaušu
Pa wirscheem meschā, wiseem tahls;
Vee kahda koka dšikās behdās
Jauns zilweks melnās drehbēs sehbdās,
Kursch manim islikās tā brahl's.

Tam jautaju pehz zefa šawa,
Ta weena roka lihru šlawa,
Bet otrā bij tam rofes seeds.
Rā draugs winsch mani šweizinaja,
Man norahdibams, kur uš klaja
Kals pazehlās kahds dšidrē šleefs.

Tai wezumâ, tad wehl arweenu,
Es pirmo mihsu lahdu deenu
Reis apraudaju wiseem tahls,
Pee lamina tad dšilâs behdâs
Klufs šwešneeks melni gehrbees sehâs,
Kursch manim islikâs kâ brahl's

Winsch pilns bij druhmuma un mofu
Un angšchup rahdija ar rofu,
Bet otrâ šchlehs tam bija šposchs.
Mans posts tam, likâs, ūrbi graufâs,
Bet weens ween wahrds is kruhts tam laujâs,
Winsch wihta, kâ wiht šapnis loschs.

Tad, kad bruhl isdšihwê ar kwehlu,
Breesch tosta šwehtkos glahši zehlu,
Kur wihs bij ugunigs un bahls —
Man preti, it kâ dšilâs behdâs
Kahds šwešneeks melni gehrbees sehâs,
Kursch manim islikâs kâ brahl's.

Sem wina lehrpa šhur tur dega
Kâ atleekas no purpursega,
Wirs galwas mirtšars bij tam šaufs.
Pret mani wina roka wahra
Bij steapta, bet lihds mani šahra,
Man rotâ šašchihda mans šaufs.

To nakt, kad pehdejs brihdis ūtis
Bij lehnam, pee ta gultas kritis
Uš zešeem, wiseem biju tahls.
Uš gultas malas dšilâs behdâs
Kahds bahris melni gehrbees sehâs,
Kursch manis islikâs kâ brahl's.

Alfreds de Müsse
(Alfred de Musset)
1808.—1855.

Sam azis aš'ras pahrpildija,
Kā šahpju engeliš winšh bija
No ehrlšhku krona wainagotš.
Sam lihra bija semē sweesta,
Bet krukš no šhlehpa pušhu greesta,
Sa purpurs bija ašnotš.

Es wiau pašihstu artweenu,
Ikkatru manu dšihwes deenu
Preešh azim to man dšihwe bur;
Winšh ira ehromotš spokš... Waj buhtu
Winšh demons, engeliš — til juhtu
Šho tawu ehnu wišur kur.

Kad jutu šewi moku welktu,
Vai atdšimtu — waj dšihwi beigtu,
No Franzišas prom alku buht.
Es brauzu, mahkdams širšhu ehdas,
Pilns domu — atrast kahdas pehdas
No šendam zeribam warbuht.

Uš Pišu, Apeninu špraugāš,
Uš Relni, kura Reine raugaš,
Uš Nizu, kura šaulē laist;
Florenzes pišu besdibenos
Un tumschās Briges namos šenos
Un Alpos, kuru daiktums gaist.

Kur til uš plashās šemes biju
Un šawu dwehš'li išmoziju,
Wišh wahrgš no nedšihstoschās wahtš.
Kur tilai zelt es kahju guwu,
Un kur no garlaižibas škuwu
Uš jaunu postu wedinats.

Kur ween es aismaldijees lifu,
Es sawu galwu rokās lifu
Un schnuksteju lā seewas schnukst.
Kur ween ar dwehslī baitu pilnu
Kā awš, kas krukmos nomauz wilnu,
Es jutu, ka firds kaila pusst.

Kur gribeju es eemigt klusu,
Jeb kur šew alku muhscha dušu,
Kur semi skahru wahrgs un bahls —
Kahds nelaimigais dšikās behdās
Melngehrbts man zela malā sehbdās,
Kursch manim islikās lā brahl's

Jel šati manim, kas tu eš tahds,
Ko wišur es uš šaweem zekeem juhtu ?
So neisrahda šeš taws skumju mahs,
Kā tu, mans listens launs un baidošs buhtu.
Tew pazeetiba šmaidos nenoreet,
No tawām azim shehlas neisseekas,
Tew lihbsās launums prom no manis eet,
Man muhsu zeeschanas lā mahsas schleet,
So tuwiba lā draudšiba man leekas.

Ka tu neesi engels labais man,
Nekad tu mani nebeedini teescham,
Tu wišas manas listas mani gan,
Tu ari redši mani muhscham zeescham
Dauds gadus teeku jau no tewis pawadits,
Bet sawu wahrdu tu til nesault fini.
Kas tu ? ja eš Deewa atšuhkits ?
Tu smaidi man, bet nelihgsmojees lihbs,
Tu mani shehlo, bet ne eepreezini.

Tu schowakar man atkal rahdijees.
Kad ismifumâ nakti pawadiju,
Wehisch nerima pee loga daukstees,
Pahr sawu gultu noleezees es biju.
Tur redsejâs kahds eedobums man dahrgs,
Kas wijs wehl fîlts no karsta stuhpsta bija.
Es sapnoju, kâ sapno seeweets wahrgs
Un manas dshwes atleekas kâ swahrks,
Kas nowezojees — sewi saplofija.

See wehtulem es luhpas steidsos leekt,
See zirtâm, mihlas atlikumeem sehreem —
Wijs senais zehlas manim ausis fleegt
Par kahdas deenas nemirstigeem swehreem.
Schâs swehtâs atleekas es sahku apskatit,
Kas lika rokai nodrebet arweenu —
Sirds af'ras, kuras sirdij bija riht,
Kaut azis tâs, — is kurâm winas kriht,
Wairs neredsetu muhscham rihta deenu!

Schos laimes deenu sagruwumus tad
Es fatinu eelsh mihksta sihda auta;
Man likâs, ka tîf matzirta nefad,
Kas mihlâs dota, nihzibai naw lauta,
Kâ dshka okeana kugeneeks,
Tâ sewi juhtu baigos nomalditu,
Wisapfahrt manim nobahleja preeks
Un apraudaju, wiseem laudim leeks,
Es sawu mihlu, sahrtâ eegulditu.

Melnwaska sehgeli es leezos list
Pahr atminu scho luhstoschu un dahrgu,
Sirds nespehja no maldeem wakâ tift

Un raudaju es weens par sawu wahrgu.
Tu seeweets wahjisch, tu weenaldsibas šals,
Tew wišs buhs atminā, kaut projam eji.
Al Deews, kam mihlet, kad jau wišam gals,
Ramdehl šhis raudas un šhis šaspeests balšs,
Ramdehl šhis elsas, ja tu nemihleji?

Al ja, tu raudi, nopuštees un zeet,
Bet tawi mahni muhju starpā walda.
Ar Deewu! Juhš šhās stundas staltiseet,
Kas manus zelus projam no jums malda.
Al brauzeet, lihdsi sew lebus širdi juhs
Ir meerinato pašlepnumu neseet —
Man wina dšihwa wehl un jauna buhs,
Daudš kaunumu tur sewim weetu guhs
Šai postā, ko man darijuse eseet.

Šad brauzeet! Pašuhdeet uš muhšhu man!
Ne wišu dewuše jums nemirstigā daba.
Al nabags behrns, kas šstaišta eseet gan,
Bet peedot nemahkeet un palikt laba.
Šad ejeet! Šawai šwaigšnei šelojeet,
Ne wišs jums lihdsi nogrimšt posta dšihlš,
Muhš' mihlu beigto wehšā aišweedeet,
Al Deews, pee ka man wišas domas eet,
Ša mani atštahj, kam tu mani mihlš?

Un te es eeraudšiju negaidot,
Ka tumsā špols kahds bestrolšchnaini wehdas,
Uš šegas jutu ehnu atkrihtot,
Ša peenahžā un man uš gultas šehdās.
Kas eš tu, tehš nobahliš un baigs
Un druhms, ka augums melnā tehrpā šedšas?

Tu skumjais gahjputni, ko manim laits
Nes lihds — ko gribi? Jeb tas pascha waigs,
Kas schini brihdi spoguli man redjas?

Teiz, jauno deenu spoks, kas esi tahds,
Tu, zefineeks, kas negin nogurschanu,
Kamdehl arweenu tu pee manis nahz,
Kad tumsa suhdot redsi taku manu?
Kas esi tu, mans weesi kluss un jauts,
Kam firds til dauds pee manam behdam seenas?
Kam tewi wil mans dsihwes tulschais lauts?
Kas esi tu, kas esi tu, mans drangs,
Kas manim parahdees til behdu deenas?

Var sawu manu tehwu wari
Sault. Neesnu sargengeliks, ne ari
Kahds launu nesoschs liktens jums.
Var teem, ko mihlu, naw man sinams,
Kahds zelsch teem schurpu nahlot minams
Scha! muklaja, kur jamiht mums.

Ne demonu tu mani sweiksi,
Ja sawa brahla wahrdu teiksi,
Tad manu spehsi issinat.
Kur tu, kur buhschu es arweenu
Un tawu pehd'jo dsihwes deenu
Vee tawa kapa buhschu klast.

Man debees dewuse ir tewi,
Bes bascham atkauj manim sewi,
Kad tawu firdi sahpes schuangs.
Es tewi zela pawadischu,
Bei nesksarschu, tik usskatischu —
Es esmu Weentuliba, draugs!

Beatritschei

Tai wahrds bij Beatritsche. Apbalwots reis bija
Ar formam deewischfigam winas laizigs tehls.
Par winu maigaki neweena nesmaidija
Un winas zehlā meesā gars bij tik pat zehls.

To nemirstigu darijs Siziana dehls
Aļ mihlas kaisligas un besgaligas zeenas,
Un tad winsch glesnot beidsa, sahlot no schis deenas,
Lai netiktu zaur to reis slawens zitas tehls.

Pirms, skatitaj, par mani spreedumu sah3 dot —
Teiz, manu mihlako schai glesnā usskatot,
Waj tikpat skai3ta ari mihlakā ir tawa?

Neeks slawa, kuru zilweks kahdreis eeguhst sew,
Kaut leekas dailes pilna portreja schi tew —
Modela weena skuhpsta wehrta wina nawa.

Lufforas obelisks

Bils drupu fargš, wirš kuràm staigà
Zaur milligumu faules difšs,
Ur besgalibu waigu waigà —
Es štahwu, augštaiš obeliskš.

Šem nifnàš faules uguns paleem
Mehmš, nepahrredšamš, failš un šenš,
Vahr eešejam un šalnu galeem
Wilktš šmilšchu lihšautš gaišhdšeltens.

Vahr tukšneščajno šemes jumu
Žitš tukšnešš šawu welwi šlej,
Vahr šura šilo lihššenumu
Ne muhššam mahšonš nepahrškrej.

Un Nila, štahwa štara dšelta,
Ne šaštāš, ne tahtāš šlihš,
Un lešno begemotu šškelta,
Nà neštāidrs šwina špogulš špihd.

Un frokobilu bars ņj norāš,
Ņj karštāš welgāš ahrā wilktš,
Wušišžepš, ššehli waidot gorāš,
Šeššch šaulē lešmojošchāš šmilktš.

Ņj teewāš šahjāš augštā štabā,
Nāš weenumehr pret muhššchem drošchš,
Wehl Šota šwehtōš rakštus glabā,
Štahw ņlušāš Ņbiš nekušiošchš.

Ēmej hijena un ūšafals waida,
Un augstu gaišos kļēdšēns ūšan
No wanaga, kas rīnkeem ūšraida
Rā melna ūšrihpa pahri man.

Bet ūšitās kļūsum ūšanas kļājās
Šhais laukos pamiruschos — ūšīnks
Šlehpj ūšawās ūšahwās milšigajās,
No ūšawas pošas guris, ūšīnks.

Tu, kuru rada ūšaules ūšaru
Un weršmes pahrpilditais gaisš,
Ko lai teu lihdsjās ūšahdit waru
Rihšemju ūšumjums lešmainais ?

Ro runaja besdeligas

Jau sausas lapas kriht no sareem
Un mauru dselteno saht klahi,
Pa rihteem wehss un nowakareem,
Uk, flaištām deenam nahwe klahi!

Rā aisejoschās wafras balwas
Schuhst dobē nektu ašins traips,
Wiht georginem krahschnās galwas
Un nokriht aštram uswalks raibs.

Pa dahrseem leetus granti skalo
Un besdeligas behdigat,
Uš jumteem sametuschās, tšhato:
„Luh!, aukstums klahi, luh!, jeema nah!“

Pirms aiseeschanas rahmā deena
Pa ānteem winas kopā wahz;
„Zil saldi Atenās,“ teiz weena,
„Pa wezeem walneem lauri schahz!“

Šur mahjoklis no laika gala
Man Partenonā israudšits,
Ligšds karniše man leelgabala
Pušsaruhsjejšā lodē wihts.“

Teiz otra: „Smirnā rimst man gaita,
Ligšds man pee fajē greesteem wilts,
Šur kadijs ambras grandus skaita
Uš fleegschna, kas no saules šits.

Zaur garo pihpu tvaikem bāhleem
Šhe dobas jāutri šrehjeens mans,
Škar turbanus pa duhmu wahleem
Mans spahrngals slaidš un eesilgans.“

„Valbekā maneem spēhkeem slahbeem
Jr mahja templa trigliš wezs,
Pahr masajeem ar plateem knahbeem,
Tur mani pahri segtu redš.“

Ta: „Kodosā gals manam zelam,
Kur palastš bruneneeku zeltš,
Šhe melna staba kapitlam
Stahw blakus sleeta mana telts.“

„Bet isbailes no deenam saltām,
Teiz peektā, „mani wezo wils
Uš Maltas terasem sneegbaltām,
Kur uhdens filš un debejs filš.“

„Škreen dšidrē Kairā it kā rašitš
No semes slaidais minarets,
Var ligšdu tur no manis tašitš
Kahš mahlu irotajums wezs.“

Un wišas: „Zauri mahkonu ščkilam
Muhs jāutras pahri nešis rihtš,
Šneegbalteem kalneem, juhram filām,
Ap turām putu wainagš wihtš.“

Ar spahrnu šiteeneem uš juma
Tā treeza bešdeligu bars.
To redšot, kā no šarkanuma
Jau meščā kerts ikkatris šars.

Teofilis Gotjē
(Théophile Gautier)
1811.—1872.

Es saprotu, lo treeza winas,
Jo dfeesmineeks ir putnam rads,
Bet wascho lihllis sleps schās dfinas,
Un guhstefnis tu paleez patš.

„Al spahrnūs! Spahrnūs! Spahrnūs! Wafu!
Nā sawā dfeesmā Rūderts dfeed,
Tām lihds us pawasari safu
Un sposcho saules seltu sreet!“

Rondora meegs

Wehl winpus Irepjainajeem Nordiljeru jumeem,
Wehl winpus miglaseem, fur melnee ehrgi strej
Un angstal nekà kalnu krateri, kas lej,
Ij sewis werdot, lahwu, kura uspluhdumeem

Tef lejup farkana un fajtās un irst, —
Veels putnis, pahrpildits ar tumšchu nepatifu,
Uf sauli noskatas, kas wina azis mirst,
Un telpu klustošcho un wišu Ameriku.

No reeteem welas nafts, fur saleem wikneem pluhst
Gar kalneem meschonigee pampasi bes gala;
No winas schuschinata meegà Tichili kluhst
Un Klufais okeans un zehlà debes mala.

No winas apnemts jau wijs mehmais kontinents.
No kalneem eelejās, no eelejam pa klaseem
Un aifam, nogahsem, kalngaleem sneegainajeem
Ta sawu uspluhdumu smagàs bangas irenz.

Nà spoks wijs apnemts lepnà kalna galà,
Ar mirdsu, kura sneegà ašinaini sib,
Winšch gaida baigo juhru, kas to eelenkt grib —
Ta atnahk, eetinot to tumšibà un šalà.

Un deenwidsemju Kruists besgala dšikumos
Jau sawu swaigšchnainajo lahpu eededšina;
Winšch eekleedšas no preeka, spahrnus sakustina
Un tad no Andu sneegeem, nikni pehrdams tos,

Leconte de Lisle
(Leconte de Lisle)
1818.—1894.

Wīnsch aīskreen, lafīn steepis, fleegdams balīi baišā,
Arweenu angīstakū, fur nesneedī wehīšch, fur flūš
Un tahlīš no šalās swaīgsnes, melnā globa — dus
Weens, spahrnus plati plehtīš, ledainajā gaišā.

Elefanti

Smilts sarkana kà juhra jau no laika gala
Uj sawas leesmu gultas nekustoscha dus;
Ar twaifeem fastinguscheem aishwihts tahlums klus,
Kur kauschu mahju weeta — wara debes mala.

Ne dshiwibas, ne trofshna, karstums nenosihl,
Simts juhdssem tahlu lauwas, shepuschàs pa alam,
Dser welgu schirases pee skaidrawotu ischalam
Sem palmam, kuru ehnas leopardem tihl.

Ne putnis nepahrscheel ar spahrneem karsto gaisu,
Kas saules milsigà un spilgtà werfmè trih3;
Til daschureif boa no stara sasilbits
Pa meegeem sakustas un fazel troljni baifu.

Uo lamehr saulstari no augschas stahwi lihst,
Un snausch eeksch trula meega kalni, lejas, klaji,
Tumschbruhni elefanti, smagi zekotaji,
Zaur tuffnesi uj sawu dsimto semi klist.

Uj apwahrschna tos leenam redj kà klints gabalus,
Tee, putekspadebeschus fazeldami, eet,
Lai nesaudetu zeku, kas teem tuwaks schteet,
Tee grauj ar stipram kahjam bruhno kahpu galus.

Wezs wadons eet papreekschu. Meesa tam kà pleens
Jeh koks simts gadus wezs, ko iswagoj'schi wehji,
Kà akmens leels tam galwa — muguru tam spehji
Un wisshpehzigi isleez katriis kustejeens.

Tā winsch ar sawu gaitu weenadu un smagu
Wed sawus beedrus preti mehrkim nospraustam
Un milschi swehtzelneeki pafal selo tam,
Mij sewis atstahdami smiltis dšilu wagu.

Teem snuki eelekti starp ilkschueem milsigeem
Un azis aifwehtas, ij meesam sweedri speeschas
Un winu garaini kà mahkons gaisà greeschas,
Kofsch winus moskiti un bareem duhz ap teem.

See badu nefajuht, ne šhkos moztajus,
Ne sauli, kura melnās muguras teem dedš,
Un ejot wini garā tahlus meschus redš
Un koplgalwaino palmu šen atstahkos klajus.

See nahks pa uhdeneem, ko azim neaptwert,
Kur dohji maurojot peld begemoti bareem,
Kur mehnesš spihdumā, pa karsteem nowafareem,
Zaur needram zelu lauschot, gahja wini dšert.

Tā pilni lehnuma un drosmes wini schluhd
Kā melna linija pret staidro debesš jumū.
Un luksnesš algubst atkal jenu meerigumu,
Kad smagee zelneeki aif debesš malas šuhd.

Raujas wafars

Rā juhra wifnus treez pret krafta flintajeem,
Tā aifelsdamees wini leelā kaujā bruka,
Kur pulki traķā trofšni, lofchu lerti, jufa
Ur leelgabaleem, ſchlehpem, flintem, karogeem.

Gem kwehlojofchas ſaules lihdf pat wafaram
Uf preekſchu kara pulki, rindas waķā tinot,
Va klajeem gahja, piſchlos labiblaufus minot
Lihdf eenaidneekam wirfū ufbruhlot, peh3 tam

See kahwās wihrs pret wihru pehſchnā duſmu kaiſā.
Teem kruhtis aifelsās, bij azis eenaidis teem,
No ahtreem ſobineem un flinſchu reſgaleem
3r ſmadfenes, ir aſins iſtaſchijās gaiſā.

Reds tagad kahjneekus un nipros jahtneekus
Un artileriftus, kas peerem naidā rauktām,
Un ſaſtinguſchām azim, rokam duhrēs ſchnaugtām,
Uf ſemes tuhkftoſcheem beſ elpoſchanas dus.

Met leetus weenmuligis teem ſejā piles aſas.
Bah baigo lihdfenumu aiſſkreen putnu bars,
Kad noſlehpumu pilus un traufmainis nowafars
Ur krehſlu lehnant apklaſh leelās lihku mafas.

Ne nahwes krahzeenus, ne trofſchnus dſird wairs tur.
Uf ſemes, apklahtas ar neſkaitamām meefam,
War tiſko ſaredſet pee deenas pehd'jam dſeeſam,
Ka ſakehrufchees ſtahwi norauſtas ſchur tur.

Vefonis de Vilis
(Leconte de Lisle)
1818.—1894.

Wehl ſhini nahwes klajā faklu augſchup ſlei
No lodes zaur-ſchautu un ſobus greeſdams,
Sirgs, ſtumju ſweedſeenu nakts gaiſā ſweeſdams,
Kaš it kà ardeewas zaur tumſu ſchehli ſkrej.

Ur, fahre nonahwet! Ur leeleem aſins diškeem
Šhi ſalā ſeme leeta. Rà taš ſirdi ſahp!
Un duſmas ſmadſenēs un ahrprahtiba ſahp,
Šho ſmafu ſajuhtot no neſkaitameem lihkeem.

Wel ja ſem karſtās ſaules ſhini klajā druhp
No leelgabaleem kerti ijnihzibas ſahrdā
Šchee droſchee, Brihweſtiba, tawā augſtā wahrđā,
Lai ſlawa aſinim, kaš ſew par godu ſuhp.

Hjalmara nahwe

Nakts gaischa. Vedains wehisch un ašins straumes krusas
Uš sneega. Droscho pulks bes kapeem, pehrslam behts
Šnausch rokam sakrustotam, neweens nepakustas.
Wirš wineem rinkodami melnee kraukli fehrz.

Vej lejup mehnešs auksts bašlmirdsumu un šalu.
Starp mironeem wehl augščâ Hjalmarš galwu slej,
Ar roku atšpeedešs pret šawu ščehpa špalu.
Tam šarkana iš šahneem kaujas welga škrej.

„Holâ! Waj ščini nahweš lihššenumâ pašâ
Wehl kaušoš špehzigoš ir atližees kahšš špars
Teem puššcheem, kuri šmejhâš šchorišt pilnâ pašâ,
Râ kruhmu beeoš šaros jautru štrašdu bars?

Wišš beigtš. Ir lauštš mans ščehpš un brunžepuri manu
Eš redšu šašštu. Mans šara zirwiš rautš
Iš naglam. Raut šur miššu ruhššanu eš manu:
Ir it šâ wišku bars waj leela juhra kauz.

Tu kraukli, zilwehedej, šo tew teiškču — dširdi:
Ar šawu dšelšu knahbi kruhtiš manas ščkel.
Eš tilpat droščš šâ šenaf. Išrahwiš man širdi
Išmera meitai neš un tai to preeščâ žel.

Uš Uššalu, šur Jaršš dšer šawu kreetno alu
Un škanot šelkruhšem ar beedreem šori dšeed,
Škrej, wiššču ššaidoni, zaur nakti un zaur šalu
Un manas miššlâš roššš širdi manu šweed.

Lefonts de Vilis
(Leconte de Lisle)
1818.—1894.

Stahw torna galâ wina un ar mateem sedjas,
Kas spodrmelni un gari tai pahr plezeem slihd,
Un diwi sudrabrinfi aufis winai redjas
Un azis gaischaf tai par pusnaktis swaigsnem spihd.

Seiz tai, ka es to mihsu, kaut ta man ir tahla,
Ka ta ir mana sirds, to wina panems sew,
Jo droſcha ta un stipra, nedreb un naw bahla
Ilmera meita, kraukli, uffmaidis tad tew.

Is diwidesmit wahtim skreenot asins manas
No manas meefas projam spehku manu nes
Jauns, mirdsofchs, laimes pilns, bes leefas drebeschanas
Un smaidofchs aiseju pee deeweem saulê es.

Ehrgla medibas

Melnš ehrglis, jelta azim, gaiša dsidres zars,
Rā platu faules sargu — spahrnuš wafā raifa,
Lihds isschanjas pee debesš pirmais rihta stars.

Winašch ofch un isluhko un mirkli paleef gaiša
Besgala klajā stahwot. Wina behrnu balsš
Štan wehl no klinšchu wirša frauaina un baiša,

Naw redsams iswagotam sahku klajam gals,
Kur ganas, sajusdams wisapfahri pilnu waku,
Bars širgu. Luhk no wina isskreen kumetsch palšs

Un sweeds pret rihtanju ar sawu balsu škalu.
Zits asti saslehjis bes miteschanās skreen
Rā wehšch pa stepeš sahli wilnainu un šalu.

Šop deena špilgtata un leelata arween,
Lihds pahrpudinats neteef wišš no gaišmas krasas,
Kad faule milšigā is debesš malas breen.

Pee silā apwahrschana, kursch wišš wehl šwaigs no rafas,
Weens besgaligos gaišos melnais ehrglis greešch
Uš semi šposchas aziš, kas no bada ašas.

Bet kur winšch sawuš štatus ari nepagreesch,
Winašch milšigā un plaschā sahku lihdsenumā
Ne stirnas bailigās, ne kalnu kafas weesch.

Vefonts de Lils
(Leconte de Lisle)
1818.—1894.

Un sawu spawu tehrpâ spihboschâ un glumâ
Un nikni eefleegdamees — arween angstaf skrej
Winsch, platus rinkus mesdams skaidrâ gaisa jumâ.

Lais eet. To moza bads un diktal saule lej
Uf semi sawu kwehlu. Afsinu un galas
Waj'g wina spehzigai un stiprai dwehselei.

Tur sirgu baru dsert pee strauta straumes stas
Ur nahsim roschainâm, kas eelpojot trih3,
Wed ehrselis, kas pilus no pahrspehka un watas.

Kad kaku issteptu, kurfch koplâm krehpem wihts,
Winsch staki eesweedfas, zaur dsilo sahli brisdams,
Wifs sirgu bars skreen kopâ traks un isbaidits.

Un te uf kumela, kâ baidoschs sapnis krisdams,
Melns ehrglis sirga kakkâ dselsu nagus treez
Ur knahbi wina azis ahrprahrtigâs fisdams.

Breelshkahjam winsch uf mirkli stahwu gaisâ sleeds,
Un tad, wisapfahrt sewim pekles tumsu jusdams.
Skreen, issteepdamees tâ, ka wehders semi sneeds.

Se parahbidamees, te atkal sahle jusdams,
Winsch skreen, un asinis sahk winam straumem liht,
Bet bende spahrnotais ehd winu nepeekusdams.

Un nahwes sweedri jau no wina sahneem friht,
Winsch krah3 un spahrdas, alkdams knahbi kahro
Un spahrnus isplestos no sewis nofratit.

Ofen pehdejs spehks zaur stepi wina stahwu wahro,
Tad pahrruhlt wina krehjeens meschonigs un steigtis,
Winsch nodrebas un friht un welti zeltees kahro.

Leconte de Lisle
(Leconte de Lisle)
1818.—1894.

Lihds pehdigi no puhlēm ahrfahrtigām weifts
Un mehli isfahrtu, ne waida neišdwešdams,
Winsch nokriht besgaligā sahfu klajā beigis.

Sad atkal gaiša dšibrē, platus rinklūs mešdams,
Melnš ehrglis, lihdsenumu baigais medineeks,
Skreen atpakaļ uš ligšdu, swaigu galu nešdams:

Sa paehduscheem behrneem schonakt šalds buhs meegs.

Siria

Wedu himna

Uf jeno juhru krasteem tawa mihtne balo,
Kungs! Rahjas mistiskàs tew Leelà Welga skalo.

Uf plezeem putoscheem un sejas deewischfias
Birmlaiku besdibens tew lehnam strahwojas,
Tew mati leesmojoschee mahkonkraujàs wihti
Starp klintim senajàm gar krasteem iskaisiti,
Kà melnas duhnas lihst un besgalibas wehssch
Un oleanu bangas tewim zauri dwehssch.
Siria! Krehssas zectumneeks, fas mokàs
Snaud sewi dsiki slehpiš krasta smilsschu frokàs.
Un elpa schaußmu pilna tawas plauschas schnauds.
See sneegu kuhstoscho pa falnu schkantnem jauz
Un druhmà krehsslibà tà ruhjot nomeerina
Tos mahktos spihdeklus, fo beesja tumša tina
Un leel, lai nopuhjas un balši fori wird,
Ko kshstam fleedetus pa meschu dselmem dsird.

Uf jeno juhru krasteem tawa mihtne balo
Kungs! Rahjas mistiskàs tew Leelà Welga skalo.

Ur lahjam, kuras mirds arweenu siboschal,
Rihtblahsma lotosos jau schurpu steids un nahf.
Un samehr, sapnotaj, tu meegu juhti skatos,
Ta ischetras rosà gowis eejuhds silos ratos.
Uf redsi! Sudrabkawas, palmas deewischfias,
Uf rahma uhdens wirsa roses peldoschas

Un lauschu mahju fleegschni, wehjeem sweschâ feja,
Kur greefchas Upsarasu ahtrskanotâ deja,
No mahkons wiknojoschs un wahrums wiht wehl nahf,
No leefmam flaziti un rafas, mostees fahf,
Lai gaisu septinu starptelpe tiftu schelta —
Tad firgus septinus pee dihsteles no selta
Macht juhds, un atflahbumu juhvas wehjà sweed,
Uu zelees droschumâ un wisu sparü weed!

Uf seno juhru krasteem tawa mihtne balo,
Kungs! Kahjas mistiskâs tew Veelâ Welga skalo.

Râ putnis milsenis, fo gaisos kustom redi,
Ar gaischeem lehzeeneem tu, kareiw, augschâ lez!
Tu buhtnu awotu, fâ upi, karal, weli.
Wijs redsamais, fo tu ar sawu mirdsu scheli,
Zaur muhscha gaismas bangam trihzinats un dsihts
No tawa zehluma un tawa spehka trih3.
Un gaisâ flaitums kahds no tawa zefa rodas,
Kad tas uf muhschigo naktis fleegfni beidsot dodas!
Pihds prom no senita tu sawus ratus brauz,
Ar plaschu wiknojumu horizonts teel skauts,
Un stahws taws starojoschais, isskrehj's pasauls ahri,
Tehrpts goda drehbês, leezaß melnai welgai pahri.
Tew dfitums atweras, tew dfitums slawu fleedi,
Uf tumschâ krafa kahp un azis zeeti meedi.

Uf seno juhru krasteem tawa mihtne balo,
Kungs! Kahjas mistiskâs tew Veelâ Welga skalo.

Uf, kareiw, spihdoschais, kas pahri saulei
Zaur laifu muhschigo un telpu droschi ej,

Ēfants de Lils
(Leconte de Lisle)
1818.—1894.

Du, kas ū spēhzigās un tumschās jemes krukhi
Ēho welgu augligo no sawas wersmes sūhti,
Du, kura sehbeklis ū twehleem kalneem spihd —
Ut pasauls karal, dširdi, fargā latru brihd'
Muhš skaidrašinu laudis, meera rahsu lawu,
Kas seno juhru krasoš skandina tew slawu!

Rains un Abels

I.

Abela behrni, guleet un ehdeet —
Schehligais Deews patš juhs fargà un wada.

Juhs, Raina behrni, luhšchnajos sehdeet,
Klihsteet pa dubleem un mirsteet no bada.

Abela behrni, toš duhmus, kas lofàs
No juhsu upureem — eosch Deews lahri.

Juhs, Raina behrni, waj muhschigi mokàs
Jamaldas jums buhs zaur pafaulēs ahri?

Abela behrni, jums laufus un luhstis
Schehligi swehti Deews gadu no gada.

Juhs, Raina behrni, jums alkstoschàs fruhstis
Kauz it là falkuschi suni aif bada.

Abela behrni, wisniknakàs šalàs
Silti jums mahjàs pee pawardu dseesàs,

Juhs, Raina behrni, juhs aufstumà alàs
Nabaga schakali, drebineet meesàs.

Abela behrni, baudeet, jo dšendet
Watas jums tuhstoscheem meitu un dehtu.

Jums, Raina behrni, buhs norimī un remdet
Veesmainàs dwehselēs kaislibas kwehtu.

Abela behrni, tii milsiġa skaitā
Beeaugeet juhs, tā uš sahlsteebreem blaktiš.

Juhs, Raina behrni, jums besmeera gaitā
Jallihst pa pašauli deenas un naktiš.

II.

Abela behrni, jau drihš juhsu meesā,
Krituščas žihā, nomehšlos druwas.

Jums, Raina behrni, laiš saukt nu pehž teesā,
Želatees, brihwibas deenas jau tuwas!

Abela behrni, nu asaras lejeet —
Dšelschaino šchlehu ir pahrspehjis lemeš!

Juhs, Raina behrni, pret debešim ejeet . . .
Nosweešchat netaišno deewu uš semeš.

Wafars

Schurp noseedsneeku beedris, maigais wafars naht.
Winsch kluseem sokeem leen, kà lihdsdalibneeks. Sahf
Kà milsu alkows debesg aisdaritees beigâs,
Un zilweki par swehreem paleef sawâs steigâs.

Al wafars, maigais wafars! Patihlams tu tam,
Kas droschi sajit war: „Lihds pascham saulreetam
Es esuu strahdajis.“ Tu galwu nolift rokâs
Lauj tam, lam smadsjenes deg zauru deenu molâs.
Ar tewi strahdneeku us gultas pahrsteids meegs,
Un atpuhschas no domam firmais sinatneeks.
Kà weikalneeki, schurpu demoni sahlf dotees
Un azim eephehtâm pee durwin flauwejotees
Ar spahrneem kailajeem nakts tumscho gaisu schel
Un prostituzija starp eelu gunim zel,
Gists pilnu spihdolli, kas wehjà ee gailejas,
Kà studru puhsnis wina atwer sawas ejas.
Wisdsilatajâ nalki behg no winas meegs,
Sa slepus zelus eet kà wiltus eenaidneeks.
Pee leelpilsehtas kruhtim peeplakusi kluhmi
Sa wianu suhz un suhz un tamehr zelas duhmi
Jf kuknu sturstoneem un klusummirklos dsird,
Kà dardè teatri un orkesteri wird
Un spehtu patwersmes, kur selta gaismâ fidas,
Ar netiklem un bhehscheem, frakâs tehrpteem, pildas.
Drihs ifees schini brihdî sabosees un baifs,
Nakts tumsâ paslehpdamees, saglis parastais,

Charles Boudlers
(Charles Baudelaire)
1821.—1867.

Laust fantorus un lases, lai ar jaunu rotu
Riht sawu isredfeto atkal apbalwotu.

Schai brihdi smagajâ, frds mana, kusu zeet,
Lai baigee murgi schee lihds tewim neaijeet.
Tas brihdis, kurâ flimee stipraf zeesch un waida :
Eos grabbj ais rihkles pusnaktâ. Wini mirkli gaida,
Lai eetu tur, kur wisi aigahjuschee eet.
No winu waibeeneem pilnst hospitafi. Schleet,
Daschs labs riht nesagaidis, buhdams nahwes warâ,
Wairs supu smarjchigo pee beedres nowakarâ
Un dascham labam no teem it ne kad, warbuht,
Pee sawa pawarda naw spehjamis bijis kluht.

Madonnai

Madonna, altaru, to laikeem nejaschfelt,
Tew gribu manas mihlas apasschemēs zelt
Un nischu isweidot no purpura un selta,
Kas manas dweh'les lastā melnakasā zelta,
Kur klusumā un tumsā stahwetu tu zehls,
No lauschu skateem tahlu, deewinatais tehls.
Ur atskanām lā swaigsnem gudri isgresnotu,
Jš manām stingrām dsejam darinatu dotu
Es tew preeksch tawas mihlas missu diademu.
Madonna mirstiga! Zaur greissirdibu mehmu
Es schuhschu mehteli un tew pahr plezeem flets
Smags, barbariski krahschus, pilns aifdomu un zeets,
Wunsch modris fargs arweenu buhs preeksch dailem tawām,
To gresnoschu ne pehrlem, bet ar a'fram sawām!
Un tew par drehbem baltām mana alla buhs,
Schl alla wilnainā, kas peeaug, plos un kuhš
Un weegla schuhpojas un raudot apsegs saltu
Ur schlupstu tawu meesu roschainu un baltu.
Jš manas godbijibas dsilakas turklaht
Es skaitas samta kurpes gribu darinat,
Kas skaujot tawas kahjas deewischlās un labās,
Kā weidā maigā ilgi winu formas glabās.
Un ja es nemahzetu lunu isweidot
Jš sudraba un tew par sehdekli to dot,
Tad tschuhsku metischu, kas manas eekschas ploja,
Sem taweem papehscheem un tad lai tawa drosa,

Charles Baudelaire
(Charles Baudelaire)
1821.—1867.

Tu, zare weizoschâ, lâ janifnojees wilns,
Min bargo breefmoni, las gifts un naida pilns.

Tu stahwan eeraudjist, pilnas bijaschanas,
Up tawu altaru, lâ swezes domas manas,
Kas sella atspihdumus silos greestos lees
Un guns azim arweenu tewi luhkofees.
Un, tâ lâ wiss, las mani, tewi mihl un bihsees,
Wiss tas par wihrafu un mirem pahrwehrtisees,
Un upurduhmos kahps bes apstahjas mans bals,
Uj tewi sneegainais un aufstais kalna gals!
Lai tew wispihnigaf Deewmahtes weidu dotu
Un lai ar barbarismu mihlu saweenotu,
Ij grehkeem septineem, es bende, baigs, un fluss,
Kalt gribu septinus un asus hinschalus,
Un panemschu lâ schongleers, lepns uj mahlsu sawu,
Tu, melnâ kaisliba, par mehrki mihlu tawu
Un sweedischu tad tos, lai wini sib un mirdj
Geffsch tawas dreboschâs un afinainâs firds!

Saplihsis swans

Jr seemas naktis ruhgti un ar saldi
Pee uguns wehrtees, kura spratsch un ruh3,
Kà atminà kahp lehni senee maldi,
Swanskanam atskanot, kursch krehslà duh3.

Swans swehts, ar rihtli wihrischtu un skanu,
Modrs, isturigs, kaut jen jau torni zeltis,
Sweesch gaisà uszihtigi religisko swanu
Kà saldats wezs, kursch nomodà sem telts.

Man dwehsle saplehsta un kad zaur splina baiju
Ar dseefmam pildit grib ta aufsto pusnaktis gaisu,
Tad allasch noteekas, ka skan tai wahjais balis,

Kà eewainotà krahzeens, karam tuwu gals,
Kas ašins dihka kraslà apalsch lihkeem losàs
Un mirst bej kusteschanàs besgaligàs molàs.

Spoks

Schai jemes dobumā, kas teels un milšigs rakts,
Kur mani liktenis sen deenam sveedis,
Kur stara roščaina un ļautra flats nāv weedis,
Kur es un neščfihstīgā frodseneeze nakts, —

Zaur Deewu es, no laudim daiļneeks šķirts,
Kam pirksti tumsā glesnot nosoditi,
Kur pawahram ar baigu apetiti,
Man jawahra un jaehd pascha firds.

Sche paspihd, aug pa brihscheem, kurus skaitu,
Kahds spoks is grazijas un mirdsas teels,
Ar sapnojoschu austrumsemju gaitu;

Kad sawu pilnu teelumu winsch sneeds —
Man pasihstama mana weeschna koscha,
Ta Wina! Tumscha, tomehr starojoscha.

Ekspotiſka ſmarſcha

Kad ſiltâ rudens nakti azis aiſwehris,
Es tawu diwu ſilto kruhschu ſmarſchu oſchu —
Es redſu kraſta malu laimigu un ſpoſchu,
No apſpihd weenmufigas ſaules ugunis.

Da ſahda ſlinkumſala, kurâ daba dahwâ
Iz augfus ſuligus un ſokuſ ſawaduſ;
Tur ſeewaſ, kuru ſkatoſ aiflahtiba duſ
Un ſpehziba un ſmailumſ katra wihra ſtahwâ.

Uf ſilteem kllimateem wed tawu ſmarſchu wiluſ,
Un portu redſu eſ, kurſch maſtu, buhru piluſ,
Kaſ paguruſchi wehl no klaidam juhraſ walâ,

Kamehr aſſ garojumſ no tamarina ſalâ,
Kurſch, nahſſ drebinadamaſ, augſti gaiſâ pluht,
Ur matroſchdſeeſmam kopâ dwehſelê man kuhſt.

Ropatteezibas

Jr daba templis, kur no stabeem dsihweem
Pa reisei wahrdi nenoteikti riht.
Ehe zilweks zauri simbolmescham klist,
Kas winu apluhko ar fstateem brihweem.

Ka tahle leeli atbalti un swanas
Par dsiku apweenibu lopâ pluhst,
Kas plashcha it ka nakts waj gaisma kluht —
Ta saskanojas krahkas, smarschas, stanas.

Jr smarschas it ka behrna meesas swaigas,
Uu sakas it ka plawas un ka sleitas maigas,
Un zitas baigas, krahchnas, kuras weiz,

Kam besgaligu leetu lidojeens wistihrats,
Kas sajuhtu un prahta lihgsmas teiz,
Ka ambra, mustusi un mires, wihrats.

Lazarus

Un Jesus balsu dsirdot, modàs Lazarus
Ar weenu lehzeenu, it fà no meega rautos,
Un filgans, sapihdamees sawos lihka autos,
Winsch aifgahja no schenas sadruhmis un klus.

Winsch mita ahrypus laudim weens, pa tulschàm weetam,
Sche faulfo mekledams, bet nerafdams nekur,
Vee fatra sawa sola klupdams wisur kur,
It fà pret wergu wascham, pret schàs semes leetam,

Sam miron' bahlums bij us peeres nolaidees,
Un azis sibenus wairs neisschlihla. Winas
Wehl pilnas muhscha mirdsju, fahdas senatminas,
Uf ahru neeespehja wairaf skatitees.

Winsch gahja, pawadits no weentulibas baifa,
Rà trakais jeb fà behrns. Rats zelu greefa tam.
Winsch flejoja bes mehrka, lihdsigs zilwefam,
Kursch it fà aifelschas no neparasta gaifa.

Wairs neeespehdams sayraft semes rihbons
Un sapni gremdejees, kursch neredfams tam mahja,
Winsch, no fa wif behga, atnahza un gahja,
No baigà noslehuma isbeedets un klus.

Winsch reisem nodrebeja, — fà to drudsi dara,
Un rofu ijsteepa un gribeja fo teift,
Bet wahrdu nestinamo wehl uf luhpam beigt
Sam pasteidsàs ar pirktu neredfama wara.

Un toreij Betanijá wíseem zilweeem
Wínsch bailes eedwesa. Weens, sadruhmis, wínsch gabja.
Ea azu nenoteikto schausmu preefschâ stahja
Pa dsihsam afins strahwot pat wisdroshafeem.

Kas isteikt spehtu mokas pahrdabigâs tawas?
Tu spoks no kapenem, kur latrs teel nogulbits,
Kursch, atdsihwojees, welz pa semes zeeseem lihbf
Gew, it kâ preestertehrpu, lihla drehbes sawas!

At, apatschfemes behgli, reis no tahrpeem kosts!
Tu spehji rahditees schâs femes ruhpu ahram,
Kur tahdu sinibu, kas leegta prahtam kahram,
No tawa fastinguma wehsta dsifais posts.

Raut tewi atdewa nakts deenas gaismai — eefi
Tu atkal tumfibâ, ko nebuhtiba plefch
Zaur kauschu deenas strihdeem satrafoteem — swefchs
Skweenai winu dsinai, noslehpumains weefi!

Schai sawâ nejuhtigâ otrâ dsihwê — weens
Tu neatstahfi wairs pat atminu no sewim;
Waj tik lai guhtu dsirdi, kura behg no tewim,
Nu tewis baudits diwreis skumjais skuhpstiseens?

Zif reises luhgschanâ, kad krehsla pilda telpu,
Pret selta debesim taws monumentals tehls
Naw rokas pazehlis, lai nahwes engels wehls,
Ko suhta Muhschigais, tew uspuhsch sawu elpu?

Zif reises redsej'schi naw tewi kustam tad
Pa kapehtam, ap kapeem, swingu un weenu,
Tos wifus apskauschot, kas sahrlos kahdu deenu
Dr apguluschees reis, lai nemoftos nelad!

Pentiseleja

Kad winas dwehselei nu brihwa kluwa sfejra
Zaur wahti atwehrto, un kad Pentiseleja
Wehl reis pret dšidri seju pagreesuši bija
Un azis sparigās uš muhschu aisbarija —
Tās lihkiš rahms un bahls uš rofam tapa zeltš
Un neštš no kareiwjeem sem Achileša telts.
Tad winas sposcho kasku tuhlin wala sehja —
Wehl winas garais sultans pliwjās no wehja.
Taj sobenu un brunas nonehna pehz tam.
Un it lā widuš šarkans šcheltām granatam,
Tā parahdijās wahtš, wehl pilna ašnim kwehlām,
Uš winas baltām kruhtim, šmalkejām un zehlām.
Sejs winai nifnuma un naida bija šlautš.
Uš rofam sparigām, lā šaniknojees strautš,
Kas steigā newaldamā škreen un ispluhst plati,
Jr aš'naini un melni krita winas mati.
Un warons deewišchigais šajukumā wehrās
Uš sawu upuri un šajuta, ka sehrās
Tam šchnaudšas zehlā širdš. Wjšch wehrās ilgeem skateem
Uš beigto kareiwi ar wiknojoscheem mateem,
Ka širdš ar wihru širdim tikai kaujās tilās
Un kura šawā dailē it lā deewe likās.
Wjšch raudaja un ilgi šadžirdamas bija
Tā elšas kwehloščās, tam aš'ras štraumem lija.
Kā wilnis liliju uš kluša uhdens klaja,
Wjšch amazones seju aš'ram šlapinaja.
Un jaunelleem, kas bija, lai zaur zihau šuhru

Teodors de Banvilš
(Théodore de Banville)
1823.—1801.

Par drupam wehrstu Troju, pahrbraufuschi jubru,
No baillem eetrihzejās stiprās dwehseles,
Kad wini redseja, ka gauščas Achilešs.
Bet schkihbs un melu pahrpilns, sabosees un greišs,
Tif Tersits semširdigs, kam galwkaufs nepareišs,
Ar mateem saraineem un reteem apklahts bija,
Pret Achilešu wahrduš tahduš issazija:
„No mums wišlabakee zaur winu nahwi weeda,
Uš kugeem atpafal ta ateneeschus speeda,
Kur daudseem muhsejem no winas ahtrām bultam
Bij jaeet Tartarā, kā šausām lapam, kultām
No wehja, kad tas wirpās šagreesch winas baišs.
Starp mums, no wišem greekeem tif tu, nekreetnais,
Kā breedis, zitu atstahts, nopuhtees un gaudi
Un par scho seeweeti ar seewas ašram raudi.“
Bet launo apsmehjeju šasneedša drihs šods,
Jo modās Achilešs, kā lauwa eewainots,
Kaš paguris uš smiltim ašnainām sehđ,
Un kura wakā wahiti šhkee odi ehđ.
Un Tersits sewi jau par wahretaju schkita,
Kad Achileja duhre tam uš galwas frita.
Winsch garu islaida. Tif stiprs tas šiteens bija,
Ka galwas kausu winsch šints druskās šaschkaidija.
Šapat tas mihštšais mahšs, kam krašnī apdegt leef,
Ar trošnī dullinošchu šaspridšinatš teef,
Kad podneekš-mahššlineekš redš, šadusmojees ditti,
Ka wina darbs sen lolots isdewees ir šitti,
Un keraš winsch pee jauna šajušmibas šlauts.
Bet Tersits nofrita, kā wehršis, pehšchni kautš.
Un warons, iskleedejis sewi dušmas weiftās,
Wehl ilgi raudaja pee amazones beigtās.

Birms neesi wehl pilns . . .

Birms neesi wehl pilns no jušmas brihnumainas,
Preešš wahses, skulptor, meklè mormoru beš wainas.
Ja atrodi tu wizu un ja tas tew der,
Tur kaujas deewišklas un mišlu neetwer.
Ne lauwas ahdâ tehrpto Heraklesu drošcho,
Ne daišo Ripridu, iš putam peedšimstošcho,
Lai naw tas titanu bars trakojoššs un baišs,
Ne wilktš no leopardeem Bakhus šmaidošchais,
Ar šakeem apineem un wišna stihgam wihtš.
Lai neredš uhdeni, kas laureem apstatitš,
Ar gulbi waldonigo Ledu apkampjotees,
Ne šchihsto Dianu, šo pahrsteidš masgajotees.
Nè, bet uš wahses malam, kura pahrak škaišta,
Preešš bakchantem lai kopâ tawa roka šaišta
Ar roši apini un jaunawas, kas wahreem
Un nesteidšigeem šokeem aiseet kant kur pahreem
Ar garâm tunikam un rokam lejup šleetâm
Un šlaidâm matu pišnem, daišâ mešglâ šeetâm.

Rihša Luhgšhana

Rungš, ūirdi ušklauši, kaš lewi tura zeenā,
Un manu dšejas darbu ūwehti ūhini deenā!
Lauj, lai eš ūchodeen uštwert taħdu domu guhtu,
Kaš tikai manā galwā peedšmuši buhtu.
Uu lai tik lepns un ūšaidrs un derigs winā wišs,
Ra newainojams ūtils, tā awotuhdeniš.
Un lai to ūšklihtšibu war winā eeraudšit
Rā baltā lilijā, kaš upeš wišnos miht.
Un lai, tā rihšauša, kaš wišam mostees leef,
No miħlas un no ūapna radita ta teef,
Un tihri ūšanošha tā ūdrabaina ūtiħga,
Lai jautra tā tā beħrns, tā engels pašemiga.
Lai wišeam zilwekeem, beš išškiribas, briħwi,
Ta eedwešch iħmišumā zeribu uš dšihwi.
Deewš! Dob, ta zehšā mahħšla, kuras deħt tā ūsumu,
Gešch mana darba ūšneeds ūawu pišniģumu.
Lai mana mahħšlineeta rofa neišmištu,
Kaħ manim eekalt naħkas ūeltā ametištu.
Ht Deewš, dob palikt manam ūšanošhajam pantam
Par kraħšnuu grešnojumu domai diamantam,
Lai fatris atrašt ūpehtu dšejas darbos manos
Dre retu metalu, ir peħrlu ūaigošchanoš,
Lai wišzilwezes kroni mirbdšē tā tā īens,
No ūemes ūšklihtšām dšelmem iħraħš, dahrgakmens.
Dob manim eedwešmu un leez, Rungš, aridšan
No leħtas pawiršchibas iššargatees man,

Ratuis Mendēs
(Catulle Mendès)
1842.—1909.

So nebuhs tahdai dsejai daifas mahkfas slawa,
Ja radita pehz stingreem likumeem ta nawa.
Pat gaisos sawwakigais ehrgta lidojums
Par stingru likumibu gaischi wehsta mums.
Man ari patiktos, lai sahdreis radit spehtu
So nemirstigo dseju, kura isslanetu
No jemes templu fleegschneem til par godu Tawai
Zaur wisu besgalibu dimdoschajai slawai.

Pehdejà dwehsele

Gustawam Fløbèram.

Rihts neausa nekahds ij gara besdibeneem
Un altarn un deewu nebija nekur,
Un zilweks kluwis brihwš no šaweem šapneem šeneem
No garlaižibas wajats kluwa wišur fur.

Pa kapsehtam sen senàm, garu šahli klastàm,
Til šahalš naktis brehža weentuligs un baišs,
Un kapu statujam ar rokam šadragatàm
Kà šenaf neapwijàs efešs tumschafatais.

Un dšitâ netizibâ wišas dwehšles mirka
Un teikâm deewišchlâm tizeja til rets,
Bet templos atstahtajos pahrdewa un pirka
Un šawàs gaitàs škrehja publis rupišch un wejšs.

Un šaule nobahla pee senà debefš juma,
Ka winai jaapšpihd bij beigu brihdis šchahds;
Keiš šwešchneeks, atgreesees no tahla zelojuma,
Man teiza: „Manâ semê wehl ir templis kahds.“

„Kà atleela sen šena, šagrauta un šehla
Štarp klintim, apineem un šahlem šahw šchis namš
Un glabâ wišch sem šawa šabrukuma zehla
Par deewu atminu, ka wahrds man nefinams.“

Bej deewa nameem zeemi man til tumšči likās
Un mihlās nebija wairs ūrdīs neezigās,
Gelsch kūrām pat ir šchaubām weetas neatlikās
Un trula peetiziba meerinaja tās.

Un ilgi gahju es. Wišzaur gar zeku manu
Bej laudim leelpišehtās redsejās šhur tur,
Uu senatstahētās pilīs dšifu klusešhanu
Wehjšch pahrtrauza tām pahri šfreedams deesin kur.

Un jaunš es iŕgahju, bet jutu zeku beidsot,
Ra wairak ne til dikti sofi mani škan;
Un mati metās ŕirmi, deenām zauri steidsot,
Rad zehlo drupu šleegŕniš parahdijās man.

Es leezu šawu peeri, iŕwagotu reewām,
Pee altara til lihgsniš tā wehl it nekad
Un pehd'jo wihraku šchim semes pehd'jam deewam,
No preeka eekleegdamees, kwehpinaju tad.

Genits

I.

Wairs beewi newar atrast preefsteerus preefsch sewis —
Seem spihdefleem to wahrbus gudrais zilweks dewis,
Kas useeti no wina befgalibâ teef.
Deews pehbejs, kura kults stary laudim wehl ir zeenâ,
Jau baibas, ka ta wahrbs — reis warens — kahdâ deend
Var swaigsnes nofaukumu pehfschni nepaleef.

Wairs paradises naw un telpâ nebeidsamâ
Mehs mehmi leezineeki wispasaules dramâ,
Leels plaschums muhsu azim wisur wakâ klasts;
Un elementus weizam mehs ar sawu waru,
Mehs esam aisdsinuschi rupjo elku baru
Ur stipreem sibineem, fo schleef arweenu prahts.

Mehs sinam, ka mums zeeumus plaschaks top arweenu,
Ka Heraklesa stabus pahreet katru deenu,
Bet ka pehz laikeem atkal atgreeschas pee teem,
Ka juhra apako sem muhsu buhru skrejam,
Ka swaigsnes redsamâs lihds pellen zaurisejam,
Ka dshwiba skauj wisu saweem skahweeneem.

Mehs sinam ar', ka rinko muhsu seme sakâ,
Kâ neezigs puteklitis befgalibas wakâ,
Ka telpa plaschs un milsigs augsti atwehrts juns
Un kuras klehpi wis, fo aptweram mehs, rodas
Un kurai zentra nawa, kurai pahri dodas
Laitk, mahnu melodijas buhkdams ausis mums;

Ka zilweks tikai neeks, kursch lepneem sapneem lanjas
Uf swaigsnes neezigas, kas nestahdamas schaujas
Starp saules feltstareem, la atoms falsch un leegs,
Ka wispasaules swaros wisi mas mehš sweram,
Ka wiss tas, ko mehš zeescham, domajam un zeram,
Ir sapnis pahrejoschs, ko rada trausmainš meegš.

Kaut dsidri mehš wisnotak ispehtij'schi esam,
Bet tomehr tai arweenu wezos meklus nesam,
Turp azis nelaimē mehš zesam beeschi ween.
No kureenes schis scheits tik tuws un neatminams,
Kas tihlas zilwekeem, un dsihweekeem, naw suams,
Un muhs tik dihwaini ar dsidri kopā seen?

Waj ta ir senu senā tiziba kas mira,
Jeb schita kustiba zaur eedsimtibu ira
No austrumsemju ganeem pahnesta lihds mums?
Jeb zilwezei ta schuhpli peeschirta jau bija?
Warbuht schi debesu un ilgās harmonija
Ir tikai pahpratumš un weenfahrschs gadijums?

Bet dsila nosihme tam wisam zauri wijas,
Jo lihds ko zilweze sem saules parahbijas —
Pret debesi la puke wehrta winas firds.
No laika ta wirs jemes meerā neatrodas
Tās nswaroschais prahts — winsch tikai augschup dobas,
Kur nemainigi fila milsu welwe mirds.

Kaut noteefats zaur dusmam derwischligām kluwa
Par to, ka uguni no debesš nosagt guwa,
Uf ilgeem muhscheem moku titaniškais gars, —
Wehl nebeids firdis trihzet breeka ustraukumā,
Kad kahdu miestigo uf brihdi gaisa jumā,
Turp wina ilgu semē aifnes muhschigs spars.

Ir sawu gurumu pret fwehlu zilweks mijis,
So leelas Prometejs, kas lehdes saraustijis,
Pehz nestaitameem gadeem tranzas schurpu steigt,
Lai beidsot, eefarojot gaisa besdibenu,
Epehj zilweks pahrdroschais to usbruknu senu,
No sahka Titani, reis uswaroschi weift.

II.

Jums augstaf, aungstaf zeltees, zehleem argonauteem,
Pahr blahweem mahkoneem, pahr kalneem, ledus skanteem,
Tif augstu, zif tif sneegtees eespehj femes gaisis,
Kur astronomu domu tahlums neatbaida,
Kur wif leelgeniji sawas ilgas raida,
Wehl augstaf nekâ muhsu sweizeens pehdigais.

Jau tauwas pahrzirstas. No femes balons raujas
Un plaschi schuhpodamees skaidrâ telpâ schaujas,
No milsu gaisa juhvas wijas pusis skauts. —
Tâ leels un aschs lâ preeks, zaur rahmu debejs jumu
Wehl ahtral nekâ ehrglis skreen, us medijumu,
Winsch aisdrahshas, us mehrli nestinamu rauts.

Kur gan tee pahrdroschee, kam muhsu femes lejâ
Iz dsihwol apnizis — grib dotees lepnâ skrejâ
Ar fugi brihnischligo, kas iif neparasts?
Waj wehjeem atkauti — bes stuhres un bes buhru
Tee sapno tikai braukt, zaur besgaligo juhru,
Kur ostas nemana, kur sarepsams naw kraists?

Un puhlis nemeerigs, ar nowejoj'schos garu,
Tos apbrihno un reds to skrejâ tikai sparû,
Tas ihsto nosihmi wehl nesaprot ta prahis.
Ja wini neguhst to, kas wiseem nahf par labu,

Ja pahrwaret tee negrib patwarigo babu —
Tad wianu trafam solim — sakeet — mehrtis kahds?

Ja newirsa tee turpu sawu streju jonus,
Kur eespehjams ir redset wisus pirmzehlonus,
Kur nedsimuscho buhtnu skaidree weidi snausch;
Ja Deewu neatrodot tee mums nepafazis
To augstas laimes wahrdu, kas miht Wina azis —
Tad — kahdu pateesibu wianu skrehjeens pausch?

Tee atbild: pirmzehloni slehpti muhsu garam,
Tif dabas likumibu issinat mehs waram,
Bet kaut ko neschaubamu atraft dots ar' mums.
Zif tahli no mums stahw tee greeku sapnotaji,
Kam schkita, ka teem pehtschna sajuhsmiba — klaji
Tiks kahda brihdi atwehrtis pasaul's noslehpus.

Mehs tagad, lihdsigi teem warontehleem seneem,
Bes lahpan neejam zaur tumsas besdibeneem
Scho baigu rijigo us weetas pibschlos treekt —
Mehs stahwam sfinksas preefscha, lai to apspihbetu
Ar gunim wehriki un reis pehz muhscheem spehtu
Par wianu nojehgumu nekudhigu sneegt.

Mums Kristus jau ir tahls un wini sapnotaji,
Kam debes wairaf tikas nekâ semes klaji —
Mehs semi mihlejam un mums tos atstahst schehl.
Ja mehs no winas ari kahdu brihdi profjam
Us saweem droscheem fugeem gaisos aissidojam —
Winsch semes smarschas pilus, winsch semei peeder wehl.

Us semi atbalstas jau wairaf gads pehz gada
Wifs pahrdabigais darbs, ko ween tif doma rada,
Un nesinamo gars par issinamu dar',

Silli Pridoms
(Sully Prudhomme)
1839.—1907.

Jo astronomija — swaigšamedineeks arweenu
Rā befgalibas dširneks — sawu pawedeenu
Starp swaigšnem attahlakām tagad issteept war.

Raut gaisā aissidojot atkal lejā kluhšim,
Bet soli leelaku mehš taišijuschi buhšim
Pret jaunām uswarām un rihtausām — lai tad
Mehš eeguhtu, no plajčas pahrlēezibas zelti,
To stipro atbalstu, pehž kura zentās walti
Dauds kļušu pehtneeku, bet neguwa nefad.

Un zilweks deewiščlais, las lausijās un škuma
Pehž ilgeem puhlineem — pee swehtā noslehpuma —
Reis uswarošs un lihgsmi sawu rofu liks
Un gaismā izjels to is tumšas un is twaikem,
Un wispašaules problems tad preeksch wišiem laikeem
Zaur weenu formulu mums atrišnats tiks.

Azis

Daudz azis skaitas, azis silas
To redseja, tā ausma swihst;
Nu slehņj tās kapalmenu skilas,
Bet saule wehl pee debešs lihst.

Un swaigšnes skaitakas par deenu
Jr apbuhruščas azu daudž,
Tik swaigšnes laistas wehl arweenu,
Bet azu mirdžums tumsas skants.

Tās neredzēs wairš usleesmojam?
Tas newar buht, tas newar buht!
Jo ašgreesuščas tikai projam
Cešš neredzamā tās warbuht. . .

Nā spihbekli ar gaišmu leeti
Džišt nedseest, bet tik ausmā nirst —
Tā azim ar ir jawi reeti —
Naw taisniba, ta winas mirst.

Un melnas, silas, wišas skaitas,
Pret milšu ausmu atwehrias
Nis kapa atkal mirdž un laistas
Tās azis, to mums nehma tas.

Pehdejà swaigsne

Naktš gaischa, swaigichnu pilna telpa,
To itari trihs' un mirds un škan.
Pa gaisu lido pašaul's elpa.
Tas špihdeklis nahf prahtâ man,

Ras šweschs wehl semes dšihwotajeem,
Ra itari tikai šchurpu slihd,
Un karam pahri pašaul's klajeem
Pee zitas andses jaatšpihd.

Ja no šchis swaigsnes tahdu deenu
Tiks reiži zaurdurts semes gaisš,
Teiz, ka to mišleju arweenu,
Tu, šauschu rahšas pehdejais!

Eekarotaji

Rà leelu ehrglu pulks ij dšimtàt ligšdam rautš
Tà, pilni zehlu mofu, fo tee zefà weeda,
Up sewi miršsumu un flawu wini šheeda
Un, reibušči no šapna waroniga, — brauz.

Ĭo feltu pašakaino eekarot tee trauz,
Ras Mešikas un Andu kalnu flehpi breeda,
Un mastuš semu leezot, baltuš fuguš šweeda
Uš reetu semju krašteem wehšič, no šauleš škautš.

Pa wakareem, uš deenam epištajàm zerot,
Bešgala juhraš filumuš, šawaš tahleš werot,
Ur šelta mahneem prahtuš eeshuhschoja teem ;

Jeb, atkal leekušhees pahruhdens lihšjenumu,
Tee miršot wehroja eelšič rahmeem dšikumeem
Ur šwaigšnem neredšetàm jaunu debesš jumu.

Ĥmatja

Nem lampu. Gataws wiŝ. Ĥuns lumŝarkani ŝpib.
Naĥz, weido metalu, las warwiĥŝnaini ŝaigo,
Zaur leesmu dedŝinosĥo kraĥŝas weelu ŝwaigo
Ur ŝchilbinosĥu ŝmilti kopâ jauz tuhlt.

Waj wehlejees ar mirtem jeb ar laureem wiĥt
Ĥu zaru, prahtneeku jeb miĥletaju maigo,
Jeb hidru ŝwiĥnaino, zaur beŝgalibu baigo,
Likt gribi gaisĥam deewam uŝwarosĥi dŝiĥt?

Nè. Raĥdas karotajas augŝtprahtigo ŝeju —
Kaliftri, Bradamanti jeb Pentifeŝeju
Lai warâ greeŝ taws ŝkalpeŝ nektuhdigŝ un zeetŝ.

Lai wairaf buĥtu ta no baigas dailes dŝelta —
Ur ŝĥuhŝtu gresnotu lai galwâ laŝtu leez
Un kruĥtis iŝweido ŝem Gorgonas no ŝelta.

Uguns pufe

No Chaosa daubj muhschu apafsč debes telts
Iš sewis wulkans šchis ar straumeem leesmas lehja,
Un wina uguns sultans, pliwinatš no wehja,
Par Tschimboraso augštal dega gaišos zelts.

Nu ne no fahda dahrda kalns wairs neteel šchelts
Kur senal pelni lija — šalo tagad sehja,
Un lahwa, semes ašns, kas reis strauji šrehja,
Besgala dšifumos pehz aukam meerā šmeldš.

Rā pehd'jo špehku šchalts no uguns grehka sēna,
Pa reisei tikai wehl no tumschā besdibēna
Pahr ašām basalta un krama klintim — košchš

Ur pehrfondahrdeeneem nafts meeru šatrizinot
Un selta putekšos uš mirkli sewi tinot,
Wirš kalna pehšchni išplauktš laktuš leesmojošchš.

Rasu gans

Gans, lejā, kuru migla drihši apnemt guhs,
Lai muhsu ganampulki kopā nefaetas:
Menala nogahsēs, kur mahjot labi škleetas,
Naktis ufnahf negaidot un welsis taws puhlinsch kuchs.

Waj palikšmees šche? Man wihs un wihses buhs;
Mehs rihtu šagaidsim us šchis frauas zeetās.
Bei klusaf, Mnasil, treez! Miht deewi wijās weetās —
Redj Hekate ar azi deewischkigo muhs.

Kur ala rehgojas wihsstihgam wihtu seenu,
Tur augsto weetu demons, fatirs miht arweenu,
Warbuht wihsch neisnahfs, ja mehš to nebaidam.

Waj šadsirdi tu winu augschā stabulejam?
Tas wihsch! Rā mehnesis štari jib us rageem tam!
To mehnesnizā redju lihdi ar kasam dejam.

Antonijs un Kleopatra

No augstas terasēs tee abi ūstus zēl
Pahr ūsu Egipti, no ūstweem ūstareem dšeltu,
Un upi meegaino, kas pahrzirdama Deltu,
Uš Bibastu jeb Saišu treknoš wīknuš wēl.

Un Romneeks ūmagās brunās, ūras ūaule dšēl,
Ur ūparu nomahktu un wihrišklibu wēltu,
Šuht, ka to diwas azis, pēsehtas ar ūltu,
Un leejmojša meesa dedšina un ūwēl.

Un winas galwa žirtās bruhganās un bešās
Ur ūstareeneem un luhpani winam preti greešās,
Kas reibinaja to wēhl ūstipraki kā mahns.

Un, winai pahri leezees, imperators ūstātās,
Ka ūshuhojas un bango winas azis plātās
Ur aishēgošēem ūstugeem mīlšu okeans.

Termadona

Uš Temiskiru leesmās, kur, kopsch auša rihts,
Wišs juka, eerants diwu fara pulku graužā,
Ar lihkeem stinguscheem, kas krita nahwes plaužā,
Zaur tumsu šaihguse Termadona stihdi.

Kur Teba, Marpa, Ella, Filipijs, kam lihdi
Bij zehlais Jpolitš un Asterija straužā,
Kas weda karalisko eskadronu kaužā?
Ar winu beigtām meesam klajums nolaištis.

Rā milšu lilijas uš upes malas klajas
Gul grupās nonahwetas nifnās karotajas,
Pahr kurām isbailēs šahds ehrls šfani sweedi.

Pret zeemeem tahlakeem, uš debešs malu projam,
Gar strantu, kas wišnotal ašins pekem leetš,
Redf af'nim aptašchitūs širgus aulešchojam.

Wergs

Wergs, alkrilumeem barots, nizinats un bats,
Ur wahtim sahpiğàm uf muguras un sejas,
Brihws dšimu es pee lihšča, kurà spogulejas
Ur šilganajeem galeem šibla medainais.

Un ja tu kahdu reis, lihds šaulainaks kkuhs gaiš,
Braukt zerè, nowehrodams gulbju pirmàs škrejas,
Kur Širakufas, bites, wiğna ogu lejas —
Šai wišu pawehšti, draugs nepašhštamais.

Waj raudšišchos wehl kahdreis, kas gan to man šazis,
Šik škaidràs winas tumscho wijolišču azis,
Rà winàs atštarojas dšimtàs debesš juns?

Brauz! Šeiz tai, ka to šatikt zeru šatru deenu,
Ka tikai tapehž weegls man juhga breešmigums —
Šu winu pašihš, jo škumja ta arweenu.

Trebija

Tumschs mahlonš rihtoš apnem tahlo kalnu krauju.
Wišs lehgers pamodees. Vee upes sirgi sweekj
Un kara taures skani wišas pušes kleebsj:
Skreet Numidijas dehli gatawi uf kauju.

Kaut Szipions par welti atrunà un leebj
Un pahrupluhst Trebija, wehšsch puhsch ar niknu grauju:
Lepns konsuls Sempronijs—wišsch, mešdams schestu krausu,
Dod signalu un gaisâ karogehrgli sleetj.

Un baigus atspihdumus metot debesj jumâ
Deg Insubrijas zeemi wišâ lihdsenumâ.
Jau tahle eeruhjamees elefantus dsird;

Sem tilta, atbalsstijees wezâ klinšchu ragâ,
Rahms klaufas Hanibals tai duneschanâ smagâ,
Ras schurp no pulkeem zihnâ eeejoscheem wird.

Ušwaretajam

Uj šawas arfas izjirst, imperator, leez
Šchlehpfahtus, weifto floti, nesfaitamus farus
Un wezus wadonus un šaguhštito baruš,
Ja gribi, lai par tewi audschu audšes treez.

Ja ari ziltšfoks taws lihds Romulam pat šneedj —
Tu šawus titufus, tā ihfus tā ir garus,
Zehrt bšiki marmorā, lai tawas waras štarus
Nelahda nahkamiba drupās nesatreez.

Laiks draud. Waj zere dahwat nemirstibu šawai
Bahr wišām šemes tautam dimdoschajai šlawai?
Par arfas grahweju pat gadijums war kkuht,

Bret winas atleekām, fo nemirstibas šlahwejs
Wihs ešejs wišigais — tik atzirtis, warbuht,
Reij šawu iskapti kahds šamniteeschu pšahwejs.

Gulbis

Uf newainigais, schlihtais dalles waldineefs,
Waj jafst spehst tu ar spahrnu lihgmajoschu
To seno eseru, kur segts ar sarmu loschu
Dus streju ledus sfaidrs, kas dsibri nesafneegs.

Eas tu, sendeenu gulbis, waldonigs un leegs,
Kas wed ar tuknesi par walti zihnu drofchu.
Mes seema neaugliga mirdsu stindsinoschu,
Bet mahjweetu tew radiš naw taws sapnu sneegs.

Jau tawu kaku noleez baltà agonija,
No usspeesch telpa putnam, kas to noleegt grib,
Leekts spahrns taws trihsoschais sen wina schaufmàs bija.

Uf fontoms, kura mirdsuns schajà klajà sib,
Tu sapni fastingsti no aufstas neewas dseltà,
Kas tewi lehni apnem tawà trimdà weltà.

Mallarmé jaunfundsēs wehbelis

Ut jāpnainā! lai lihģsmās lolā
Bej kaħda zeta waru eet,
Zaur ţmalkeem meleem sawā rolā
Eho manu ţpahruu proti ţeet.

Ţew freħslas ţwaigums, wina ehnaš
Ur katru ţiteenu naħt lihģš
Un taħlumš no ta weħdas leħnas
Ţop kautri taħlať pahŗtatitš.

Ut noreibums! Bej ka jel rintu
Rā ţkuħpsteens elpa triħť un ţib,
Kaš, lai neweenam nepeedšintu,
Ne ušťrahwot ne norimt griť.

Waj juħti paradiseš ejaš,
Kaš ţkan peħz ţmeekleem apšleħpteem
Un kroķā weenweenigā lejaš
No tawu luhpu faktineem!

Roščkrastu ģzepteriš, kaš turas
Pahr ţelta nowafareem ţleets,
Ţaš aušťrums, baľtāš ţkrejaš, turas
Ţu preti ţprahģšes leģmai leez.

31 poemas „Erodeja“

Fragmente

Tu weeb to, ametistu dahrs, kas guli raktis
Eeksch gudro besdibenu schilbinoschās naktis !
Un dahrgakmeai juhs, no kuru saigoschanas
Rā diwas flaidrepehrles rod gaismu azis manas,
Bet maneem jauneem mateem, metali, no jums
Dots smagais kaisligums un fatals mirdsejums!

Mihlisch newainibas lahsts man. Gribu schaufmas just,
Kas manu atrisuscho matu tumša kluft.
Rā swehram neskahrtam ar nowafara dseeju
Uj gultas just, ka top pahr newajdsigo meesu
Taws aukstais saigojums, taws bahlais mirdsums leets,
Naktis dsitā, klusuma un swaigschnu walbineez !
Uf mahsa muhschigā, tu taira tronī walbi
No newainibas mirstot. Dabas ilgu maldi
Uj tewi. Wifs, kas mani, tas no tewis raktis
Un wehsmo manos sapnos flaidrums neparasts.
Schai semē weenmukā es muhscham weena skumu,
Bet wifs, kas manim aptahrt — peeluhbs atspihduntu
Tāi judrabskoguli, tā dselmēs ispelbejs
Ar diamanta skatu Erodejas sejs.

Green

Sche pules, jari, augli schlihti lthd; ar rihtu,
Sche ari mana firds, las fitas til preeksch jums.
Kaut juhfu baltas rofas winu neploftu,
Lai mihfsch top juhfu azim winas laipnigums.

Peে jums ar rafas lahjem apbirdinats nahlu,
Man safaldejs uf peeres winas rihtens leegs;
Ul peedodeet, la sapnot jums pee lahjam sahlu
Par mirkfeem laimigeem, las manim meeru sneegs.

Uj juhfu jaunam kruhtim lizis galwu — dusu,
No juhfu pehd'jeem fluhpsteem wisa ta wehl stan.
Tai aukai manā firdi leezeet stahwet flusu
Un azis aifwehrufe kausjeet aismigt man.

Prologs

Gchis buhtnes dfinst ar frehstas brihbi,
Eas pusnachts beigu tehli ween.
Eu, Vateefiba, winam spihdi
Ur wahru mirdsumu, kas reen

Eil bahls zaur frehslu, pilnu traufmam,
Ka isleekas pa brihscheem mums,
Waj tos jem flido saru schaufmam
Naw radijs Lunas mirdsejums.

Jeb tehleem scheem, to baites waja,
Nost pehlschni sence tehri muks
Un wini gaischa pasauls klaja
Ur zitam buhtnem kopâ juks,

Kur, nebaidotees launâ neewu
Un neatkandamees nekam,
See schlihtâs dseesmâs slawes Deewu
Eihdj staidrâs debesâ silumam.

Sentimentala pastaigaschanās

No reetumeem frita wehl atspulgas tablas,
Wehſſch ſchuhpoja uhdeni lilijas bahlas,
Leelās lilijas, leektas starp needrajeem duſā,
Kaš mirdſeja krehſlā uſ uhdena klufa.
Gar dihi, kur gahju weens, ſchehlabu piluſ,
Sem wihtoleem murminot aiſmiga wiluſ
Un beſweida miglaji plata un wehlās
Un gaiſā tā peenbalti fantami zehlās
Til ſkumigi, paipalu kleeſeeneem ritot,
Kaš ſaſauzas ſpahrninuſ wehdot un ſitot
Sem wihtoleem ſkumjeem, kur ſchehlabu ſtautſ
Beſ mehrka eſ ſtaigaju. Beeſ lihka autſ
Jau pehdejaſ reeta atspulgas beſa,
Kaš bahlas un mirdamaſ mahtonuſ beſa
Un lilijas, leektas starp needrajeem duſā,
Leelās lilijas krehſlā uſ uhdena klufa.

Sentimentala šaruna

Nakts laikā, wezā parfā weentulā un baigā,
Va aisaugušām ejām divi tešli staigā.

Teem azis mirušas un luhpas teem bes manas
Un tikko šadirdamas wīnu wahrdu šanas.

Nakts laikā, wezā parfa weentuligās ejās
Tee pagahjušos laikus abi atzerejās.

„Waj muhsu šeno lihgsmu atminet tu spehtu?“
„Kapeh3 juhs domaseet, lai es to atminetu?“

„Ja manu wahrdu min—waj širds tew šit wehl tad?“
„Waj šapni dwehs'li manu redsi wehl?“ „Nekab.“

„To šlais to deenu laimi issazit ir grūht,
Rad luhpas škuhptā šapluhba.“ „Warbuht.“

„Zil šila debes bij, zil leelas ilgas mums...“
„Nu nehmis ilgas beigtās tumschais debes jums.“

Tā paeet welgā šahlē wīnu staigāšana
Un apklusē nakts til wīnu wahrduš mana.

Tà labibas un maisēs gaischà swehtlu beena,
Ras manà dšintenē man atkal jafastop.
Trossnš, daba, žilweli sem gaismas pludošeena
Tit spilgti siboscha tà ehnas jahrtas top.

Un, atstarodainees pa jelta wahrpu klajeem,
Šchnahž schiglās istaptis, to taršē beenas wids,
Un lihšenumš, kas pilns no lihšmeem strahdatajem,
Te nopeetnis, te jautrš — kluhši katru brihdi žits.

Tit steigas, kustiabas un puhles, balšis škasas
Sem šaules, kas pahr druwam nebeids starus šcheest,
Un nelad nerimstoscha, wihna ogas šakas
Ar šaidu šulu pilda, leel tām augt un breeš.

Tu, wežà šaule, strahdà! Gaismu lej un baro
Ar semes peenu laudis. Wineem glahši dod,
Kur eelšchà deewišchligà aišmirštiba staro —
At plahwej! Tu šew laimi šawà darbà rod!

Waj gaischi neparahdas mušhu azim winà
Rà wihndahršos, tà druwās Deewa laipnigums?
Jo Pats wišch sehj un plauj un Swehtà Wakarinà
Šneedš Sawas ašnis un Sawu meesu mums.

Mans parastais šapnis

Es šapni neparastu šapnoju arween
Par svešchu seeweeti, kas mani mihl un zeena;
Ta allasch zitada un ne if reises weena,
Bet mani šaprasdama mihlè mani ween.

Jo mani šaprot ta un til preeksch winas šahl
Širds atraisitees man un norimst winas mofas,
Jo manas bahlàs peeres gurumu un frofas
Ar as'ram atšpirdšinat wina weena mahf.

Waj tumšcha ta waj gaischa? Tas man šinams nawa.
Tas wahrbs? Winsch maigaki par wišeem wahrdeem šlan,
Kas runati no mihleem, kuruš nahwe šawa.

Tas škateens štatuššateem lihšigs leekas man.
So manu dahrgo balsis, kuri nahwes dušā,
Es dširdu winas balsi nopeetnā un flujā.

Pols Werlens
(Paul Verlaine)
1844.—1896.

Jau mehneš stara
Saigš meščā spihd,
No latra sara
Uj semi šihd
Balsš maigi wahrga . . .

Tu, kaš man dahrga!

Un atspihdumu
Wehl atmet retš
Pahr dihla jumu
Lokwihstolš wežš,
Kur wehji waida.

Nahz, naftš muhš gaida!

Uj jemes ejāš
Meerš plāščš un maigš
No debešš lejaš,
Kur swaigšchnu saigš
Pilnš preeka laistāš . . .

Uf stundas štaistāš!

Vol's Verlens
(Paul Verlaine)
1844. — 1896.

Lihdsenuma tabla
Garlaizibā baigā,
Sneega mirdsa bahla
It tā smiltis saigā.

Debes̄s jumam zeetam
Nawa atspihduma;
Mehnefs̄s buhtu reetam
Redsams̄ pee ūchi juma.

Peld tā mahlonbari
Meschos̄s tuwakajos̄s
Sirmosolu fari
Miglas̄s blahkos̄s klajos̄s.

Debes̄s jumam zeetam
Nawa atspihduma,
Mehnefs̄s buhtu reetam
Redsams̄s pee ūchi juma.

Wahrnu bari wahrgi,
Un juhs̄s, wilki lees̄i,
Sche, fur wehji bahrgi,
Waj arween juhs̄s weesi?

Lihdsenuma tabla
Garlaizibā baigā
Sneega mirdsa bahla
It tā smiltis saigā.

Rihtha swaigsne

Pirms tu, rihtha swaigsne bahlā,
Taisēs no mums projam eet, —
(Saktu wahlā
Simteem paipalīschu dšeed,)

Pawehrs jel pret dšeesmeneeku,
Kura azīs mihla ween, —
(Vilni preeku
Zihruki pret deenu škreen,)

Pawehrs škatu, kurā staro
Dšisdamš rihtha špihdums leegš,
(Uk, kà garo
Nobreedušchās druwās preeks!)

Mana širdš un domas prasas
Sahli projam buht scho brihd', —
(Wišur rafas
Lahšes jautri seenā špihd.)

Buht tai šapni, kuru šnausčot
Mana mihlakā wehl redš...
(Uhtraf! Šlausčot
Semi šelta šaule lez.)

Pols Werlens
(Paul Verlaine)
1844.—1896.

Rahms un meerigs wirs schi jumta
    Nugstais debefs loks;
Schuhpo lehni wirs schi jumta
    Sawus farus loks.

Gaiša jumā silā wara
    Swana skanas duhz.
Putnis lahds us koka sara
    Sawas behdas šuhdž.

Deews! Zif wiss šhe wirs schis sehtas
    Rahms un neuštrauktis!
Nahf tif šchurp no leelpilsehtas
    Troksnis waideem jauktis.

„Ro tu darijs, ja arweenam
    Raudi tu tif dandž?
Kam ar sawām jaunām deenam
    Sehdi šlumju škautis?“

Vols Werlens
(Paul Verlaine)
1844.—1896.

Džejas mahkļa

Šarlām Morisām dahvinata

Tiſ muſiku par wiſām leetam!
Uſ tahda panta ſwaru leez,
Kaſ netwerams un nawa weetam
Ne pahraf ſtingrē, ne pahraf zeetē.

Un wahrduſ turi augſtā zeenā.
Wiſ reibinoſchakais mums dotē,
Ja Noteiktais ir džeſmā weenā
Ar Nenoteikto ſaweenoſ.

Tās ir aiſ plihwa ažiſ ſkaiſtaſ,
Ta, gaiſma, ko lej puſdeenlaiſē,
Tās rudenē debēſē, kur laiſtaſ
Naktē ſwaigſchnu laiſnais, ſkaidrais ſaiſē.

Un trahſaſ — winaſ mums par ſmagu.
Tās nianſeſ ir tiſai ween,
Kaſ ſaweeno ar ſleiti ragu
Un kaſ ar ſapni, ſapni ſeen.

Bet aſprahtibaſ maſ ko ſaziſ
Un ſauſaiſ prahtē un ſmeekliſ ſaltiſ,
No teem mirdſ aſraſ dſidreſ ažiſ,
Tee aiſbaraſ, ko ſneediſ paraſtē galbē.

Un laſlu nolauſ retorikai
Un rihmi nezeeni par daudſ.
Ja neuſmaniſ to tiſai,
Tad teiz — kuruſ wina tewi ſauz?

Ras isteiks rihmēs mahnu dabu?
No kārda kurlā godā zelts
Un wīseem pēdāhwats par labu
Šchis isdomajums tūšchs un welts.

Tif mušifu wehl un arweenu!
Lai pants taws spāhrnains wīsu weiz
Un kārdu zitu gaismas deenu
Un zitu mihlu meklet steids.

Lai dsejas tawejās uš tahlem,
No wehja, fo puhsch deenaswids,
Šrej reibuschas no lauku sahlem...
Un literatura wīss zits.

Warschu purws

Schis purws, kursch ispleschas gar horizonta malu,
Sem pelelas un semas seemas debess kluhst
Rà sweli uhdenaini, pilni baigu tschalu,
Kur panihkuschu krumu mati mirkst un ruhst.

Un dsili plaisajumi wago purwu pliko,
Us zinim kuhstoschajant retas sahles nihkt
Un neparasti augi kropfi, dsihwi tikko
Sem wehja neredsamam, niknam rihkstem tschihkt.

Un eelenkti no anfas, aismiguschi meegâ,
Us sawam ledus gultam dsihwneeki sche krahz,
Un kraukli issalkuschu, punktis melnas sneegâ,
No wineem baigi lehrzot baribu sew wahz.

Bet purws là bletis karstis top lihdi ar pawasari,
Rad tahdu uguns werfmi debess wakâ wer,
Ra kofi, ganitaji, leelee lopu bari
Schai gaisâ peesmakuschâ uguns werfmes dser.

Saf neishikt ichis purws, pilus augeem daschdaschadeem
Un eerahmets ar pukem spoguls rahms un salsch
Un pahrklahts kustoscheem un uhdenaineem jahdeem —
Wunsch arena, kur atskan strasdu konzerts skalsch.

Un dahwâ wihtoleem, fo karstums mahz pahroleeku
Wunsch sawa mitruma un welgas wehdektus;
Schis spihdums inaudoschais pret dsidrumu pilus preeku
Râ esers burwja apburts gosejas un dus.

Un wairaf wehl par aitam, kuras saules kaisã
Un ältumã un mirbsã attahlumã kshst
Un pukem, mehmeem spahrneem — taurineem, las gai
Tif jautri pazelas, lihds rihãta gaisma swibst,

Par lauku Gewu wairaf, nosehduschos zini
Weens, kurã noraudsitees muhscham neapniht,
Jr warschu pahrpilniba leelã purwã schini,
Schis mafais, safais pulks, las manãm azim tihf.

Un noguruschas peldet welgã duhnainajã
Sche tehwas, mahtes, behrnus ischupu ischupam reds,
Kas sikhleem lehzeeneem un rahpodamees klajã
Behz saules lahrojot if needram ahra lez.

Un winas lez un apsehshy koku stumbrus lihkus
Uf sehneem platajãm un afmeneem tãs sehð
Un ahtri kustinajot sawus plakstus sikhus
Tãs aismeege saulgoji un muschas winas ehð.

Dsihws smaragds sahles ruhsganuma saigã —
Tãs deenas kwehlã werfmẽ spihð un meerã kluft
Un wianu elpa ispluhst lehnumã tif maigã,
Ka baltee wehðeri tãm tiffõ, tiffõ kust.

Par wehrschu smagajãm un newehrigãm kahjam
Dauds leelaks eenaidneeks, tãm behrnus un odse schkeet:
Lihds winas mana tos — uf sawãm dubku mahjam
Ar sisenlehzeeneem tãs ahstreem steibjas eet.

Tãs, kuras apjukuschas trofniis pamet sahlẽ,
Jeb kurãm uhdenis par smilti labaf tihf,
Tup kahjam isplehstajãm kalwju sakã wahlẽ,
Kur sauli, dsidri, gaisu dsert tãm neapniht.

Schee masee rahpuleni, kuru purnus flusu
Is dihla rahmās welgas ahrā durtus rebs,
Kad klejoju pa kraštu, jeb tur guris dusu,
Nā siseni sem lahjam manim kust un lez.

Bet manim patihkas schee billee dsihwneeziini,
Jo sahlē, uhdeni, kad pawasaris sahē
Tos darit kustigakus — manā preekschā wini
Ar drofmi mihletees un sapahrotees sahē.

Veē teem top weegla jirds, kad winu manu grubtu
Un isgaisit ismifums, ja gars no ta teel schelēts;
Es apburts lahdu himnu wisai dabai juhtu
So azu rahmumā, so apwijis ir selēts.

Wijs lihgfmo. Tas naw krauslis asā seemas jalā,
Kas sawu behrdseesmu lehrz maitam nemeerigs:
Kurkst schini nowatarā wardes debesē malā —
Pret debesim lahpi trofēnis gaischs un weenmufigs.

Sapnotajs

Es jilā waf'ras nakti ijeeschu no mahjam
Pa zeltāu, lam apfahrt wahrpu ſwaigums dwehſch,
Un, ſapnotajs, es raſu jutišchu pee lahjam,
Un lauſchu, lai man galwu kailo ſkalo wehjšch.

Nefa es nerunaſchu, nefa neſažiſchu,
Bet miha beſgaliga manā dwehſlê nahſs,
Nā klaidons kaut fur projam taflu aiſklibdiſchu
Ur dabu, kâ ar ſeewu es wiſlaimigals.

Utu mekletajās

Kad tevi, behrns, sahļ pahrnemt mofas tunššarkanas
Un nešaidrs šapnu pulšs, kas tevi nomahlt grih,
Tad diwas škastas mahšas tew pee gulias manas,
Kam šlaido pirkštu galos šudrabnagi šib.

Pee loga nošehdina tevi tās, kur pahri
Rošškruhmeem eesilganas gaismas strahwas lihst,
Un brihnišči un datli winu pirksti kahri
Pa tawām atrišušām matu zirtam klišti.

Wišč dšird, ka winu elpa wirš ta dšeed pušdrošča,
No kuras wišnogu un medus šmarsča pluhst,
Un kuru brihšam pahrtroz škana šwilpošošča
No garām seekalam, kad norihtas tās kluhst.

Un winu melnās škropštis krehšlā šmarschajā
Wišč kustam dšird, kad pirksti elektriškee tām
Leel pahrtliht guruma un meega dwešmā šhajā
Sem karališkeem nageem utim masajām.

Un galwu reibinot, šā harmonikas škanas
Gurds, meegains šlinkumwišnš wišnotuf winā lihst,
Un pehščni šajuht behrns sem škuhptu nesamanas,
Ka winā griha raudat aug un atkal wiht.

Guletajš ecelejā

Īf šafuma šch ala, furā strauta wilnš
Dseed, šaputojees kuldams nolihkuschas šahles
No šubraba. Wirš tās no lepnas debes šahles
Špihd šaule. Tas ir dobums šltu staru pilnš.

Jauns šaldats, kailu galwu, muti wehrtu walā
Un pakauši, sem kura šili seedi wiht
Dus. Seenahšchi ap winu dseed tik balši škatā.
Bahš gul winšch šatā gultā, furā gaišma lihšt.

Ar šahjam kalwēs šnausch winšch. Lūhpās šmaids tam leegš,
Rā behnam noguruscham, tad to pahrnem meegš,
Ak daba, šldi to! Winšch gehrbees šwahrfos plahnos

Ta nahšis puku šmarichas šmalkās nenojšusch,
Uj kruhtim rotas lizis šaulgoši winšch šnausch
Klušs. Šarkans zaurums redšams winam labos šahnos.

Patstani

U — melns, E — balts, J — sarkans, bet U — falsch, O — sils.

Es juhsu peedfimschanu sveizu pirmatnejo.

U — kermens melns kahds muscham spihdojcham, kas dejo
Ap dšiku tumschumu, kurfch nifnas smakas piles.

E — balti karali, ledschkehps, kas gahlē laistas
Un puķu kronu trihjas, telschu schfihstums kofchš.

J — purpurs, ašnis un smeeklis nihzinošchš,
Ro smejas grehtreibā jeb dušmās luhpas skaitas.

U — deewischšs wifnojumš uš juhram weentulām
Un ganampulku meers un meers wirš krofam tām,
Ro alkimija peerēs pehtijoschās kala.

O — rags, pilns ffeedseeneem, lam nesaprotamš špars

Un Ilušums, pahrzirsšs eng'leem, pašaulem bej gala,

O — Omega, Ta Uzu wioletais šars.

Gallali

Ta, aîns, tas taws stahşis un dşeesmaş, kuras leeku

Tew dşeedat pashaiei,

Tu deewnihdeju, blehschu, şentschu, dumpeneeku

Un trako aîns — şrej,

To peemehrs taws preekşş şirşs weltş nawa palikt şpehşis,

Ul aîns, kuras grib,

Lai wişns taws purpurains — iş dşihşlam ahrâ ştrehşis

Bret şaules gaişmu şib.

Es şewi, lâ juşş şentschi, redşet gribu droşchu

Un şegloş şahwu buht,

Dot şawu şiteenu un ştigu nahwejoşchu

Un buhtnu kaujâ guht.

Şhai laikmelâ, kur trako awanturu wehşji,

Beidi muşşu plauşşâş puhşit,

Es negribu, lai kalnuş pahri eşot şpehşji

Mans ştarş şew weikşmes guht,

Bet şilwezışta gara klajumoş ul preekşchu,

Nur billi wahrđi ween,

Es wişu şawu domu melnoş şirguş treekşchu

Ştreet aulekşhoş arween.

Şaur meşchu beşşokneem nakıştumşşajeem un şşmaugeem

Un şauri atwareem

Un dişkeem şaşajeem ar gişşpîlnajeem augeem

Beş wehribaş preekşş teem,

Šhans Rishpens
(Jean Richepin)
1849.

Es dšenaschu beš stahjas šwehru šakaitetu,
Kur tas ar nenokluhst,
Vihdš beidsot šawas dšejas gaišcho šchlehpū spehtu
Vihdš širdij winā gruhst.

Deewš, tewi pagahtnē, fā ari muhšu deenās,
Lai nešas nepaleef,
Vleht gabalos un šamihl manas rošas šleenas,
Bet man ta nepeeteef.

Tas, šo grib eenaidš mans no dušas walā raišiš
Un deewšaimi, šas šwehl,
Naw šikai kermens tawš no materijas taišiš
Šaur šaudim, behrneem wehl —

Ta tawas dwehseles un tawas meesas weesma,
Šaws gars, šas wišu škauj,
Kursch netwerams fā gaišs un šmalkaks nekā leesma,
Šas man ir janokauj.

Tas muhšu prahta kultš, šas mišlot kašdreiš guhto,
Mums jaunu šatwert leedš,
Tas weenigi šif tu, šas wišur absoluto
Rā gišti eekšā leez.

Šr deewi mirušchi un pehdejš tagad beidsas —
Šu beigu nešaud šew,
Un zilweks, šluhdams deewš, tew šlawū dšeedat šteidsas.
Ša šepnumš — altars tew.

Schans Rischpens
(Jean Richepin)
1849.

Schis femums ir man sweschs un alldams telas sawas
Lihds pascham galam eet,

Scho kultus, mihlestibas, bijibas un slawas,
Kas grib muhs fribis seet,

Scho wezo laiku tempfu mirbsejumeem taisos
Es tumsu pahri leet,

Uf pehdjo elku nahwi, sentfchu taures gaijos
Ur sparun aiskaneet!

Tu dumpneeku afins, kas ar tahdu spehtu
Man dshilids skalojees,

Uf, ka zaur noslehpumeem un zaur pasauls ehfu
Mums traka gaita ees!

Luhl, kur ir idejas, kas kleebsot bassi sfata
Behg isbailēs no mums,

Lai nesin muhsu sirgi, laisti pitna wala
To, kas ir nogurums.

Uf preekschu tifai droschi! Zauri mescheem, plawam,
Un purweem, atwareem!

Un ja ar zela kahdi friht eeksch nahwes slawam,
Wehl sliftaki preeksch teem!

Kad beidsot niknais swehrs ar muti putojoscho
Buh nonahwets no mums,

Tad, wifu manu domu, melnee sirgi, doschu
Es swababibu jums.

Šhans Ričpens
(Jean Richépin)
1849.

Tad atkal lītšū gaischam dšejas šchlehpam manam
Es zītā darbā traukt.
Un ašins šanifnotā, kas šchim uraganam
Zaur sirdi līfi traukt,
Es buhšū šentšū ašins, ašins pilna leesmu
Tas, kas tew wiņnu lej,
Lai glahši istuškhojot pateiktos par dšeesmu
Ko dewi pašaulei.

Prowinzes mehnešča šchehlabaš

Štaistais, pilnais mehnešis
Leels tā nauda laistais wišs.

Laures šlanas pehdejš pants . . .
Paeet garam adjutantš.

Klaweeres pee loga bšeeb,
Celat pahri fakis eet.

Leekas prowince uš aušs.
Kleedšot afordu, kas gaušs.

Piano šlanet beidš.
Zil gan pulkštens tagad — teiz ?

Mehnešs, zil šche weenam gruht !
Teikt — tam wišam buhš tā buht ?

Mehnešs, šinkais mehnešis,
Mišur tewi šlataš wišs.

Wišurai tu pahri ej,
Špihbt ari Parisei.

Fjordus tu pat mirbšā tin,
Kaluš, juhraš un kaš šin,

Mehnešs šaimigais, šcho brihd'
Tu warbuht ej pawadit

Čhils Laforgs
(Jules Laforgue)
1860.—1887.

Rahsu zelojumā tos;
Wini nu niht seemeloš.

Ja wišs, kaš man poemāš,
Buhtu nemts pee šrds no tās!

Klaidons mehneš man šķeet,
Zefu kopigu mums eet.

Krahščas naktis! Širds man mirst.
Prowinze eelšch winas wirst.

Mehneš wezais, mehneš klauš!
Jeb tu zeeti bahši auš?

Labais rudens

Rad schurp ar wehso dweßmu
Mahlß rudens skumßsch un leegß —
Ur to es draudßigß esmu
Râ pateßß mahßßleneeßß.

Man, lâ ar draugu tuwu,
Ur wehju safateef:
Winßch man, lihßß peedßint guwu,
Urweenu drebet leef.

Un sneega spilgtais bastums
Nefad man neapnißß:
Glahßß mani wina ßaltums
No meefan, faß man tißß.

Lapeßß tit skumßßsch un neezigß
Ur rudens ßaules ßeßß,
Lai ßtaigatu es preezigß —
To esmu ufmineßß.

Uß rudeni wißßwehßlaf
Es teefu ßafaußets,
Râ laudis ar — „faß wehßlaf?“
Râ wißßums ar „lapeßß?“

Lai schurp ar wehja dweßßmu
Mahlß rudens skumßßsch un leegß —
Ur to es draudßigß esmu
Râ pateßßß mahßßleneeßßß!

Juhra

Tu, juhra stanoschà, zif milfigums taws sils!
Tu, harmonisklais klajs, ko zilweks nepeewils!
Waj aukà pazelas pahr tewi wifnabars strejoschs,
Waj apnem tewi meers — taws zehlums eedweimejoschs
Ne muhscham nenosuhd no tawa waiga.
Schi juhra kwehli leefmaina un maiga
Iz wifu deewu aukle.

Ta ar sawam klaigam,
Ar rehzeeneem, ar posteem un ar schausmam baigam
Iz fruchtis swehtitas, pee kuràm seme dser.
Ta wairaf auglibas fà lauki fewi twer.
Un winas dšilumi, fur pehrles flehptas smof,
Un bangas, kuras wehji isdsenà un rof,
Nà puki apflehptu preeksch azim — wifu labà
Besgala dšihwes spehku wilnoschanos glabà.
Pee debefs malas ta ar sawam wifnu zihnam
Gul it fà milfu jiw ar sposchàm šubrabschihnam.
Škaišts ira juhras klajs!

To debefs mihlâ klauj
Un skuhpsta, kad tà tumschu saules kwehlei klauj,
Jeb gaischu — sawu flehpi plaschi wehrtu wafà.
Preeksch juhras brauzejeem ta glabà sawà wafà
Iz smaidus mirbsjoschus, iz skuhpsteenus bes skaita.
To mihlu.

Gesahlās schās dšilās mihlās gaita,
Kad trehlā peaugošā, laifos ſeni ſenoš,
Kā behrns wehl noluhlojos tawos bešdibenos,
No wilneem ſajusdams, ko wehlſch uſ kraſta grubda,
Kā dwaſcha ſahlaina uſ manas peeres pluhda.

Al zehlā Tetihda, kaſ ſawā wilnu jumā,
Ar meeru aptehrpuſees walđi milſigumā,
Al labwehlīga tu! Ja juhtu dſinu kwehlu
Uſ azumirkli peenemt uhdens deewa tehlu,
Kaſ reiſ pee ſalnu kraujam deenas pawadiju,
Kad gans par nemeerigeem lopu pulkeem biju
Tad ſapluhſt gribeju eš, deeweete, ar tewi!
Al ſwehlaimigā tu! Kaſ behdſ jeb rahđi ſewi
Ar ſawām pehrkruhtim un ſwihnam ſeltā ſatā.
Eš gribu ſewi eesweeſt dſelmēs wehrtās walā,
Kā albatroſi tur un dſeesmeneeki ſwaidas.
Un kad eš brihſcham klaufos ſaiwu ſchehlās waidās,
Kaſ tahlē ſchuhpojas pahr wilnu baru moſchu —
Strds pilna ſpehla toy un ilgu bangojoſchu.
Kā oſis noleezas, ko ſaknes tiſko tur,
Tā leezos eš pahr dſidri, kura mant bur,
Uſ tewi manas deenas aiſpludo kà ſtrautš.

Dee ſahpam wakarā eš eeſchu gaidu ſtautš,
Kad reetš pahr wilngalotnem iſlej ſeltu ſawu,
Luhgt ſchliſtō dſelmju, deewe, ſchehlāſtibu tawu.
No zeram weltam brihwš un beigto deenu ehnām,
Tur ſawas biſon drehbeš nowilſſchu eš lehnām,
Tawš elpojeenš, af deewe, zilās nahſiš manas,
Eš ſahlēs aiſmigſchu ſem wilnu tſchalofſchanas.

Ul tu, kas dsidrei pahri, tad us reeteem frei,
Ir ambras kuhposchas, ir asins krahsas lej,
Tu, leesmas schlihtoschas un deenas waldeneeks,
Tu, lam us nemitoscham uswaram ir preeks,
Tu jaunekls weizejis, kas slawas darbos sen
Schos sawus rijigos un baltos firus dsen.
Tu strehneeks! Helios! Tu gaisa telpu zars!
Virms wehl tu issuhdi, sweiz tewi manejs gars!
Un pahrlahsees ar frehslu faulreets tumscharkans,
Tew neredseschu riht, tew sweizeens, faule, mans!
Bet tagad tawos wifnos glahstu pilnos doschos,
Tu, wehsa deeweete!

Un steebrus trihsinoschos
Bahlsafais tamarins us krasta malu leez —
Ta nomiruscho behrnu klaidu dwehsls sleedf
Eefsch taweem apfampeeneem muhscham wilinoscheem.
Pee tewis steidsos es!

Bet wakarâ sem oscheem
Slaidstahweem jaunawas, ta tawi wilni, slaitas,
Va garo needru ehnu lehnâ dejâ laistas.
Mans melnais ganu suns wehl fargâ teles manas,
Bet schirts no tawu krastu smagâs duneschanas,
Tur tahlos klajos jumts, fo apwij wihna stihgas,
Kur mihlets palaiht waru deenas besbailigas,
Klufs nams, kur pusdeenâ sem wihna kofa sareem
Duhz bites augligas schurp turpu skreenot bareem,
Kur mahte schowakar man laipni preti smaidis
Un isgi neaismigis, ja mani nesagaidis.

Al pilseht, mana mahsa . . .

Al pilsehts, kam es lihdsigs, pilsehts, furu pef,
Al pilsehts gruhstoschais, laifs posta tawus brugus,
Wairs abi neredjam mehš sawwaligos fugus,
Kas buhras it kâ fruhstis saules gaismâ zel,
Zuhrmihlas peepuhstas un zekoschanai postas.
Kâ pilsehts esam mehš, kursch dus no sehram djelts,
Un fugus neewada wairs eessch sawas ostas,
Tos fugus, fureem welgâ atspihd mastu selts.
Ne atstaru, ne trolschau . . . garee needru schkehpi
Kâ zeetumneeku walda dšilo uhdens flehpi,
Tulschš uhdens, atraitnigs un weenigi til wehšsch
Pahr winu greesdamees kâ lška antu plehšch.
Zaur tawâm beigsłumjam tew sudis wišš, kas banalš,
Al pilseht, mana mahsa! Un kâ tewi wehl —
Sa tabla atmina, par seneem masteem twehl
Ir manš, kura dšihwe leelš un miris lanalš.

* * *

Teef tulschâ welgâ labal debesš atstarotš,
Eessch skaidras welgas nokahpj wiša debesš brihwi,
Kas nokahpj ar pahr manu norimuscho dšihwi,
Jo waj tad nawq tas pateescham pateess preełš,
Ka smago fugu weetâ, kas sche welti schkeetas,
Til klaidu padebeschus leelos atstarot
Un eetwert spoguldselmê nemirštigas leetas,
Un dšidres mainigajai maigai meeru dot,
Un sfanâ miraschâ twert deenas beigu sibu,

No apbraud bebeĥĥ malâ reetu ĥarĥanumĥĥ!
Tas ir lai ĥaĥĥanâ meĥĥ buĥtu ar tâĥ griĥbu,
Nâ bebeĥĥ tabĥlinâ, ĥaĥ met eelĥĥ abeem numĥĥ
Ĉĥoĥ ĥawuĥ ĥapndâĥrĥuĥ, ĥam ĥĥumĥu baĥĥlâ ĥraĥĥa,
Mĥ mana dweĥĥele, aĥ pilĥeĥt', mana maĥĥa!

* * *

Tas tamdeĥĥ, ĥa preeĥĥ abeem peenâĥĥis ir ĥalkĥ,
Lai winoĥ maĥĥaĥ weetĥ nemtu gulĥbiĥ maĥĥĥ,
Raĥĥĥĥ ĥĥaĥĥa ĥapna gulĥbiĥ, ĥĥuĥumam ĥĥim poĥeĥĥ,
Ĥurĥĥ wiĥĥ no paĥrwaribaĥĥ drusĥu ĥaniknoĥeĥĥ,
Un ĥurĥĥ ĥâ palma ĥĥurĥu ĥĥajâĥĥ weetâĥĥ ĥĥiĥb
Ĥiĥ leelâ meera deĥĥ, ĥo ĥĥe war iĥĥaudit,
Valĥĥ gulĥbiĥ, aĥĥi ĥaĥ paĥr raĥmo welĥu biĥĥa,
Nâ ĥunaĥ ĥpobrlaiĥu un gondoli no ĥiĥĥa,
Valĥĥ gulĥbiĥ ĥudraboĥoĥĥĥĥ ĥĥuĥâĥ pilĥeĥĥaĥĥ,
Raĥĥ raĥmâ ĥanaĥwelĥâ ĥpalwaĥĥ mirĥĥoĥĥĥaĥ
Pa reiĥei purina, beĥ ĥurĥĥ, ĥad nobaĥĥ reeti,
Nâ buĥraĥĥ ĥaĥĥaĥwusĥĥâĥĥ meerigĥĥ wiĥĥ
Ĥnauĥĥ, ĥeĥu taĥĥlumuĥĥ un ĥuĥraĥĥ aĥĥmirĥĥĥĥ,
Weenĥĥ ĥwaigĥĥnu maĥĥĥoĥĥoĥĥ ar ĥpaĥrneem weĥrteem zeeti

Swans

Štan lauloš swans no rihta aušas,
Štan rihtā, kas no maigas pilns
Un swanā it lā mahsa klausas.
Štan swans un wina rahmais wilns

Ļihst pahri junteem apfahrtejeem,
Pahr namu melneem wirseem slihd
Nā štanwirkne, kas lrst no wehjeem.
Rihtmeldija no lorna kriht

Nā wainagi no dšidres tahlas,
Nā neredjamas liljas lihst,
Kas aukstas, šasalusčas, bahlas
No beigto gabu peerem riht.

Juhra

Rà weeglas spehku leetas,
Dus gar krasta brugi
Uf juhra's nemirstigas fugi.

Wehisch weegls un schlihts là skuhpsteens schleetas,
Un wifnu putu galwas
Rit saldâm tshalam
Pret fuga malam
Rà spalwas.

Jr wehtdeena uf wifas juhra's
Rà lehna's seeweetes — te buhra's
Tur weegli mahkoni ik brihd
Uf debest un semi slihd.

Jr wehildeena uf wifas juhra's
Un tahlê, kura jeltâ mirkst,
Pa reisei airs là stiklis dsirkst.

Un schini stundâ, kura spihgo,
Rà dahrgakmenos eetehrpts wilus,
Pret lihdsenumu bejgalgo
Un mirdsu — kledsu preelos pilns:

„Tu juhra samtâ tehrpta dwaſcho,
Tu semi mihlas rokam schnauds,
So was'ru klustoscho un plascho
Ar maigo pawafaru jauz

Tu pilna lepnuma un waras
Un wehisch, kas bangas lahjâs fleen,

Emil's Verharns
(Emile Verhaeren)
1855.—1916.

No weenas wifnu rindas garas
Uf otu wifnu rindu skreen.

Tu, juhra, neshahbstoscha kwehle,
Tu wifu spehku pahrpilnum's
Un galmas waldfinoschâ spehle
No tewis feltâ atpluhst num's.

Tu daitums schlihts — ka behrns es sahzis
Jau sapnos lawus kraslus twert,
Kur debejs lauwa, Zentaurs, Sahzis
No besgalibas atnahf dsert.

Tu, kurâ jaunâs deenas manâs
Un preek's mans karsts un auglig's dseed
Breek'sch zihnam un preek'sch safneeg'schana's
Jel mani sawâ flehpi sweed.

Es dshwofchu ar plaschu dwehli — swelts
Sem dshdam jauschamam un neshkaidrotam sejam,
Kas luhlosees, ka mostas gawilejam
Mans spehks pret wina skaidro mirdsu zelts.

Es redjeschu ka leetu uspluhdums
Twer buhti manu,
To mainâs redjeschu es sewis pahrwerschann
Un to, ka aijnes mani wixu uspluhdums.
Râ kalns es dshwofchu, ka meschs un jemes flehps
Un deewu asinis pa maudam dshhslam welsees,
Pret besgalibu griba mana zelsees,
Râ leesmain's schlehps.

Au es pee tewis nahfu, waldbonigâ juhra,
Kur wijs, kas ishizibai atdots teef,
Top muhscham atfaunots un mani leef
To wifumu, kas guni senaf sirdi fuhra.

Jau ehnaß mani aug un drihst swaigsnes lehs
Bahr lauku flusufcho, kas reiß wißus buhra
Kà mana wihrifchliba un mans seedofchs spehfs.
Naw afs un zeets kà fchlehps wairs manas gribas jonis
Un manu domu kofs arweenu retaf seed —
- Tos wehjus mafaf ufwer winu lapu kronis,
Var dñihwes leelmescheem kà wehtra zauri eet.
Al juhra, awoti fahf iffihft manos klajos
Un nu es tewi atgahdajos,
Kas reiß dñihwibu man dewi,
Wehl manai meefai degt un fwehlot leez
Pihdf manas dñihwes reets
To nefapludinas uf muhshibu ar tewi.

Tad tawu auglibu un peedfimschanu aukà
Tifs, juhra, fahdu reiß rauts mans meefas graufß
Un affalis un aukßts kluhs mihlinats un fchanßts
Un raufßts tawu wifnu bangainajà laukà.
Ar tawu dailumu tad jaukti kluhs
Ka manas ehnaß, ta ir manas fchehlaß,
Var fahrku man, tawß spehku milsumß buhs
Un winu zehlais darßß un winu puhles fwehlaß
Un wispafaules kallà mana meefa grimß
Starp weefam brahligam lai fufu ifkaufeta
Pihdf reiß pehß ilgeem muhcheem beewifchka un fwehta
Un drebofcha un gaischa affal neatdfims,
Kà materijas pifs, kas jaunu wahrdu fajis,
Kà apftinà fahds moments jauneeguhßts,
Kà fwefchas uguns pluhdsß,
Kas fibfchno nekufstofchâß muhshib's fetla azis.

Uf uhdens klajeem, fur wißß klußß,
Kà gaischi fahrki — fugi dus,

Emil's Werharns
(Emile Verhaeren)
1855.—1916.

Wohjsh weegls un schlihts fã stuhpsteens schteetas
Un wisku putu galwas
Rit saldãm tshalam
Pret fuga malam
Rã spalwas —
Iz swehtdeena uš wisaš juhras!

Ralejs

Kur zeemam gals, fur zelsch wispirms
Uf laukeem aiseet — kalejs firms
Un milfigs, jau no wina laika,
Kamehr uf laktas ruhda kleeđj
Sem ahmura un uguns twaika,
Kal asminus seldsirkstis scheldams,
Ur leesmu atspihdumeem leets,
Pahr guni ahtros dahrđus zeldams,
Tas kalejs firms, tas wezis slafs,
No pazeetibas leels un baigs.

See, kas miht zeemu buhdās jauktās
Un furus apfahrt redset war,
Un kuri niknumu slehpj sawās duhrēs schnaugtās,
Ein, kamdeht winsch to darbu dar',
Ein, kas tam spehlu pohlēs nepahrtrauktās
Dod, duřmu kleeđseenu sobos speest!
See, kureem lihđseenumos nolemis mist un zeeft
Un furu wahrđi neezigi un welti
Jr rehjeeni pret tuffchu krumu zelti —
Se ustraukti, te baifu pilni greeft
Sa lehnās azis sawus skatus manas,
Kas pilni spihribas un dsklas kluseshanas.

Un gadi eet un deenas rit
Un kalejs kal un ruhdu fit.
No ta uf laktas jelta wagas

Bij lahstu dobjais brehzeens sweests
Un dusmas muhschigas un smagas.
No wina bija laftas schleests
Ur trofsni dahrdoſchu un diltu
Baigs, ſahpes, dumpis ſatrafots,
Lai tiktu ſibſchnu ſaigs, lai tiktu
Teem tehraudnaschu aſums dots.

Un wina waigs,
Kas ſchlihtis no negoda, kam ſweſchs ir baigs,
Pahr leesmam noleezas, top pehlſchni ſtarojoſchs
Un uguns preeſchâ tam kâ kronis laiſtas ſpoſchs.
Luhk ahmuru, no wiſa ſpehka greeſdams,
Wijnſch pazel gaiſâ ſtuhrgalwigs un droſchs
Un ſiboſchu un brihwu to uſ laftas ſweeſdams
Un dſirkſtis ſchkeesdams,
Kaf ſchlehpus uſwarai preeſch teem,
Ka ſofus ſabſird winſch zaur laiſkeem nahkameem.

Iſ ſaunums redſams tam no nejehdſibas kultiſ:
Tuffchs wahrdu wirums dots teem, kuri zeeſch no baba
Un aſlee, kuri zituz patahwigi wada,
Un wiltuz praweeſchwahrdus ſazeetej'ſe ſchults.
Ead taiſniba, ko tekſtu barilades ſhogo,
Iffatrâ idejpeerê ſtahwais baiku rags
Un lehnaſ wergu rolaſ, winu liſtens ſmagſ
Iſ tur, kur lauti mirdſ, ir tur, kur pilſehts ſpogo
Un zeemi paklauſigee, kuri ſchnaugti teef
No baſniztornu ehkaſ milſigas un melnaſ,
Un tauta, kaſ no failaſ nabadſibas pelnaſ
Un kaſ preeſch dahwanam tai nokriſt zefos leef,

Bet fura nekust wairaf firdsapinas mokas,
Bet spalū šaschnaugt sahlf, kirsch farkans kluhs reis rofas.
Un teefibai uf dshwi, augschup lahpt un krist
Un fauseem lifumeem ir judis pirmais swaigums
Un preeka mirdsums swehts un wihra weizoschs maigums,
Kam lischku lifumibas pirkstos nahzas dshif
Ur gisti deewischkats un skaidrais awots jaufts,
Kur welgu zilweze no muhschu laikeem guwa,
Pehz tif dauds solijumeem, kuri doti kluwa,
Wehl katris afnis teel no weza juhga schnaugts.

Un netiz lihgumam reis dotam
Wairs kalejs klusefchanas weifts,
Winsch lihdsigs ir tam sarakotam,
Kas nahks ar wairogu jeb krits uf ta beigts.
Un lepnumu, wihrbalwu, it nekad naw dewis
Winsch gribas sobos kostu zitam atpakal
Un schlehrschu dimantus winsch drupas mat
Zaur griibu, fura nesin robeschu preeksch sewis,
Bet lifumus sem sawas waras leez,
Kas pasaules pa winu zekeem treez.

Un rahms un stingris katru beenu
Pee laktas firmais kalejs dsird,
Ka ritedamas wehl arweenu
Bej stahjas firschu as'ras wird.
Un nojansch winsch un tiz, ka postis, kam neredf galu
Un ismifums, kam firdis nahwet bij un speest
Reis sahls ir laifmetu, uf saulainatu masu
Un wispasaules jelta swihri greeft.
Winsch sin, ka strahdat waj'g, buht brofcham, nenorimt
Un gaidit brihdi to, kad mirklim nahfsees dsimt,

Vai stahtos klast pee wina, sen jau jausta,
Ka wajak paklaufit, list welteem wahrdeem kluft
Un schafschand's klaigas peespeest sust
Up trafeem farogeem, to strihdn wehji rausta,
Ka sikhmes padebeschos neweens nesastatis,
Bei klusee, pilnigi to, kas teem nolemis, matis.

Winsch sin, ka pazeetibu reisi puhlis graus,
Schis haluzinets spehls ar sawu naidu baigo,
Ka blahsma tahsumâ uf listenpeeres saigo
Un pehlschni tad ar rofu nesaudfigu raus
Ij tumjas un ij af'nim jauno laifu ahrâ,
Ka puke laime augs, kur jalo senâ kaps,
Par atjaunotâs dshiwes sature tas taps,
Kas ees pahy semi preekâ spilgtâ te, te wahrâ.

Un sarebsams tif skaidri kalejam tas laiks,
Ij kâ jau eeleefmojees buhtu wina saigs,
Kad sadraudsibas rokas weentahrschas un schkistias
Sneegs dshiwel eefahrtu un tautam meeru sneegs
Un laudis willi nebuhs, kuri losch un nihstas,
Un zihnâ tee weens otu semê nenotreeks.
Un nonahls mihlestiba, kuras leelo waru
Lihd' pehd'jeem dshumeem neweens wehl nepasihst
Un preeku nesis teem, kam dshiwel nospeesch sparu,
Un farkans, peepuhstajeem naudas saineem plihst
Liks weenlihd'sibas wafars, graudams to, kas dilis,
Un bankas pasudis un kantori un pilis
Un wis' tif saprotams un wis' tif skaidris schkitis,
Kad leynumfarogi uf nebuhtibu behgs
Un wais ne patmihliba lauschu firdis mitis,
Bei mihla, kas preeksh wisa stahwus walâ flehgs.

Emils Verharns
(Emile Verhaeren)
1855.—1916.

Un wahrbi, kuri mums wehl nestinami bija,
Es wisu isskaidros, kas apstehpts bij un tumšs,
Un wahjee, kuruš senaf kahjam samihdija,
Guhš dafu wifumā un warbuht materija
Reij deewib's noslehpumu gaischu rahdīs mums.

Un gadi eet un deenas rit
Un kalejš kaf un ruhdu šit,
Kur sahlas lauks, kur zeemam gals
Pee zeta, kas suhd druwās pašs.
Uš nahkotni tam pagreests waigs,
Pahr winu kriht no laikeem saigs.
Ur ahmuru winsch ruhdu ma,
Winsch it kã dweh'stu schlehpus kaf
Es kalejš firms, tas wezis flais
Zaur klufeschanu leels un baigs.

Wchjſch

Gar zefu wirſchus rau3ot — trafs
Œtan nowembera wehja rags,
Wchjſch rinku rinkeem wirſchus rau3
Un frau3,
Kur zeemâ pehſſchni puſchu rauts
Vahr iſbeedetâm buhdam ſau3
Un gaudo trafs
Vahr wirſcheem rudens wehja rags.

Bret afam ſpaini windas tree3
Un galu gaid
Un waid
Un nahwes bailës wehjà kledf,
Œchurp turp wehjſch afas ſpainus tree3,
Un windas wehjà lihſt
Un tſchihſt.

No behrſeem ſeltu dſehſch
Un dſen to, purina un plehſch
Gar upi nowembera wehjſch.
Ur dſelſu ſlotu lautus mehſch
Un joſch
Un putnu ſigſdas fotos koſch,
Œad flajâ ſau3
Un ſneega blaſkus ſchurpu ſau3,
Œau3, gaudo, meſchonigs un trafs,
Vahr wirſchneem rudens wehja rags.

Un mahjai, kura elschot grubti
Nij zeema zela malâ fehsh,
Puspapira, pusstilla ruhti
Sit, rausta, purina un plehsh
Wehjsch, trakais nowembera wehjsch.
Un pakalnâ, fur kâ no delnas,
Klajs redsams, lai fur status sweesch,
Wehjsch tschetras sudmakrofas meluas
Ur sibins steigu rinkî greeesch.

Un buhdas pusgruwuschâs, kuras
Ap wezo beewa namu reds,
Ur krukem tiffo kahjâs turas.
Un drifkas, kuras winas seds,
Jr rauj, ir plehsh,
Wehjsch, trakais nowembera wehjsch.
Un krusti, gaudojot no mokam.
Pa kapsehtam no wehja luhit,
Un krustâ fîstais steeptâm rokam
Seem lihds uf mutes smiltis grubit.

Simts zeku krustos smags
Un meshonigs un traks
Kauz nowembera wehja rags!

Waj rudens wehja waigs
Jr stingrs, ir baigs
Jums kahdreis zekâ preti trauza?
Waj redsejât, kâ wina skauts
Bij mehnes schonaft semê rauts,

Emil's Werharns
(Emile Verhaeren)
1855.—1916.

Kad zeems, lam guns bij logos bfehits,
No nahwes bailem tika plehfts
Un ta ta swehru puhlis kauza!

Waj efeit dsirdej'ichi, ta trafs.
Kauz nowembera wehja rags?

Vanira ar selta kerpem

Pehlschens klusums wisa sahlê pahtrauz trofschuu streju:
Vanira selmtatainâ gatawa us deju.
No simtkrokaina plihwa wina wisa slauta,
Ar sudrabtrilleri wispirmâ sauz to slauta.
Luhl, iswij stahwu ta, pret kahju kahju fit.
Se kusteens apdomigs no winas rokam rit
Un ritmâ neparastâ kustetees sahl plihws,
Winsch wijas, sazetas un witnojas lâ dsihws,
Lihds beidsot nepahrwehrschas newaldamâ aukâ:
Vanira leesma, seeds, Vanira taurinsch laukâ.
Wiss klusê. Sajuhsmibâ azis feto winai.
Se wisu sewi lauj ta dejas trakai dsinai.
Ta kustas arween ahtrak. Ahtrak! Gaißt un just!
Râ ahrprahtigas leesmas kandelabros kust.
Se pehlschnei sahles widû wina dejot mitas
Un plihws, kas tai ap stahwu witnojas un fitas,
Kluhst slahbs, un beidsot atkriht neslaitamam kromam
Pahr winas stahwâm kruhtim, guhscham, plezeem, rokam
Un lâ sem zaurspihdigas welgas rahda smailu
Vaniru deewischfigâ leesmojumâ kailu.

Ŗiantis

Zau Ŗable ŖmalŖa trihz no rihta wehja Ŗhigla.
Up Ŗalna nogahŖem wehl l'do weegla migla
Un birŖe rafainâ, kur puku ŖmarŖha Ŗlihd,
Va Ŗareem warwiŖŖŖhaini ŖirneŖtiŖkli Ŗpihd.
Un Ŗiantis, Ŗandales un drehbes metot projam,
Vee welgâŖ, fo Ŗtar wehŖma weegli Ŗawitkojam,
Un roŖas Ŗaleezot, pret behrŖu balŖtot tâŖ,
Va puŖei noleekufŖes welgâ noŖkatâŖ.
Ŗliht mati tumschee pahri winas Ŗtahwam Ŗaltam
Un balta uŖŖmaida ta Ŗawam tehlam baltam.
Ŗai wehrtees widukli un roŖâŖ neapnihl,
Ŗai guhŖhas gludenâŖ un ŖmalŖâŖ frubtis tihl.
Un tad ar weenas roŖas iŖmek etu Ŗkawu
Ŗa aiŖŖedŖ, lâ ar Ŗegu newainibu Ŗawu.
Ŗe kleeŖŖe-nŖ negaidits un leelŖ zaur meŖŖu Ŗkrej,
Un dreb tâ Ŗtirna ta, Ŗad Ŗuni tuwu rej.
Ŗo Ŗiantis atŖpihdumu mana uhdens klajâ
No Ŗaunâ Ŗatira, ŖaŖ eemihlejees tajâ.

Hieroglifi

Al Anhuras pufe, al feltseeds, kas mani tif brihnischki wihli,
Man nodrebas meesa no preeka, kad mani tu apstahwis mihli.
Pee saulgreeschu lahjam es gulu bes apsega deenwidos kwehlos,
Tu, manas firbs waldneef, preelsch tewis ka pufe es atwehrtees wehlos
No wihrafa meesa man smarscho un miru smarscha man matos,
Eil smagi man zilajas kruhtis un welgums larsts gul manos skatos.
Kad sluhpsteens taws speeschas man luhpas — ap mani tif muhschiba wer
Un gaisa firbs pazetas mana, firbs trihsè, firbs tablumà skreen.

Al Anhuras pufe, al feltseeds, jel nahz, sawu mihlu man rahdi!
Es esmu ka augliga seme, kur schuhpojas smarschaini stahdi,
Pee tewis es skaiskafa topu un kwehlatas luhpas top manas,
Es lilju un roschu laufs esmu, kur dus tawa mihla un ganas.
Al steidsees, al nahzi sem palmam, kas schuhpojas wehjinà lehnà,
Man tihl tewi apskaut un mihlet winu lapu silajà ehna,
Sem Fra tumtschi farkanàm azim man tihl tewi mihlet un twert
Un tur sawa skaidrbalsa wihnu, kas welsje un reibina, dsert.

Al Anhuras pufe, al feltseeds, kas eetehrpees tuffnescha saigà,
Kad tapat ka putnis swehts roka tew lehnitem kustas un staiga
Tur, schai manu liliju dahrsà, kur tewi es kufdama wedu
Un bodu tew baudit un ehst manu kruhschgalu seltaino medu,
Kad tapat ka duhzoscha bite tew luhpas, kam muhscham naw gana,
Duhz, skraida un beidsot top klusas us wehdera seedoscha mana —
Es mirstu, firbs mana beids fistees, rauj nesinà mani kahds wilns
Tew rokàs, kur fihlstu ka esers, ka esers, kas lilijam pilns.

Dfirnawas

Schis dafirnawas lit wezas: leelais rats, las speeschas
Zaur welgu, salsch no suhnam, dsifa alâ greechas.

Al bailes, greechas rats, rats putas gaisâ sit
Un klaboschs, kâ preefsch sôda nebeidsama rit.

Dreb seenas. Domas mums par twaifa laiwu rodas,
Kas leelos uhdenos zaur nakti projam dodas.

Al bailes, greechas rats, rats putas gaisâ sit
Un klaboschs, kâ preefsch sôda nebeidsama rit.

Tumschs. Smagee dafirnakmeni raud tik wehl arweenu.

Par firmeem weztehweem teem flaitas wairak deenu,

Al bailes, greechas rats, rats putas gaisâ sit
Un klaboschs, kâ preefsch sôda nebeidsama rit.

No weztehwus — tik wahrgus laudis winus fina,
Un behrus tos aptura un wilnis eekustina.

Al bailes, greechas rats, rats putas gaisâ sit
Un klaboschs, kâ preefsch sôda nebeidsama rit.

Tos ruhzot dsird, kad rihti, dsird, kad nowakari,
Tee samaf selta kweechus, samaf rudfus ari.

Al bailes, greechas rats, rats putas gaisâ sit
Un klaboschs, kâ preefsch sôda nebeidsama rit.

Al, tikpat labi tee, kâ apustuli zehli,

Tee maisi dod, kas swehtit un muhs paglahbj schehli.

Al bailes, greechas rats, rats putas gaisâ sit
Un klaboschs, kâ preefsch sôda nebeidsama rit.

Tu baro zilvekuš un lopuš spirtuš glabā,
Kaš mušu maiši mihl un nomirst mušu labā;
    Al bailē, greešas rats, rats putas gaisā ūt
    Un klabošs, tā preekš šoda nebeidsama rit.

See greešas, raud un ruhž sem šawa tumschā juma
Veš kašdas apstahjas no pašauls eesahkuma;
    Al bailē, greešas rats, rats putas gaisā ūt
    Un klabošs, tā preekš šoda nebeidsama rit.

Dfejas

Seedlapam roses apber dahrsa tafu fchauro,
No pufem fatumu ifkatra deena dsehſch;
Zau deefgan ſefirs puhtis — lauku klajos auro
Nu upju aiffaldetajs, aukstais ſewelwehſch.

Rà ſawu balſi pazelt, preeks, tu tagad wari?
Waj neſini tu teefcham, ka tas trafums diſtis,
Ja tu beſ zehlona ſem maneem piſteem ſtari
To ſtihgu apſlehpto, fur ſtumjam ſtanet liſtis.

*

To manim neſafeet, ka dſihwe ſwehtku mahjas,
Jeb kà ta ſema dwehſle, jeb ar prahtinjch ihſs,
Par wiſu neſafeet, ka wina poſtis beſ ſtahjas, —
Ea lehta wihrifchliba, kura apniht drihſ.

Rà ſari ſmejatees, kaſ ſeedonlaikà lofaſ
Un raudeet kà kà wehſch, waj wilns, kaſ kraſtâ ſkreen,
Un baudeet wiſus preefus, baudeet wiſas moſas.
Un ſafeet — tas par daudi — wiſſ ſapnu ehna ween.

*

Kur lihki mani dſird — tur zeku mihtni ſawu,
Par ſewis naidneeku lihdiſ galam ſemtis man buht,
Nem kraukki manus graudus, liſchki manu ſlawu,
Es ſehkku iſſehju beſ zeram pſauju guht.

Naw manim ſewis ſchehl. Suhd, neſa nepadarot,
Tas apſmeeklis un neewi, kurns auſis dſird.

Chans Moreas
(Jean Moréas)
1856.—1911.

Tu, Apolona lira, katreij tewi starol,
Si tewis pilnigak un skaidrak stanas wird.

*

Un pehlschni pahrschlelot scho lectus deenas tahli,
Pahr leeleeem kastaneem, kas kronus lejup slej,
Pahr azim manejam, pahr uhdeni un sahli
Tu, bahlâ rudens saule, sawu mirdsu lej.

Kam, saule, parhtraukt gribi lapu nowihschanu ?
Al, lauj, lai lapas wihst, kâ wehjsch tâs aijnest war.
Lauj welgai aptumschotees, lauj man sahpi manu,
Kas baro domas man un garu stipru dar.

*

Man prahtâ juhras debes, winas reeti maigee
Un bangas zeltâs juhras putojoshais klajs,
Un swejneeks jawâ laiwâ, juhras wehschi baigee
Un Nerejs silazainais, welgas dshiwotajs.

Man prahtâ zelneeks, to plosa pehlschnee wehji,
Uj sawas buhdas sleggschna firmgalws nahwei post.
Un stanâs pilsehtas, ar zirweem meschzirteji
Un mana dwehfele un winas dsilais post.

*

Kad spehschu leelâs ruhpes nofratit no sewis
Un eelu garlaifu firds prom no sewis wil,
Tad sewi atdabuschu atkal, meschs, pee tewis
Un rahma esera, kas sapno mirdsin jils.

Bet wairak tawos frastos, juhra, sapnot wehlos.
Kur manu pirmo deenu schuhpla dseemas skan!
Es wehrtos lawu kaiju baigkleedseenos schelos
Un azis atjaunotu wilnu putas man.

Šhans Moreašs
(Jean Moréas)
1856.—1911.

Waj pahrsteidsoschs kas gaidams, seema, man no sewis?
Seeddailums neplauzis no pašča jemē rauts,
Es noschliht rudens auglūs neguwu preekšč sewis,
Un manū wahrpu krahschnums zitu rofu pfauts.

Un mahfoni, ko zauri gaisa besdibenam,
Wirš breedu pilnām druwam gaischā deena šlej,
Juhš manim leelatees pehz buru laiwam senām,
Kas zauri meerigajam juhčas klajam škrej.

Bet driht juhš šatumsušchus kopā nesīs wehji,
Kā posts sem debesim ees juhšu lidojeens.
Širds mana pawada juhš, telpas zauršfrehjeji,
Širds, kas jums lihdsinas, ko nenojaušch neweens.

Ne pawasara preeki, furi gaischi schfitās,
Ne ari wāsara preekšč manis war ko šwehrt;
Urdeewu, rudens maigais! Kad pee durwim fitās
Man seema šalstoschā — bej šchehlam šteidsos wehrt.

Un beesā muhscha meshā zirwis ašs un wehji
No koku štipreem sareem, šafos šarus greešč,
Tā ari pašaulē un laudīs šiktens špehji
Šr šlawu, draudšibu un mihlu pihschos šweešč.

Sem wehšmas lapa nedwehšč nopuhtas til tihras,
Kā šars pilns dšihwibas, kad winsch sem zirwja miršt,
Ja posts un behdas škan ij daudšškanigās lihčas,
Tad wišas zitas dšeesmas atbalsš wahjšch, kursch iršt.

Un dšihwe, deenas juhš, ko ruhgtums škauj un pilda,
Jums pahri zefos wehl, bet lausta mana širds,

Echans Moreas
(Jean Moréas)
1856.—1911.

Ja wina sítas wehl, tad tapeh3 tas, ta pílda
To tumsch3 un deewisch33 kwehl3, fas manâ3 azis mird3.

*

Mesch3, tu sem ambras debe33 gaisch3 man parahdisee3,
Jeb wahros twaikos zelt3,
Tu parahdisee3 lepns, kad tawos saros wihsee3
Jr ruhsganums, ir felt3.

Bree3sch manis mihla wairs tas as'ru awots nawa,
Kur luhpam nahzâ3 dsert.
Un draudsibâ es wihlos — sinu ar, ta slawa
Speh3 jewi melus twert.

Mesch3, eetin manu jirdi ehnu frofâ3 tawâ3,
Wet musâ manâ kwehl
Par tawu daili mina, kuru azis sawâ3
Sa usglabaj'3e wehl.

*

Bret debe33 dsidrumu, us plascha lihdsenuma,
Roks weentul3sch galwu gree3sch,
Jf deenas ehnu tas no salâ lapu juma
Bahr klajo laufu swee3sch.

No sawâm skrejam putni atpuhstee3 tur djenas —
See kraukli? Ras to sin.
To baigâ3 peepes grausch un subnas gaisch3dseltenas
To baigâ segâ tin.

No pehrkonspehreeneem un nikneem wehjeem kluwa
Tam augstais wirfus malt3,
No gudrâ3 zilwefrokâ3 fiteenus winsch guwa
Wef bailem drosch3 un stalt3.

Schans Moreas
(Jean Moréas)
1856.—1911.

No sawa listena, tu wisus postus weedi,
Tew par to dseefmas trih3.
Un pat3 tu nesini, kamdehl uf lihbras dseedi,
Waj wafars tas, waj rihts.

Rahds teiz — tu dsejneek, welts, fo tawa lihra wehlàs,
Tas gaisfoschs lauru frons —
Uf wina neklaufees — swer wehl fo musas zehlàs
Un dailais Apolons.

To redji d3imstan tu, to steidsam nahwes klajà,
To posts gahsch, to zel gods.
Wiss titat lihdsfellis tas, dsejneek, dhjhwê schajà
Breekisch tawàm dseefmam dots.

Rad nosehdischos es sem pusnaktis wehja glahsta
Schaí tukschà klinti weens,
Sad, tewi klaufotees, maf dsirdams buhs, fo stahsta
Man pascha firdspuksteens.

Naw deefgan, Okean, fa zentees manà sejà
Tu putu drustlas mest —
Weens bangas rahweens spehtu tawà sahla lejà
Uf muhschu mani nest.

Rad sahkees trofschnojoschàs rudens lapu skrejas
Un wezo dsirnawdihli lapu segà klahs,
Un pildis wehja auri tukschàs wahrte ejas
Un dsirnakmeni wezee bailès kustet stahs,

Sad nosehdischos es, uf daudsàm domam posees,
Kur apins tumfscharkans gar seenu noslihdejs,

Un ilgi raudsīšchoš, ka lebū atstaroseš
Ur sauli bahlgano mans nobahlušchais seš.

Un dahrja rose maigā, kurai azis manās
Dehl winas weenkahrschibas neezigs wehrtigums,
Bej rajas mitruma, bej dsibrē masjašchanās
Gelsch wahses, istabā — til weenu deenu skums,

Tad top ta aismirsta un gāist par winu mina,
Un nobahlē un nowihst, issmarscho un irst,
Un sawas seedu lapas heidsot nomet wina
Un wišweenalga tai, waj dšihwo ta, waj mirst.

Ram wehl schi atmina? Waj muhsu luhpas klufēs,
Kad tiks no listendahrdeem nomahkts debešs lofs?
Girds pahraf ehnam man un baigeem pildijufēs,
Un winai pufēs ehna isleekas kā flogš.

Waj, lapa, nowihtufē tahda jaušma tahla
Jeb beedinajums šan
Schai baigā trihseenā, kad klusa tu un bahla
Uš waiga nokriht man.

Škauj tewi rudenis un leetus pile, lapa,
Jr pahraf leels tew šwarš,
Tu kriht uš manas peeres, kuru jau uš kapa
Leez daudsu deenu bars.

Tu senā wafarā reis dahrjam ehnu dewi,
Nu wehji tewi twer,
Bet šapnis deewišchais, kur dwehšle gremdē sewi,
Man listenwahrtus wer.

Galuzinazija

Man galwa pahrschelta, to tagad juhtu es,
Nā swehrs spihd farkanas man galwā ūnadseneš.

Šho mišsu ūmtu kašji ritinamees redš,
Winašch iūwišas un kušt un pehšchni gaisā lež.

Un steepdams ūhžeklūs no nerweem ūchnaudsejeem,
Winašch ihgnis ašli peld un gaisš top pilnš no teem.

Winašch mihlē ušwarošchš pa tahdām weetam lihšt.
Kur ūeweetes un behrni paštahwigi ūlihšt.

Ta ažiš ūwehrojošchās nekaunigi spihd,
Rad nejaušchš medijums tam pehšchni garam ūlihhd.

Wai tam, kūršch lepnām domam, maigeem ūapneem draugs:
Ur ūaweem gređseneem swehrs apwišš to un ūchnaugš.

Uš ideju un domu pilnām peerem kašrš —
Uš weenu mihlē taš — waj ūtipriš winašch waj wahrš.

No wina aprihtti teš ūapni, ilgaš, preešš,
Un haudu ūguniš un newainibaš ūneegš.

Šad swehrs ūchis breešmigais, šad pilnam paehdees,
Man galwā atpakai ūteidš ūnaušt un atpuhštees.

Gaida

No aufmas un no saullehfschanas,
Kur mani engels wed sew lihds,
Kas nahfs un atwehrs azis manas?
Es sapnoju, bet auft jau rihts.

Maigs burwigums, kas gaisa jumã
Un pahri roschu dobem fliht,
Man azu fihfu silganumã
Rã aufma juhru dselmēs lihst.

Gais rehns uu nenoteiktas krahsas.
Ij tahles puku zeros man
Dseed manas deewischligas mahsas.
Es-klausos, kã tam balsis fkan.

Stahws failis mans matmehteli tinãs,
Baigs mani drebina un preeks.
Kad faule mani appludinãs
Un nokritis no manis meegs?

Leetus

Brahlis mihsch tu eñ man,
Wafra's leetus fıltais, millais.
Klau, kã tawi soli fkan,
Weegli spahrnotais un bıllais.

Sarauj pehrku rotu lawu,
Baltas pehrles lejup skrej,
Strasdin, swilpo swilpi sawu,
Weeglä schagatina, dej!

Dseebeet, jautro puinu bari,
Dseebeet pukes, dseebeet jari!
Nwoi, ischalo fkanigaf!
Swehtis wijs, kas no debes' naht.

Leetus luhpas maigãs
Man pee luhpan fkaras,
Plafchi wakã daras
Wina rofas fwaigãs
Un ar fimteem pirkstu waigus aisteef man.

Sahfegã arweenu,
Nakti, kã ar deenu
Leetus lahfes lihst un fan,
Lihst un neisbeidsas.
Wehlaf saule steidjas

Siltus starus seht.
Naht ar nguns fkteem
Un ar felta mateem
Leetus kahjas noschahwet.

„Un ja winsch atgreesisees,
Ro man tad sazit tam?“
„Seiz: gaidiju to nahlam
Lihds mirklim pehdejam.“

„Ja issantà winsch mani
Un nefa nenoweesch?“
„Ar to, tà mahsa runà —
Warbuht winsch toti zeesch.“

„Winsch prajis, kur tu — lahdu
Tad atbildi tam dot?“
„Sneeds manu seltgredsenu,
Tam, nefa nesafot.“

„Ja jantà winsch, kalabad
Ir sahlè wijs til klus?“
„Sam rahdi durwis wehrtas
Un dsehstos lukturus.“

„Ja issantà winsch mani
Pehz stundas pehdejas?“
„Seiz, ka es pasmaidiju,
Lai neraudatu tas.“

Buhs kleeđejeet ar lampam baiſmu,
At, dahrsâ eesahf ſaule liht!
Buhs kleeđejeet ar lampam baiſntu,
Zaur ſprangam redſu ſaules gaiſmu,
Tel ſteidjeet wahrtus atdarit!

Naw durwju atſlehgâſ neweenâſ,
Mumſ gaidit buhſ, mumſ gaidit buhſ,
Tâſ kriticſhâſ no torna ſeenâſ,
Mumſ jagaida ir zitaſ deenas,
Mumſ gaidit buhſ, mumſ gaidit buhſ.

Wehrſ zitaſ deenas wahrtus mumſ.
Meſchſ bultâſ ſargâ, ſtindſiſ breeſmâſ,
Meſchſ apfahrt mumſ deg weenâſ leesmâſ.
Tâſ beigto lapu mirdſejumſ,
Kaſ deg pee wahrtu ſleegſchneem mumſ.

Bet zitaſ deenas ir jau gauſâſ,
Bail zitâm deenam ſchurpu irt.
Wairſ nenahſ zitu deenu auſâſ.
Zr zitâm deenam nahwê nirt
Un ari mumſ tâm lihdſi mirt.

Fragmente

... Seiz, taru nepahrtrauz
Jits it nefas, fâ farsch! Un tauru stunda lauz
Wirs schnaugu baiguma, fas grib tilt fauts.
No rihklem afins pluhdums wakâ rauts
Kauz!

Walstju bankrotus tee schurpu sau3
Un tuffchas walstskafes no meera brunâs
Un Weenu schaufmas leela schesta dunâs
Un feltwaldneeku bailes, kuri dsirdamat
Ar reebam juht, fa schurpu nahwe nahf,
Jo waj juhs nedfirdat?

Jau dobji Trofschni dun pa mahjam,
Dun Trofschni klajumos no lauschu kahjam,
Tee sofus atsjidami eet, tee eet
Pa zeteem kaukdami un kaujas dseed:
Mehs ejam weegli, ejam drofschi,
Un semes plaschums, apalums
Jr maiga mahte wiseem mums.
Mehs ejam weegli, ejam drofschi.

Tee sofus atsjidami eet, tee eet
Pa zeteem kaukdami un kaujas leed
Uj tureeni, fur spehtu elpu wilft
Waj mirt. Un wald' ar duhrem spehzigam un ihsam
Tee nakti nahldamu ar augsto slagu trihsam.

Tee bankrotus un sazelschanos swana,
Un banku afinswihri, kuri galu mana,
Un parlamenti runa wisur kur:
Juhš stipri, bet muhš' rotas stipraki dauds tur'
Un balsta refnwederus. Juhšu azu preekschā
Muhš' wahrdi tautu badwehšturē eekschā
Juhl. Muhšu felti juhšu feltos mirst.
Kaut isbadejšchās semes tautas wirst
Ar duhrem pazeltām pret muhšu nahwes dahrdeem.
Lai winas nahwi rod. Tās pilnas melu wahrdeem.
Buhš zihnas slepkawigas tās, kas walā plehšch
Tām tehwiju. Leel naida afats wehšch
Swilt rahšu afnim. Tās slahpsī pehz afins gareem,
Un tulscheem wehdereem un mehmeem bareem
Tās weena otrai lahdreis fruchtis gruhš
Tāpat, kā tragiskām tām tikās sagraut muhš.
Ak zari, wiltus zari! leelo grauju
Laiš gaisos swan! Nu eesim peenemt kauju.

Pee eerotscheem! Jums pašaul's Pilsehtas buhs staht —
Jr lehru wakars klast.
Lai Gentschu Maids no muhscheem dsihts
Pa muhsu arterijam trihz
Un swan!

Jau wiš zeli stan
Un wehrts mums preti zihnas laisā
Zeels standarts af'nim traipits gaisā.
Maids! Mehmos horizontos swanē dikts
Var sadursmem eeksch muhsu fruchtim pitks,
Var karsto afins sadursmi, kas rit
Un fit!

Zaur eefſcham, kuras iſliſt mums,
Mehs paleekamees mantojums
Ir dſihws, ir ſwehts
No wehdereem, kas epopeju reh3
Iſ plaſchàm aſnim, kur nomirt grib
Tas wafars, kas gar ſchfehpu ſib.

Zuhs, ſchauſmu taures, zeltas telpâ,
Un ſaſarſetas muhſu elpâ!
Zaur eeleju un kalnu, kas mums preekſchâ dalas,
Ar ſaweem lihkeem kaiſot zltu zeku malas,
Al tu, lo muhſu wenas baro,
Lai preti ſlepkawibam, waras darbeem ſtaro
Taws radijums, kur auro ſpars,
Wirſ tautam, kuràm tukſchs jau garš,
Zel muhſu ſtandartu, kas ſpihd fâ baidš,
Tu, muhſu Gentschu nemirſtigais Naids!

Drupas

Sem sawu seenu ehnaš warenaš pilsehtš dseest,
Aug sahle, uswaru par winaš brugeem šwinot,
Uš lausteem kapitekeem wihna ogaš breest.

Un barbarš, wilnaš segâ sawu stahwu tinot,
Litbaru gana augoš, kaš uš drupam šek,
Šengreeku lepnumu ar nišnâm kašjam minot.

Ne šlihpee saulstari, kaš kalnu šahnuš šwel,
Ne kalnu wiršotneš, kaš šarkšt no rihta šlawa,
Šekšch wina atminu par deeweem nešazel.

Šee nemodiseeš wairš no nahweš meega šawa.
Un ja kašdš neewajošchi triumšwahrtuš šper,
Šur gašja armijaš, šo wainagoja šlawa,

Wairš waronaš šchekhepu rofâš dušmâš nešatwer
Šlahbt arku šagrušhitošcho, kuru wehššch un šeeti
Un laika tragikš škahweešš ispoštošchi twer, —

Gorgonaš dšilo rihtli apinš wijiš žeeti.

Rudenis

No pehšchna wehjuhteena, dušmu dšelta,
Preešch muhšu azim walâ plehšis
Zehštingrà rudens wehdeklis no šelta.
Wišš miršdšums wehl naw šahlê dšehšis,
Un plawa šib no rihta -
Un jaunu šakumu zaur atahlu šew guhšt,
Un šakjums plafšš, lâ upe kluhšt,
Un wašara jau wahrga, šapmehtelš tihta
No tahleš raudšidamâš, šauleš apšeltita,
Dšeed, plihwošoteš bahlâm matu ščleedram,
Wehl dšeesmas lâš,
Râ tad, šad šandis šaili peldejâš
Štarp bahlâm uhdens šilijam un needram.

Šruhšt waš'rai rudens leelšškuma mehma.
Naw winâš šepnuma šumššakais laurš
Šif zehšš, šâ papeleš šelšdiadema,
No kuras šeltains laištâš dahrša želššch ščaurš.
Un lapâš ašiko, šo muhšu šakjâš ššahra,
Râ wišnš, šâš šahrš is wišnšpeestawâš lihšt,
Un lapu krita dwehšle wahra
Štarp šareem noreibušt kliššt.
Wirš muhšu galwam laištâš šeltains mirššejumš
Un wišš, šâ nahwe ššaištis un bahšš ap mumš.

Šif lapu ščhala išmišufê
Šew šwarškeem lihšš lâ uhdens wird . . .

Uf, elpu aisturi un klusē, —
Nefo wairs zitu nesabstird,
Nā starus, Inri kokos duse
Jeb bailigi us semi rit.
Wehjsch mira,
Til dsirdama sirds pussteschana ira,
Kas wezā posta pilna sit.

Un manim isleetas, ka nahwes garš
Jr bahls un klusē un staisis, kà rudens nowafars.
Nekahdas šehptas šahpes zeku us to šnās,
Nā balšis dseest, kà dseesma, kura attahlinas.
No ustiziga šehsta, kas leel tiftees luhpam,
Top apsehgelets sirdim lemtais preeks waj waidis,
Pai mihsch mums rudenis ar sawām meera šchuhpam,
Jo muhsu dsihwiba ir tikai nahwes smaids.
Gefsch manas dwehš'les guruschas uu škumjas
Par dsihwes preeku šeno lehnas dseesmas pluhst,
Un rudens debesis, kas pahri semei jumjas,
Nā mana pašcha behdas mihtas manim kluhst.
Mirt negrib wafara, kà pehd'jo glahstu prafot
Wehl laistas winas waigs til bahls un isdehdejs.
Pai roses wiht — man tihlas tewim lafot
Taws, lehnas lampas galsmas apspihdelais sejs.

Francis Viele Griffins
(Francis Viele-Griffin)
1864

Schis kwehlošchs indigo, bahls dšidrumš, frahša swaigi šatā,
No wišur rotadamees tawi wišni weš,
Un opalmehnešis, ņelšwaigšneš, kuraš naššchu wašā,
Nā leelus laternus tawš dšifumš augšhā zeš —

Tu ņewim nešmi toš no frahšhno reetu šlawāš,
No aufmaš brihnišhkaš, no nakšs, kaš swaigšneš šib,
Lai ar teem išrotatu škanš bangāš tawaš,
Klintš kraštu atbaššu ņew tawaš dšeešmaš grib!

No tewiš zehlees wišš — uš tewi atkaš greešhaš,
Tu, juhra, pati ņewim eešahkumš un gašš.
Eiš bešgalibaš škateenš dšelmēš tawāš ņeešhaš,
Bet, waj ar tā kā poštš mumš neatiškan tawš baššš?

Širdš, guršti tu no kauna un no uštraunkuma,
Ja kašhaš šlawāš ņmagumš tewim pašri gruhšt,
Jeb ja ņem genižu un debešš miššiguma
Paš grehku tewim pašhāi neezigumš tawš kluhšt.

Bet beššpehzišas brihšhoš, ruhgtō kaušu dšerot,
Jel paleez weenalbšiga, ņepna ešš tad;
Preekšh manāš nemirštibāš juhtaš ritmā ņwerot
No tewiš darinašš naw plagiātš nekād.

Wahse

Mans smagais ahmurs skaneja zaur leju
Un upi es un dahrstu šaredseju,
Un plawmali un mescha tumscho seenu
Sem debešs, kura metās silaka arweenu,
Bet wehlat dega roščsartanos kwehlos.
Šad droščs es zehlos
Un isstaipiju rofas, laimigs bij mans sejs,
Jo saleezees no rihta biju nosehdejs
Pee marmorgabala, iš kura dšimt
Bij wahsei. Bet mans ahmurs newareja rimi —
Wišč, trizinadams deenu, kura gaischa dšima,
Pret wahši jautrs un šlanošs dšibrā gaisā dima.

Bij redšams almenī tās waigs,
Bij winas isflats škaidrs un šlais,
Bet šawā šlaidumā ta bij wehl bestweidiga.
Širds mana gaidās šihga,
Un palikos es deenam besdarbigš.
Kur skaneja lahds trošnis šihš,
Šur pagreesās aušš mana nemeeriga,
Bes la no manis buhtu ahmurs rokā šlautš.
Un uhdens štrauts
No fontana, kā ašeldamees, šrehja,
Un šlušumā aušš dširdet špehja,
Kā augli breedušči no šokeem rišt,
Un, šaros atšituschees, plihšt.
Un tašlu puķu šmarschu, atneštu no wehja,

Es eespoju uštraukts lā nefad,
Un ūhad un tad
Es dširdeju tant sahdus klusam runajotees.
Bet reis, tad ūapnoju bes gribas dušā dotees,
Mij plawam, lā eessch nefamans,
Es sadširdeju ūleitu ūanas.

Un deenu wehl,
Starp lapam, kuras staros ūwehl,
Es redseju, ka ūpalwu gaischdšeltenu ūahits,
ūauns deju sahdš.
So otrreis ūstas mans eeraudšija,
Kad isgahj's tas ij mešcha bija
Un nošehdees uš esčas zela malā,
Lai kertu taurinu, kas bij tam raga galā.

Tad zentaurš pahrpeldeja upi deenu sahdu,
Tam uhdens ūstani tezeja pahr ahdu,
Winsch spehra daschus ūofus krašta needrās beesās
Un gaisu paoda un atpakalu greesās,
Wehl watar redšamas, kur krašta sahles wehdas,
Bij wina pehdas.
Tad redseju es seewu stahwus lailus,
Kas nesa augkūurwjus un ūweeschu kuhjus ūmailus
Tur, tant kur tahtu klaja otrā galā.
Trihs no tām noklaušjās ūchoriht ūstruhklas ūschalā.
Pee manis greesās weena. Wina faila bija.
„Zehrt akment,“ ta manim pasazija,
„Pehz mans meesas weida maigā
Un marmoram leez ūmaidu manā waigā,
Un ušklausees, lā dejā dotees
No wišām pušem mans mahsas ūtrej

Un, apstaujotees,
Dseed, smejas, greeschas, sawijas un dej."

Pee waiga sajutu es luhpas peeftarotees.

Tad plaschais dahrs un meschs un klajums eebrebejas

No trofshna dihwaina un dsirdams bij, ka lejas

Daudj dsihwal struhkaka, tur smeekli atskaneja.

Trihs nimfas peezehlās un dseedaja un deja,

Ar rokam sakehruschās. Sarkani un palsi

No mescha fauni nahza. Neredjami balsi

Ais plawam un ais dahrseem dseefmas skandinaja,

Fleitkanas lidoja tam lihds eefsch gaisa klaja.

Zentaureem aulefshofot, wisa seme dima;

Is skanā apwahrschna schis tekū buhtnes dsima,

Sur bija reibuschī un resni, rageem baifeem,

Un tirseem sagreesteem un pilneem wihna maifeem

Satiri, trenfati no afo bischu bareem.

Un luhpas sarkanas un mutes klastas sareem

Wisnotal skubstijās, un aukaina un spehja

Suniku, nagu, kruhshu rotala, kà wehja

Traks dahrds, ap mani greejās. Pilns no sweschām ischalam,

Uj wahses skanoschām un palahwigām malam

Es lalū rinkweidigo dsihwes spehku auku.

No semes stiprās smarschas, issehtas pa lauku,

Rahds reibums plaschs un baidoschs lahpa galwā manā.

Wihnogu famihtu un augku smarschoschanā,

Un papeschu un kahju peešschānā trakā,

Un ehrseku un ahshu ispluhstoschā smakā,

Sem skano smeeklu krusas un eefsch dejas wehja

Es kalu marmorā, lo ausš man dsirdet spehja.

Starp dwaščām šiltajām un karstu meesu puffsteem

Un purnu sweedseeneem un mutu kluseem tschulsteem,
Man rofas, las no tirpam neparastam kuta,
Te nahschu puhteenus, te luhpu skuhpstus juta.

Es galwu pagreesu, kad tumšs bij debesjums.

Ar darbu nobeigto bij beigts mans noreibums.
Un tad no pamata, lihbj paščam osam, smaila
Man azu preekščā zehlas leelā Wahje kaila,
Kur biju eezirtis es dejas weesufus,
No kureem wehšma wahjus aibalsjus
Lihbj manim atnesa ar retam skonu dšeesam,
Bet rinkoja ar ahščeem, deeweem, seewu meesam,
Stahwsteetem zentaureem un fauneem šaldkaišigeem
Up beigtais wahšes malam rinkeem bejgaligeem,
Kamehr es klusumā weens, rokam klastu šeju,
Vehz krehšlas raudaju un rihtu nolahdeju.

Vahrmetums

Rà! Jums bij dots mans alkums, kwehle azis manàs
Un ari kermenis,

Ras drebeja no kaisles un no atdojchanàs,
Kails juhsu preekschà wijs.

Rà! Manu muti dšehra juhsu mute kakra,
Kahds bij tas samulsums,

Kad maigo wehderu un manas kruhtis šakra
Bes šehlam rolas jums!

It širds puksteenu jutât špehzigu un ihu
Un ašinis, kas kuhf',

Un wišas isbailes, it weenu bandu trihsu,
Ko mani metât juhs.

Jums redšams bij mans nespehts, katra kustešhana,
Un ari tumššarkans

Kauns, isnišums un semums, ahrprahtiba mana,
Un haudas alkums mans.

Jums bija mana meesa, mana širds un maigums,
Waj nejutât juhs gan,

Ka tas bij juhsjâ, tik dahrgâ tehta baigums,
Kas azis šlehdsja man?

Ud papehsšeeem lihds galwai šahwu kailu manu
Juhs nowehrojât tad;

Un kuhdsu es, lai rihts ar šawu atnahššanu
Šhurp nesteldšas nelad.

U n r i d e R e n j è
(Henri de Régnier)
1864.

Rà! Runàs atminàs par manàs ahdaš garšchu
Zuhs newarejât jaukt;
Un mani, eedwašchojot dšiki rofeš smarschu,
Zuhs špehjàt nenosaukt.

Zuhs strihdos jauzatees, ar laudim wahrduš mijât
Un smeekluš aridsan,
Zuhs špehjàt dšihwot wehl un ziteem nefazijât:
„Ša peedereja man! ..“

Ša dots jumš bij manš failums, manàs ašins šwani
Un uguns manš, un tad
Zuhs par to noklušejàt — mihlejušchi mani
Zuhs neešat nefab!

Seemas dseesma

Ur mahsam muhsu kundse wehrpj preeksch aifbranzejeem.
Ruhz schiglee ratini un streemels rinkf skrej;
Wisapfahrt klostermeers, pilz lauta seemelwehjeem,
Un jahle kaminleesmas grihdâ schigli dej.

Par sneegu seedonskanas brihnas,
Bet jautree ratini pa jahli dseed:
„Al muhsu siniori preeksch wisas jemes zihnâs!
Rahds sflitums war buht teem, kam mihla sargos eet?“

Zif ilgi zeras juhsu firdis staros?
Wirz jumta spahrnus posta putnis fit.
Un paeet mehneschi un deenas rit:
Gul brunneeki beigti frusta faros.

Wehrpj muhsu kundse weena jahle,
Bet winas mahsas kapos dus;
Râ lihkauts winai mati bahle,
Meegs apnem kundsi jahle klujs.

Al gurdâ wehrpej, klausees, klausees,
Zaur basnizwelwem wehji gauſch,
Pahr lahpan wehji schonakt schausees,
Uf dselsu brunam af'nis jausch.

Al, tà là mirstoschs behrus, wehjsch ispluhst waibos garos:
Gul leelee brunneeki beigti frusta faros.

Leelais wehjšč

Oweilt farmas pili seemu, tura ņipros wiņā
Iņ tawām ņenām klaidam, dwehņle tewi ņauz.
Waj dņirdi, leele wehji tā ņā taures ņauz
Un trauzē dabas mahti winas meegā dņiņā.
Al ņahjees, tee ar moņam tewim lihdņi trauz.

Toš ņanem, ņkreen tee ņčurp no ņalneem un no klajeem,
Tee ira lihdņigi teem teiņmu zefotajeem,
ņas ņatra notikuma ņehpņto buhti ņin.
Lauj, lai tee tew par ņlawu un par zihnam min,
ņas baiņi druh mā gaiņmā tawu dņihwi tihs,
ņā ņapu ņmagā ņmarņča tawās nahņis lihs
Un atgahdinās tewim winu teiņas ņtraujās,
Tās dihtās leelpiņehtas melno ņalnu kraujās,
ņur wahras ņauņčbars dohņšč un atņpihd uguns ņpilgtš.
Un wehņaf, ņad nahņs naņtis, ņā tihklis gaiņoš wilktš,
ņas leelo ņluņumu eekņč ņwaigņčnu zilpam tura —
Tu ņandis redņeņi pee kraņščnu uguns tura,
ņā ņapno tee par plaujām bagatām un kwehlām,
Wehņpuhtas liņees tew peh z randataju ņchehlam.
Un tad iņ ņkursteneem, iņ kureem duhmi wirdēs,
Wuņs tawa tahtņlanoščoš zirzenņmeeklus dņirdēs;
Tew ņčluhni patiņees, ņas ņeena ņmarņču dweņiņ
Un tad, tad leele wehji tewi tahtaf neņiņ.
Tur tahtā eelejā, kur ņoki naņtis wehlās,
ņā paņudušči behrni iņpluņst gauņčās ņchehlās,
Ur baħrbu ledainu un iņņteepuščoš gari

Sew seema parahdisees, kurai mahlonbari
Ur leelu behrgahjeenu bahlganu un leegu
Wed newainibas zari, muhsu kundsi — sneegu.
Ur sawu greisfirdigo wezo pawadoni,
Ram weenam wina glabâ sawu osolkroni,
So stundam redsefi, fo pusnaktis torni skaita,
Lai ahtraf paeetu tai garlaizigâ gaita.
Tâs sudrabahmurs dsirdas reifem skanoschais,
Bet brihscham wirpilot sah! wehspuhtas un gais
Wisnotul swilpojoschas tehraudbultas skaita,
Lai ahtraf paeetu tai garlaizigâ gaita.
Un koft raudat sah! un pahnem winus baifs.
Bet firmâ seema sweed's, tâ kâ spalwas sweesch,
Pa gaisu miglas pikas, lai tâs wehji greech
Un posts wiss winas azis bahlâs eedstirfsteesees,
Tâs muhscha lepnunam tu pahsteigts isbrihsesees,
Kas winu beskaislu pret wehja puhtam dara,
Jo seema waldneeze, kam rolâs stipra wara.
Un beidsot farmaina un wahra ausma nahls
Un kalnus inaudoschos ar seltu apbeht sahls,
Sad seema nems sew to, kâ galwas rotu swehtu,
Bet apraudâs wehspuhtas zihnu pasaudetu.
Un klaju weentuligi tinot segâ leegâ,
Kur pehrnâ labiba wehl atdus dsklâ meegâ,
Sneegs ledus pihkus panems sew par gresnojumeem,
Ko sala peelahra par seemu namu jumeem.
Ja nebeigtos schis deenas ledus seenâs kaltas, —
Sad dwehfle, wehjam lauta, kursch no sehram gauisch
Un telpai wahrduš slehpumainus pausch,
Su lasit aiseesi uj klaja tahles kaltas,
Kâ atminas sneegpehrflas mihligas un baltas.

Elegija

Schis dahrs, kurfch manu mahju eewij sawos faros,
Zaur zerineem top mihligs wifos pawafaros.
Sche kuplis platanš trofchno, kura lapu jums
Pa deenam karstajam man tihlams patwehrums.
Sche marmors newijas ap trepju turetawam
Un bites nelido ar medus nastam sawam.
Naw bronfas waroni fcheit redsami nekur
Un ari dahrgas wahses nepazelas tur
Pee wehseem baseineem, ar smarschoj'scheem un fchmaugeem
Un wifas pasaul's malas salafiteem augeem.
Sche nekles eejauzu es tilai roses tas,
Ro Horazs kahdreij schkina deenas senajas.
Ja lilijas fche nemirds garos kahtos kautri —
Tad manis eedehstits, seeb gailu peefis jautri,
Un war pa wafareem, kad sari nepakust,
Sche gaisa wijolifchu kluso smarschu just.
Kaut gan pa kaskadem un mahfsligajam alam
Sche uhdens nelejas ar daudfflanigam tshalam,
Bet man schis stuhrits fassch, kas muhscham neapnith,
Par pilim krahfchnajam un parkeem wairaf tihl.
Pats stingrais Apolons ir fwehtijis schis ejas
Un musas wafaros fche uswed sawas dejas.
Kad naktis gais ir pilns no leetus gabseeneem —
Sche drahfchas kaskahji ar pehfchneem fkehjeeneem
Un fahle mihta teiz, kad leetus rihtos stahjis,
Ka Silens mulfigais un Fauns fche pahri gahjis.
Un ari norahda daschs norauts pufes seeds,

Ra ir no Napejas ſche nakli wainags ſeetſ.
Waj deewi neparahda ſimtoſ weidoſ ſawu
Preeſſch mirſtigajo azim ſchilbinoſcho ſlawu?
Un nowehrot un nojaust loti beeſchi war,
Ra putna weibâ nahſ ſche Raſiope ar
Un dſeed tiſ brihniſchfigi, raujot ſawâ warâ
Man ſirdi, eejaufuſeet mahjaloſchu barâ.

Noctirne

Seltlawaš spogulš un ugunš grehka iſĥalāš
Šĥai purwā spihdoſĥajā eedebš mehneš palš.
Wiš duš. Šiſ ſiltā tumšā atſkan laſtīgalaš
Ir ſkumji kaiſligaiš, ir melodiſkaiš balš.

Pat wehſmu koku ſaru ſatā noſlehpumā
Waiš nedſird. Winu balſeem mehneš liziš kluſt.
Un tiſ zaur pahrrahwumeem ſehrā lapu jumā
Wehl klušo naktspihdektu ſilee ſkuhpſti kuſt.

Get wiſu leetu dwehſleš pamafam uſ duſu
No dwaſĥaš, kuru wezā nahweš kaiſle dweſĥ.
Sem ſĥito mainu trihſām behgoſĥajām kluſu
Wehl tilko eedrebaš un eeſĥuhſĥinaš meſĥš.

Iſ lapa iſgaiſtnaš ſmalĥāš miglaš beedoš.
No dſidreš ſenita uſ ſemi raſa lihſt.
Tāš kriſtali top pehrleš uhdenš roſĥu ſeedoš,
Kaš ſapnaini wirš welgaš aiſmiguſĥāš klihſt.

Iſ tumſāš nenahſ waiš ne balš, ne wehſĥ, ne ſkrejaš,
Šiſ baſĥreiſ pehſĥnām ſĥaltim meſĥu beeſumōš
No meega modeeš, ſtrautš pa klintim ſkani lejaš.
Un iſĥalaš aiſpluſhſt taſli dittoš atbalšoš.

Wegais zeems

Ar rosem isplaukuscham pilns bij zeems schis wezs.
No sahtram mani leela werimē nesa,
Tad leelu aukstumu man avlahrt dweja
Seus zelsch, tur lapas aismiguschas redi.

Tad gahju es gar seenas apdrupuscheem lofeem,
Un bija tas kahds parks, tur leeli koki kust,
Un pagahjibas smarschu wareju es just
No rosem baltajam un leelem lofeem.

Nekas wairs scheit ne apmetas, ne miht.
Bes schaubam, leela parka lastja kahdreisi...
Bet tagad schur tur sagreesuschees greisi,
Melnkoki weeni asā jaulē spihd.

Al, eelsch schi ehnainā un tumschā parka.
Bes schaubām, behrni kahdreif spehlejās.
Un schuhpoja pa dobem ogas gistigās
Sweischsemju augi, kuri krehslā sarka.

Un wezafi teem rahdot augus schos
Tad isskaidroja: „Tās ir nahwes sahles,
Tās nahf no Indijas, no leelas tahles...
Aug beladonna schajos krumajos.“

Wehl teiza tee: „Schis koks ar gistigajam weelam,
Tas nahf no Japanas, tur bij juhs' krusa tehws.
Rad atweda wansch to, tas bija majs un gchws
Ar lapam smalzinaam, tā nags til leelām.“

Tea teiza wehl: „Schi deena prahâ teem,
Kas redseja, la krusstehws mahjâ gabja;
Winsch zeemam zauri augstâ firgâ jahja,
Tehrpts plata mehteli ar wiseem eerotscheem.“

Bij wafars. Meitenes pa parku skrehja jantri,
Kur leeli kofi bij ar ehnu alejam,
Un tumschi lasdkruhmi ar rosem baltajam,
Un lapenês un krehslâ smeekli kautri.

Un behrni strejot kledsa: „Krusta tehws ir ias.“
Winsch apstahjâs ar weeglu smaidu statâ,
Ar leelu zepuri, tehrpts zelmehteli plata,
„Af dehls mans!“ teiza mahte, lejot asaras.

Winsch atteiz: „Gekluwâm mehs wehtrâ winu deenu
Un djeramâ mums sahla peetruhft ar.“
Tam wezâ mahte weegli peeri luhpam skar
Un jafa: „Mihkais dehls, tu tomehr dsihws arweenu.“

Bet tagad, fur schi gimene gan miht?
Un waj ta scheitan maf ir dsihwojufi?
Parks leelas ijmiris un lapas gaisâ klufi
Uj fokeem sawadeem kâ sagiftetas spihd.

Tâ wiss sche aismeege leelas werfmes baismâ
Un leelu aukstumu sem tumschâm lasdam juht.
Neweens sche wairal nedshwo warbuht . . .
Melnkofi laistas asâ saules gaismâ.

Deewluhgšana par eeshanu us paradisi lopâ ar ehseem

Kad lahdu reis pee sewis Deews Rungs mani jauks —
Lai deenâ noteef tas, kad putefko wiss lauks
No swehtku mirdsjuma. Un ja schi stunda nahks,
Lai eetu es pa zeku, kas man tihkamaks
Us Edeni, kur swaigsnes deenas laikâ spihgo.
Ar speeki eeshu es pa zeku besgaligo
Un draugeem ehseem es teiffchu weegli smeedams:
„Es esmu Fransis Schams, us paradisi eedams,
Jo elle Deewa walsti nesagaida muhs.“
Es sazifchu: „Schurp nahkat, debess draugi, juhs,
Kas aisdjenat ar pehlschuu kustejeenu
No sewis muschas, odus, dundurns arweenu . . .“

Man stahtees preekschâ Tew scho lopu widû leez,
Jo winus mihlu es tapeh3, ka wini leez
Tif maigi lejup galwas, zef tif weegli lahjas,
Ka, leekas, luhgšana, tee tawâ preekschâ stahjas.
No wini tuhkstofsch aufim eeshu pawadits,
No teem, kas angkurwus gar sahneem nes sew lihds,
No teem, kas klaunu ratos beeschi juhgti leef,
Un fureem mugurâ tif smagas nastas leef,
Un fureem tweizê muschas nebeids pahri sreet.
Lauj, Rungs, scho lopu widû man pee Sewis eet.
Starp engeleem, lai sweizam tawus meera jumus,
Kur kirschi seedofchi met upê atspihdumus,
Kâ meitu jautras meefas, mojtotees no dusas.

Frānġis Ġhamš
(Francis James)
1868.

Alf lauj, lai eefġġ iġġis dwehġ'lu mahju weetas kluġas,
Vahr welgu deewiġġġigo pahri leezees, buhtu
Eġ lihdġġis ehġeem un lihdġ ar wineem kluhtu
Wiġs atġtarotġ, zaureġot ġemes naida šwelmem
Eefġġ nemirġtigas miġlas muġġġham šlaidrām dġfelmem.

Dzejols

Tur, rotatadamees ar jaigeem,
Sem lampas lehnas rofas klist;
Tâm šapwihtnes no pirksteem maigeem
Un klujās šehlu wihtnes rihst.

Un wiknojofchu bahrstu wijums
Ap winu maigām dweh'lem wihst,
Un katriš ruhpu šareshgijums
No tâm top laimē atraist.

Bee loga, kurfch uš dušu lofas,
Sem mehnes mirdsuma, kas list
Bahr dahrsu — laimes pilnas rofas
Sem gaismas pilnas lampas klist

Un tad zaur šawu gribu seegu,
Šchais spehlēs pehskni tragiskās
Jauz, frusto wezo listendeegu
Ar pirksteem ironisfeem tās.

Busnatts

„Meit' wahrtus wer, kahds grib tift eefschâ,
Pee wahrteem klauwejeeni fkan.“

„Man wehrt naw wafas — spogut preefschâ
Seltmati smagee jafeen man.“

„Al, laut kas slahbak fit arweenu
Meit' mana, jaeet atwehrt tew.“

„Naw wafas man: patlaban seenu
Pee korfascha es lentas few.“

Meit', wahrtus wer, es tiffo eju,
Man kahjas smagas, spehli seef.“

„Es tagad sprahdes apsprahdseju,
Tehws, manim laika neatleef.“

„Zeesch kahds, zeesch nahwes zihnu gruhthu
Wehjauros, kas aif wahrteem fkan...“

„Es justu to, ja klaisst winsch buhtu,
Bet kruhtis nedrebeja man.“

Dsejols

Es seewas redju, furas wehli
Zaur rudo krehflu weegli klibst.
Un winu aisejoschee tehli
Dsil nowafarâ gaist un wihst.

So balst libds ar winu bsinam
Sen beigti, fleegschnu lakios kluß;
Wahrtstuhros atmina par winam
Ar nobahlscham lapam dus.

Râ ubadse pehz puhlem weiktâm
Uj lapu gultas galwu leez —
Sa, atmina, pahz zeram beiktâm,
Nahz azis wehrt un zeeti meedf.

Uj fruhim winas noleez sewin,
Lai winas wehl reis tewi spirds,
Un winu smarsha paliks tewin
Uj rokam guruscham un frds.

Al nè! winsch nemiršt wehl, winsch zitads nakti lihst,
Pahr rosem nomiruschàm mehnesß gaisma klist.

Jau roses nolihkluschas, kuras dahrsâ plauka,
Un rosem reibuschàm, fo şalampi it kâ auka,

No kuras şadrebås şahşmarşças pilnais gaisß,
Jr bail no tawas himnas, putnis apşlehptais.

No ilgås baitu trihşas dahrsâ seedi taisas,
Şehrpi maşku mehneşis, winsch şpihd un nodşift taisas.

Seedlapas trihşoşças, af pules, pagreeseet
Pret semi un pret to, kas şlanşç zaur nakti eet!

No tumşas dşikâm dşelmem nahl şçi dşeedaşçana,
Waj ta ir pašaul's şirds, fo dahrsâ puştam mana?

Dşird dobju şteenu, tad diwus, trihş tam lihds,
Şad — zitus ahtrus, diktus, kuri şkan un trihş.

Tu, semes zeetumneel', şirds kahda nahl. Şçurp wirdamş
Jş milşigas şirds, troşfnis zauri şahlei dşirdamş.

Jau semes kruhtis zelas. Seedu lapas rihst.
Sem roşçkruhma, kam pahri mehneşß gaisma lihst,

Wisşehlå beewe, warena Şibela,
Şik maiga, rahmi klausas, fo dşeed Şilomela.

Sapnojot

A Madame la Comtesse M. de Noailles

Bij baltee muskati jau leetuschees us leju
No maidam slaidajām, sem kurām wafareju,
Un kamehr tšhiwinaja leepās putninsch kahds —
Ar domam par Ruso pilns bija manim prahts.
Pehz leetus wafars swaigs un deewischs dabā stahjās.
Pret baltu foka šolu, wezās lauku mahjās,
No kalpones sem sareem tikko galds bij klahs.
Rets pileens nokrita no lapam birdinats.
Bij galdā wahse pukem pilna tā arweenu
Un Epineja kundsei lihds ar swehtku deenu
Bij weeglā ganzepure, foršaschs wafejais.
Al reetu swaiguma un maigas pilnais gais!
Schurp nesta — krehslā mela lampa baltu loku,
Un sapnoja Schan=Schaks, pret galwu speedis roku.
Pa mahju schkinda trauki, jo bij wehts jau laiks,
Pee debess eemirdsejās ganu swaigfnes jaigs.
Kad rima ratu trofnsis kaut kur zeta galā —
Bij šadsirdams tā awots tšhalo sawā alā,
Kā zirzens škani brehza, nelluidams nelad,
Un Epineja kuubse noglanda schad tad
Gew roku apalo un winas elpa kwehla
Tāi foršaschā us augšchu kruhtis pilnās zehla,
Starp kurām wijās zeliensch nemeerigs un šlts.
Wehisch, tikko pamanams, no laufeem schurpu wilts,

Leo L a r g j è
(Leo Larguier)
1878.

Zaur parka wezeem kofeem ſchehli gauſdams lija.
Un ſawu beedri ſmaidot Ruſó uſſtatija
Un ſhku grahmatinu ſahka pahrschkirſtit,
So, balto kirſchu kurwin blakus noſtahbijis,
Beſ ſelta lapu malás, ſhku, kuru wehl ſcho riht
Iſ Pariſes Dibró tam bija atſuhtijis.

Frantschu lirika XIX. g. f.

Runajot par frantschu liriku 19. gadu simteni, švešchineeks weegli war šahht mašditees pa šho neparaštu šmaršchu pilno dahrsu, kur wišs til šfanigs, dašchads un walgs un beeschi mašdinoschu perspektiwu pilns. Bet došmees winā škaidru škatu un mehgināšm konturas wišft ap tām dašchadām dšejas parahdiban, kurām til bagats frantschu 19. gadu simtenis. Tahdu lirisma plaukumu Franzija wehl nebija peedšihwojuš, ja atškaita widus laiku trubadurus un pšejadi. Warduht wišch nedabutu til noteikli un daudspušgi išweidotees, ja klasifikais laikmets nebuhtu to pilnigi iššlehdšis. Šhini frantschu šella laikmetā weeta tikai Kornešam un Rašnam; Molsjera galistikais temperaments nekad naw ihsti labi jutees Luwra štihwā atmosferā un Lafontenam jaflejo pa mešcheem, jo neweens pee warenā Ludwika galma neprasa pehz wina lirisma.

Uri 18. gadu simtena šchaurā literatura wehl šahw uš klasifiko tradiziju pamata, lai gan klasifikais ideais manami nobahl un top nekšaidrs. No otras pušes filosofiski-šabedriškā literatura rada jannu tipu, beš krašjas un beš štila. Wišs winas domašhanās aparais teezas uš generalifaziju. Šā konkretais un pitoreštis elements literaturā top leeks. Leetas baidas šaukt wina ihšā wahrdā, bod winām ihpatneju nošhni un pati waloda top beškrašjaina un weenmuša lihds garšajizibai. Šā rodas tā šanzamee wišpahrigee teizeeni un abstrakto jehdšeeni leelā nenoteiktiba. Nerunašm par Wolteru, furšch išaudšis ij 17. gadu simtena labakām tradizijam un rafineteem.

poetae minores, furi nomelufchi sawa laika smagumu un deewifchigi weeglprahligi peenehmufchi sawu laifmetu. Bet wini ftahw nomafus.

Somehr filofofifkafis gadu fimteniſ nes ari indiwida pro-teftu ſewi. Tas ir Ruſſo laiflailis ſauzeens pehz indiwida brihwibas, kas aiflan zauri wehſeem, baudu lahreem ſaloneem pa wiſu Ciropu. „Konfeſſiſas“ un „Jauna Heloiſa“ Ruſſo ar tahdu ſpehtu atdodas ſawai nodabai, ka atdabuj ſen ſaubeto perſonigo ſajuhthu iſteiffimi, kura rada til bagatigus ritmus un wahrdu dara nepeezeefchamu, pilnigu un lofannu. Ruſſo leela ſajuhthiba un tanis laifos til ſawadais indiwidualifms bef ſchaubau lirifkafas dabas. Winſch ir ſagatawojis zelu ſpehzigai lirifma atdfimſchanai 19. gadu fimteni. Leela rewoluzija un keifarwalfts ſcho momentu druſtu ir attahlinajufchafas, bet tahda parahdiba ka Schenjè terora widu leezina, ka indiwids ir atſwabinajees no ta korporatiwa gara, kuru tam ir uſſpeedis filofofifkafis laifmeis. Wajaga tilai daschu eefpaidu, lai lirifms Franzija peenemtu noteiktu formu. Schee eefpaidi pa leelakai dafai nahf no ahrſemem. — Staël kundſe frantſchuf bij eepafifhtinajuf ar jauno mahkſlas ſtrahwu Wahzija, ar romantifmu, kuru Wahzija til intenfui pahrdſihwoja literaturà, muſikà un filofofija. Ne-paeet ilgs laifs, ka romantifms pahreet uf frantſchu mahkſlu, peenemdams romanu kulturai ihpatnigu nokrahfu. No ſahfuma nenoteikts un neſſaidrs, winſch drihs iſweidojas par weenu no plaschalàm mahkſlas ſkolam, kura gandrifs pus gadu fimteni pahrwalda Franzijas gara dſihwi.

No ſahfuma romantifms ir zihnas ſauzeens. Winſch wehrſchafas pret ſaftingufchà klafſizifma tradizijam, wifſeprnalo indiwidualifmu ſtudinadams. Klafſizifma ſſaidràs debefis top pahrfſahtas ar miſtiſku miglu un baironifku nemeeru un antiſkai paſaulei un mitam pretim romantiki noſtahda ſawu ihpatnigu ſtatiſchanas weidu un wiftuwato tagadni. Bet winu eedwehſme ſneedſas ari widus laifos, kur wifdſihwal parahdas brihniſchlais, romantifkafis un nazionalais momentis.

Wiftuwal romantifeem leefas leatrs, kur wini atjaunotà aſelſandrineeeti rada ſo jaunu — romantifko dramu. Teatra ſahlics, Hernani uſwedot, ari top iſzihnita pirmà atſlahtà zihna

starp wezajeem un jaunajeem; beidsot dramas preekšwahrda Igd dod romantišma tizibas apleezibu. Bet mehs sinam, la ſchi romantiška brama naw zeribas peepildijuſi un la wina pahraf eegrimuſi liriski. Tikai liriski dseja romantišms „muhſchigus ſtigmatus atſahjis“. — Waloda aidiſhwosa, top pateſafa. Ne wehſts wairs no daiſgaru iſmekletas iſchalofchanas un filoſofu weenmutibas. It wahrds plastiſejas, it glefna top reſjeſa un beeschi pahrgalwigi brihwa. Rodas jauni ritni, turos tikko ſawalbas liriskiſks pluhdums.

Nemeeriga romantiſma tapſchanas laimefa jaunee bſejneeki laſas ap Suluſas akademiju, kas atjaunojuſi ſawus Jeux floraux, un par labafeem darbeem iſdala godalgas Klemenſas Iſoras wahrda. Bet Pariſe jaunee mahſlineeki pulzeſas Nodje ſlawena Arſenala ſalonā. Wineem ſawus zihnas lairakſts „La Muse franſaise“. Bet romantišms driſh ween eekaro mahſklas paſauli, jo wiſch ir weenfariſchs pehz ſawas buhtibas un ir nahjis iſhta laika. Zit gruhli turpretim nahzas zihnitees ſimboliſmam!

Sawā pirmā poſmā romantišms naw dewis ſpehzigu talantu. Smags peſimismš, kura ſatnes pa daſai politiſkā momentā, noſpeesch franſchu mahſklas diſhwi un ilkai pehz reſtaurazijas romantišms attihſtas par noteiktu mahſklas ſkolu.

Weens no iſtateem romantišma lirikeem, Lamartins, parahdas ar ſawām „Pardomam“ (Méditations), kurās wehl deesgan nedroschi eesihmē liriskiſks temas. Wina ſmalkā ſajuhtiba wareja radit leelu liriki, bet neiſſtrahdajees, Lamartins jau pahreet uſ epopeju un pat uſ ſaiku atmet dſeju, jo „ſauns tam, kas dſeed, lamehr Roma deg“. Wiſch top par walſks wihru, kas grib glaht ſchthiſtſchanas ugunis degoſcho Franziju.

Seewiſchi maigam Lamartinam blaſus ſahjas ſpehzigais Wiktors Igd, kura ehna kriht pahr wiſu 19. gadu ſinteni. No paſcha ſahkuma winā juht autoritati un wiſch top jaunās mahſklas ſkolas wadonis. Igd laiſch klaja weenu dſejoku kraſjumu palaf otram, dod dramas, romanus — winā parahdas leela daudiſpurba.

No ſahkuma wiſch ſajuſminats lirikiſs, kurſch pahreids ar ritmu bagatibu, plastiſtu un kraſjam un to wareno ſeſtu,

kursch, lai gan pahraf patetifk, arweenu ir status us jewi wehrfks.

Ari fischetu iswehle juhtama finama teefme us patetifko, plascho un wareno. Wina waronis is Napoleons, tas patk Napoleons, par kuru kaunejad katrs gobigs karalistes pilsonis, bet kura legendu rabijuschi frantschu romantiki.

Igd plaschos apwahrchnos naw tahles skaidruma. Wisa wina lirika pilna nemeerigu refleksu, schis gaismas un ehuu spehles, kura tik ihpatniga romantismam un pascha wina dwehsele eenes schehlumu.

Up 48. gadu dsejneeka noteef luhsums, kursch gan zaur wina sabeedrifkam tendenzem logiski sagatawots. Igd top epifik, bet ari epika nemeerigais lirisms spihd zauri. Wiktorâ Igd mehs noscheshojam leelu dsejneeku, kas saskaldijees sabeedrifka utopista.

Naw romantisms pilnigaka dsejneeka dewis un starp teem daudseem, kas peeder pee schis skolas, waretu tikai wehl diwus minet, kas ko ihpatnigu eenesuschu romantisma. See ir Alfreds de Winji un Alfreds de Mize. Alfreds de Winji ir skaidraks un logiskaks par ziteem romantikeem. Uif wina plastiska weidojuma arweenu shehpjas kahda dsilaka doma. Bet naw winsch isturets un weenads, beeschi winsch atriht bestrahsaina weenmuliba.

Alfreds de Mize naw wisu dewis, ko solijis. Wina muhscha darbs pabeigts, kab winam 30 gabi, tamdehl wina dsejai arween peemihl jaunibas burwigums. Schis Parises salonu lutellis ar smalku smihnu, nefad uaw dseju pahraf nopeetni nehmis. Newehriba un weeglums wina dabâ, bet wis schistis ar sinamu eleganzi. Wina maj intrese patk romantisms. Winsch grib tikai atwehrt firdi un saprastees ta wisa wina dsejas filosofija. „Naktis“ ir klafiks peemehrs tam, zil naiwi weenkahrschi winsch prot stahstii. Wina dseja pilna pustonu un pahrstaidjoschu wilzeenu. Starp romantikeem winsch smalkakais un rafinetakais. — Frantschu romantisms ir wisdajchadako garigo disziplinu dsejneekus ap jewi schistijis un wina lirika ir daudskrahsaina. Bet romantisma gaita top steidjiga, wina eedwehseme tik aulaina, ka schis drudschainais

stahwoflis newareja pahraf ilgi Franzijas tit weseligā organismā pastahwel. Romantisms lehnī lihds uš leju, pagrimschanas laikmetā dseja top sabeedriška. Pehdejee romantili rebš sabruh-kam šawus politiskos šapnūs, jo tikai weenigā utopijas forma, kas usšwer tautas instinktu šewi weibot, ir peerahdijusees dšihwes špehšiga.

Otrā leisarwalšis nes tahdu materialu labklahšibu, lahda wehl naw peerešfeta. Peetikuschais pilsonis šleptiški noraugas uš wišu, kas meššē, teezas un šapno. Mē, eskaltetam romantikam tur wairs naw weetas! Weenas weenigas šlahpes ir ta laika garā: baudit dšihwi kā tahdu, peenemt wina kā šaklu, neruhpe-lotees par rihtu. Šchi tendenze sabeedriška domā un filosofijā raba poštīwismu, bet mahšlā — naturalismu. Blakus pawiršchai un lehtai bulwaru literaturai, kura weibota pehz meerigā pilšona lihdsibas, top jauna ihsta mahšlā. Tikai tas wairs naw kalnštrautam lihdsigais pluhdums, bet meerigs un škaidrs uhdens špogulis, kas nemaldigi uštwer ahrpašaules eespaidūs. Dšejneeki wairs negrib ne praweeschi, ne apustuki buht, wini kluš nowehrščas nomatus, daituma kultam nododamees. Šchi jaunā mahšlas wiršeena eewaditajs ir Šeofilis Gotjē un winas šweidojums ir Parnasisms. Gotjē tāpat kā Banwils išaudšis iš romantisma, bet zil wiņšch bižziplīnēis un škaidrs! Gotjē wišpirmš atšwabinajis dseju no usbahšigā pehdejo romantiku pašakulta un škafās retorikas. No romantisma peštīfma wiņšch atraiša dseju, norahdidams, ka pahr wišām pahrejšochām parahdibam šahw muhšchigais Daitums, kas top pahrrabits arweenu jaunās mahšlas formās. Gotjē top pahrmestš, ka wiņšch pahraf weenaldšigi nowehršees no aktiwās dšihwes parahdibam. Bet šhini šchaurumā šlehpjas wina morališkais špehšs.

Gotjē gabijumam un improwižazhai pretim nostahda metodi, nopeetni pahrdomatu studiju. Emaux et Camées leezina, zil nopeetni Gotjē šahšees pee darba, un šchi nopeetniha wina nostahda jaunās dšejneeku paaudšes zentrā. Ar lahdu bišigu usmanību top kalti un išštrahdati waldigee un muhšchigee panti Gotjē darbnižā! Wineem ir klahšiks štingrums un škaidriba — wini ir nekkuhdigi.

Bet mahklineels, kas winus radijis, pats nostahjas ehna, jo personigais nemeers war sauktt dsejas dsibro spoguli. Wensch tikai ustwer nu atspogulo daschadas dsihwes parahdibas, bet nelad newitno. Pats mahklineels ir beskaifligs.

Ar Gotje mahkllas prinziptem mehs sastopamees Barnasa, schini interesanta, bet schaurâ mahkllas skola, kura ihpatniga tikai frantschu literaturai. Ta ir skola wahrda pilnigata nosihme, jo winai ir saws wadonis un sawi mahjekki, kurus weeno nopeetus darbs. No Gotje tihras mahkllas parnasijims pahnem formas nekshdibu un dsejneeka beskaiflibu. Ta ir dabiga reatzija pret anarkisko laiflibu kultu un patetisko retoriku, ar kuru beldja romantijms. Jauna estelika atteizas no ta pahmehriga lirijma un fantastiskas brihwibas, ko romantijms bij mahklla la prinziptu ustahdijis. Subjektiwai juhtu dsejai parnasijms nostahda pretim objektiwu pasaules statichanas weidu, kura wispahrzilwezigais stahjas sawas teefbas. Naturalijma atdsinschana mahklla eewed antiko senatni ar winas muhschigeem mihteem. Tuwojotees dabai, mahklla tuwojas antikai pasaulei, kas moderno dwehseli atswabina no romantiku nemeera un dara to skaidru un ritmisku. Un tamehr pati dseja it la sastingst sawa pahwuma, winu eetehrpi brihnischli isstrahdata forma, kura lihdsinas teem Renesansa selkkatu darbeem, kur metaliskais wehsuns sawalda eedwehsnes kwehlu.

Barnasa wahrds radees zaur gadijumu. Wensch patapinats no ta schurnala nosaukuma, pee kura strahdaja ta laika jaunee dsejneeki, Sapat la senal ap Nodje, wini tagad lasas ap Lekontu de Lila, kas izzilus stahw winu widu. Lekonta de Lila sesideenas ir pahra peewilzigas jauneem talanteent, kur tee lasa sawus darbus un noskaidro mahkllas problemus.

Pats meistars us dseju skatas la us religiju, la us mahkllu Renesansa mahklineeki kuhlojuschees. Prom no ehnam wensch pazelas, lai wisu pahreddetu no muhschibas weedokka, lai wehrotu, pahhtu un sinatu. Dseju wensch saweeno ar teem dsikeem atsinas awoteem, no kureem smel sinatne. Nostehpuma maini sakari zilweta gara saista mahkllu ar sinatni. Mahkllas usdewums ir schos sakarus usminet un nostiprinat.

Lekonta de Lila dsejas nostehpums ir spehzigâ un ihpatnigâ

eedwehšme, kuraš beechl truhšt ziteem parnašeešcheem. Wīnšch kà ihšs mahššlneekš pratis notweri un šaistit škulpiuralāš linijāš nošlehpto kustiibu; un ritoscho weibu dwehšeli eetwehriš dšihwāš konturāš.

No 36 „Parnasse contemporain“ adeptem šaulšim wehl Parnāššma teoretiki Banwilu, kuruš šawā „Petit Traitē“ bišis ihštaiš Parnāša likumdewešs, un škulpiuralo Credia, kura „Tro-sejas“ ir wešela rinda nobeigtu mahššlas darbu. Pa weenam un zikleem lašiti šoneti pahrišteidj ar šawu klašišlo pilnibu, bet kopā nemti atštahj trofeju majestatiski auksto meeru.

Parnāššmš šawus augstumus šašneedšis ap 60. gadu. Behz tam wīnšch manami šlihd uš leju. Bešlikišliba pahreēt štingumā un nekluhdiba wirtuošā wahrdu špehlē, Šawos weentulos augstumos Parnāšš bij ašmiršis, kà dšēja išeet iš dšihwes un doma šneedšas muhšchibā. Ap 70. gadu wešela rinda jauno dšejneeku pēezelas pret waldošcho mahššlas školu un no Parnasse contemporain aiseet Werlens un Malarmē...

Mīnešim dašchus dšejneekus, kās štahw nomalus no tā laika mahššlas wiršeneem, tamdehl, kà wīni par jauneem, lai pēedalitos mahššlas zihnāš, waj šawas garīgās neaklaramibas dehl pēeleek weeni. Šee par wīšam leetam ir Maršelina Debora-Walmor un Bodlers.

Ap Debora-Walmor dšēju patlaban Franzišā ir radees wešels kults, jo maj tīk ihštu liriku kà wīna. Pašaudejušī balši, Maršelina arweenu wehl šewi dšird mušiku, to mušiku, kās gandrihš neapšinigi wīnāš šajuhtas — tāš naw domāš — eetwehrušī ritmoš. Ša ir tīk špontiāni liriski dšēja un tīk abšoluti mušikala, kà ween wehl Pola Werlena.

Bodlers štahw ahrpus tā laika mahššlas školam, jo wīna ihpatnīgais temperaments neweenā no wīnām neetilpšt. No romantikeem wīnšch mantojis leelo eedwehšmeš špehku, no parnašeešcheem formu un metodi, bet pehz šawas buhtibas wīnšch šneedšas simbolismā. Pats šugeštivalais no frantschu dšejneekem, wīnšch radiis, lai walditu pahri šawam laikam. Pahrał ihpatnīgš, lai raditu školu, Bodlers tīkai ap 70. gadeem šahł ižzeltees' šad simbolismš lihđj pamatam pahriweido frantschu mahššlu.

Bodlera ešetikas ešpaids ir pahrał juhtamš jaunā dšej-

neku paaušjē. Bet Bodlera pšičes šawadibas, aldalitas no wina darba, ir radijusčas tā šanzamo defadenzi. Pirmee Bodlera školneeki, Rollina un Rišpens, naw šapratusči tās leelās weenibas, kura atrodama aif Bodlera dšejas weidu daschadibas. Škai wehslakee simbolisti ir eedšikinajuschees wina analogijās un šaanteezibās. Blakus Bodlera eespaidam wehl minams Wagnera un Nizšes lepnais indiuidualisms, kursch šakriht ar pozitiwisma křiš. No otras pušes, frantschu simbolisms rodas sem angļu prerasaelitu un krewu romana eespaida. Doštajewskis un Tolstojš top tulkoti un lašiti, top atrasta krewu dwehsele — āme russe — ar winas šahpju religiju un dšiko mistizismu.

Otwas galwenās strahwas ir manamas frantschu simbolisma, weena uššwer pašchultu — tas ir Bodlera, Wagnera un Ņbšena eespaids, otra daikuma kultu — tas ir Rešlina un Dantes Rosetti eespaids.

Špehžigi un ihpatnigi temperamenti išplešch simbolisma nošihmi un tā šči jaunā mahkšlas škola top apbrihnošami daschada.

Simbolisma pamatos ir weidols, kursch padšitina wifu redšamo pašauli, nodibinadams šafarus ar ašrpasauli. Simbolisms grib šapleht to aistaru, aif kuru šlehpjas leelās dabas misterijas. Pehž šawas buhtibas simbolisms ir egotisks, jo dšejas temas noteiz indiuidualā emozija. Simbolisma ušdewumos nestahw jaunās dšejiskas domas radišchana, bet winsch ir nepeezeeschams mahkšlas weids, lai domatu un raditu šastanā ar dšēju. Pabakais peerahbijums tam, ka simbolisms arweenu šastopams ihštā dšejā. — Šit intimi un weentahrschi šči emotiwā mahkšla šaištas ar formu, bet šit daschadus mahkšlas lihdsjeklus wina praša! Simboliskā dšejā wišas mahkšlas darbojas kopā, išpalihdšas un gandrihs šakuhst. Šamdehl waligas top daschadu mahkšlu robesčas, kuras til štingri wilkuš klaiškā škola, jo wahrds, šlana, krahša un šmarsčas šahw zeeschos šafaros.

Štarp daschadeem mahkšlas lihdsjekleem galwenā mušsta, kas šaištas ar simbolisko dšēju.

Šapat tā Gotjē — Parnasam, Werlens simbolismam dod jaunu poetiku, kur tešlu weetā top uššwehrtā šlana, jo — „mušiku par wišām leetam!“ Waj Werlens apšinigi išprattis mušstas

tuwās atteezibas ar simbolismu — par to war ſchaubitees. Winā pahraf dandj instinkta, lai ispraſtu lahdu atſewiſchku mahſſas weidu, un pats wiſch rada ſpontani, naiwi, aiſ eefſchejās wajadſibas. Wina metode, ja tā war teift, weegli atſwabinas no tradizionelās kadenzes un ſenās metrikas illogiſma, eeweſdama frantschu lirikā brihwo pantu. Werlena naiwā, muſikalā eedwehſme atſahjuſi nedſehſchamas pehdas ſimbo- liſma tapſchanā. — Bet tā winam blakus lai aiſmirſtam otru tiſ pat djiſi ihpatnigu un ſawadu dſejneeku, Rembo — kura ihſā dſejneeka gaila mums paleel neatminama mihla.

Igi top karotš pret ſymbolismu un tilai ap 80. gabeem wiſch eeguhſt ſinamu ſwaru frantschu mahſſā. „Dekadenti“ un „nolahdetee dſejneeki“ ſahl par ſymboliſteem ſauktees. Starp pirmeem minamt Moreaſs, Anri de Renjē, Wjele Griſins. Bet drihſ ſtarp wineem iſzelas Mallarmē, kurſch ſawās otr- deenās jauneem dſejneeeem runā par ſimbolu tā augſtako mahſſas weidu. Winā klaufas tā orafulā. Drihſ Mallarmē top par jaunās dſejneeku paaudſes wadoni atſihtš, bet wina ſibiliſkee panti apdwehſch to ar muhſchigu noſlehpumu. Mal- larmē iſ dſejas pilnigi iſſlehdj aprakſtamo elementu, wiſch preeſſchmetu nekad neſauz wahrdā. Pehz wina domam tas dſejai atnemtu $\frac{3}{4}$ no tās baudas, to wina ſneedš, ja maſ pa maſam, tā minot, tuwojamees dſejneeka ſapnim. Weenigais tehloſchanas weids mahſſā ir iſſaukt tehluš un eedwehſt winuš laſtajeem. Mallarmē maſaſ talantigee pakafdarinataji eenes dſejā to dekadentiſko miglainibu, kura bija ſaſtopama pirmā ſymboliſma laikmetā.

Mallarmē blakus parahdas Wjele Griſins un Werharnš, kurl jau ſymboliſmam pahmet wina ſchaurumu. Muſikalām, ritmiſkām un miſtiſkām problemām nododamees, dſejneeki aiſ- mirjuſchi dſihwes moderno un wiſpahrigo noſihmi.

Eihdš ar to rodas jaunās grupas ſymboliſmā. Pats Wjele Griſins, pehz Wagnera peemehra, ſimbolu ir paplaſchinasis legendā. Tā ſymboliſms, pa ſaweem zeſeem, no indiwiduſā nonaht pee wiſpahrigā. Bet pirmo un nopeetno wariantu frantschu ſymboliſmā eenes Moreaſs. Greekiš buhdams, wiſch iſaudſis iſ Gladas harmoniſtās un ſkaidrās mahſſas un ſawā

estetikā uššwer antiko harmoniju un plašču kosmogonismu, tā reakciju pret teem ekstrēmēm, kuros bij kritušči pirmee simbolisti. Wina romanu skola tomehr nobahl, kad ij paščha simbolisma ičajg jauni nodomi.

Daudi plaščhaka un apsološhaka ir Renē Gila sinatniskā dseja, par kuru intresejas Mallarmē, bet kurai wehlat peešteenas Werharns. Gils ir pirmais kosmiska episkais dsejneeks. Wadoschā domā un tehniskā wiščh išeet ij sinatnes, dsejā sintesedams tos datus, kuruš suedsj siniskā analize. Sinatniskā dseja ušstahda weselu doktrinu, attihstidamās filosofijā, soziologijā un estetikā. Wina peenem metafisiku. Šchi milšigā orkestrazija aiskustina modernās idejas. Wina atklahj jaunās energijas, kas dsejneeku tuwina pilsehtai un laukeem, kur strahdā mehaniskais un muskuļu spēhs.

Tas ir Renē Gils, bet tas ir ari Werharns, šchis milšis, kuru mehš wehl neredšam wišā leelumā.

Gandrihš weenā laikā ar frantschu simbolismu, Belgijā šahla attihstitees lihdsiga mahšlas strahwa, zihuidamās pret naturalismu. Tur ta pati grupeschandās ap wadoneem, ap „Jeune Belgique“. Tur mums pašihstams Rodenbachs, klušu atspihdumu pilns tā wežā Brige; tur netweramu dwehseles wibracijū dsejneeks — Materlinks un tur genialais Werharns. Zeets un warens wiščh meklē sawus zekus, peegreesdamees leelistām dabās parahdbiam, kuras wiščh apdweščh ar atawiski mistisku nemeeru. Wina emozijas muhs arween uštrauz un rada kaut ko haluzinazijai lihdsigu, pat kad wiščh peeškaras wismodernatām parahdbiam. Sem Renē Gila eespaida wina sinkahrigais, wišu aptweroščhais gars eekluhst modernās dšihwes šaprahtigā bet špokainā mehanismā. Tās ir jaunās energijas, ko wiščh ismanto sawā dsejā. Uhrpus egotisma wiščh grib jinteset sozialā zilwela darbu.

Beeschi wiščh intresejas par Wjele-Grifina ritmiskām problemam, bet no wiša nem tikai to, kas sakriht ar wina personiško temperamentu! Un reti tahds frantschu dsejneeks ar tahdu meistaribu leetojis vers libre, tā Werharns.

Gerindojot winu starp frantschu lirikeem, neaismiršim, ka

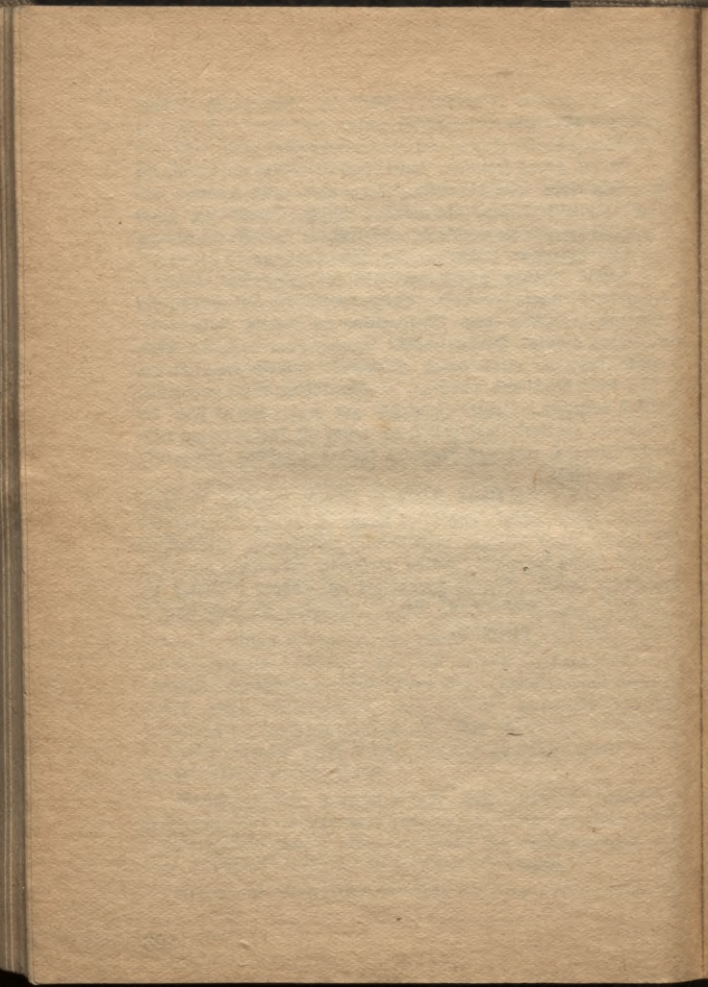
wiensch ir arween bijis jawas dsimtenes dsejneeks, strahdigas un tagad asuainas Belgijas dsejneeks.

Waj pehz Werharna wehl lai minam zitus wahrbus?

90. tos gados frantschu simbolisms ir nostiprinajees un tur ir wesela rinda labu dsejneeku. Bet muhsu gadu smtena sakumâ simbolisms jau sahl manami isihht. Tagadejeem jaun-simbolisteem naw ne musikalas emozijas, ne tehnisko sinaschanu, bet wini stingri un zeeschi turas pretim reakzijai.

Gruhti paredset, tahdâ mahkklas skola grupesees nahlamâ frantschu dsejneeku paandse. Grupu patlaban toti dauds, bet neweena no winam naw til speziala, lai waretu skolu radit. No weenas puses spiritualistiskas tendenze ar religisko sentimentalismu, no otras puses Marinetti futurisms — un pa widu leeks daudsums pustonu, grupu, tahdu wisur un wisos laifos netruhht. Urisims Franzijâ naw wehl isihhtis, bet bes schaubam nahksee ilgak gaidit, lai rastos til spehzigas un wis-pahrkulturelas mahkklas strahwas, tahdas bijuschas romantiska un simboliska.

Tâ tad trihs dsejas skolas ir dewuht Franzija 19. gadu smteni, kuras dabigi isauguschas weena is otras. Romantisms ir lausis zelus brijwai individualai radischanai. Parnasisms stingrâ formâ satyr un sawalda dsejneeka eedwesmi, kad ia ir anarkiska tapusi. Bet kad parnasisms top pahra nedshws un formals, nahl simbolisms, kusch atshwina un padskina is weidu, pee kura peeskaras.

Saturš * (Sommaire)

	l. p.
Vreekſchwahrds (Préface)	5
Andrejs Šhenjè (André Chénier)	
1) Jaunà Tarentineete (La Jeune Tarentine)	7
2) Zeeſt klusu tawai ſirdij muſſu widù tihf. (Jeune fille, ton coeur avec nous veut se taire)	9
3) Dianai (Diane)	10
4) Klittijai (Pourquoi, belle Chryſée . . . . .)	11
5) Jaunš zilwekš un marmora Venuš (Un jeune homme fou par amour)	12
6) Kur ir ſchis kapeneš . . . . . (Où sont ces grands tombeaux . . . . .)	13
7) Wafara ſwaigſne (O quel que soit ton nom, soit Vesper . . . . .)	14
Marjelina Debord-Walmor (Marceline Desbordes Valmore)	
1) Šuhpſa dſeeſmina (Dormeuse)	15
2) Saadi roſeš (Les Roses de Saadi)	18
Alfonſs Lamartiniš (A. Prat de Lamartine)	
1) Eješ (Le Lac)	19
2) Kruiſtà hiſtà tehš (Le Crucifix)	22
Alfreds de Winji (Alfred de Vigny)	
1) Driada (La Dryade, idylle)	26
2) Gana maſja (La Maison du berger. Fragment)	31
Victorš Igo (Victor Hugo)	
1) Gufoſchais Boajs (Booz endormi)	37

2) Imperatora atgreeschanās (Le Retour de l'Empereur)	41
3) Waterloo (Waterloo)	43
4) Salamans (Salomon)	46
5) Sahra peldejotees (Sara la Baigneuse)	48
6) Ekstase (Extase)	52
Ogišs Barbjē (Auguste Barbier)	
1) Elks (L'Idole)	53
2) Mišel-Andšelo (Michel-Ange)	55
Šherars de Nervais (Gérard de Nerval)	
1) El desdichado	56
Alfreds de Mūsse (Alfred de Musset)	
1) Dezembra nakts (La Nuit de Décembre)	57
2) Beatritšeti (Fils de Titien)	64
Teofilis Gotjē (Théophile Gautier)	
1) Luksoras obelists (L'Obélisque du Louxor, Fragment)	
2) Ko runaja bešdeligaš (Ce que disent les Hironnelles)	67
Reconts de Lils (Leconte de Lisle)	
1) Kondora meegs (Le Sommeil du Condor)	70
2) Elefanti (Les Elephants)	72
3) Kaujaš vakars (Le Soir d'une Bataille)	74
4) Šjalmara nahve (Le Coeur de Hjalmar)	76
5) Čhrgla medibaš (La Chasse de l'Aigle)	78
6) Širia (Surya, Hymne védique)	81
Šharls Bodlers (Charles Baudelaire)	
1) Rains un Abels (Caïn et Abel)	84
2) Vakars (Le Crépuscule du Soir)	86
3) Madonai (A une Madonne)	88
4) Šaplīšis švans (La Cloche fêlée)	90
5) Špots (Un Fantôme. Les Ténèbres)	91
6) Ekstotiskā šmaršča (Parfum exotique)	92
7) Kopatteežibaš (Correspondances)	93

Leons Djerfiss (Léon Dierx)	
1) Lazarus (Lazare)	94
Teodors de Banviss (Théodore de Banville)	
Pentiseleja (Penthésillée)	96
2) Pirms neesl wehl pifus... (Sculpteur, cherche avec soin...)	98
Katulis Mendess (Catulle Mendès)	
1) Ribta luhgšhana (Prière du Matin. Fragment)	99
2) Pehdeja dwehsele (La dernière Ame)	101
Silli Pridoms (Sully Prudhomme)	
1) Senits (Le Zenith. Fragment)	103
2) Azis (Les yeux)	108
3) Pehdeja swaigne (L'Idéal)	109
Šošē Maria de Heredia (José-Maria de Hérédia)	
1) Cefarotaji (Les Conquérants)	110
2) Emalja (Email)	111
3) Ugunš pufe (Fleurs de Feu)	112
4) Kasu gans (Le chevrier)	113
5) Antonijs un Kleopatra (Antoine et Cléopatre)	114
6) Sermodana (Le Thérmodon)	115
7) Wergs (L'Esclave)	116
8) Trebija (La Trebbia)	117
9) Ušwaretajan (A un Triomphateur)	118
Stefans Mallarmē (Stéphane Mallarmé)	
1) Gulbiš (Le vierge, le vivace et le bel aujourd' hui)	119
2) Mallarmē jaunfundes wehdeklis (Éventail de Mademoiselle Mallarmé)	
3) Ši poemas „Erodiada“ (Hérodiade. Fragment)	121
Pols Werlens (Paul Verlaine)	
1) Green (Green)	122
2) Profogs (Prologue)	123
3) Sentimentala pastaigšhanas (Promenade senti mentale)	124

- 4) Sentimentala šaruna (Colloque sentimentale) . . . 125
- 5) Ta labības un maīses... (C'est la fête du blé...) 126
- 6) Mans parastais sapnis (Mon rêve familial) . . . 127
- 7) Jau mehnesštara... (La lune blanche) 128
- 8) Lihdsenumâ tahlâ (Dans l'interminable...) . . . 129
- 9) Rihla swaigne (Avant que tu ne t'en ailles...) 130
- 10) Rahms un meerigs... (Le ciel est par-dessus
le toit...) 131
- 11) Džejas mahšļa (L'art poétique) 132

Morišs Rollina (Maurice Rollinat)

- 1) Waršču purvš (La Mare aux grenouilles) . . . 134

Arturs Rembo (Arthur Rimbaud)

- 1) Šapnotajs (Sensation) . . . . . 137 X
- 2) Utu mešletajš (Les chercheuses de poux) . . . 137
- 3) Guletajš eelejâ (Le dormeur du val) 139
- 4) Patšfani (Voyelles) 140

Šhans Rišepens (Jean Rischepin)

- 1) Hallali (Hallali) 141

Šhils Laforgs (Jules Laforgue)

- 1) Prowinzes mehnešha šehlabas (Complainte de
la lune en province) 145
- 2) Labais rudeniš (Le brave, le brave automne) . 147

Forans Taijads (Laurent Tailhade)

- Juhra (Le chant Glaucus) 148

Šhorščs Rodenbachs (Georges Rodenbach)

- 1) Al pilšeht, mana mahša... (O ville, toi ma
soeur...) 151
- 2) Swans (En province...) 153

Emils Verharns (Emile Verhaeren)

- 1) Juhra (Vers la Mer) 154
- 2) Kalejš (Le Forgeron) 158
- 3) Wehjš (Le Vent) 163

Albers Samens (Albert Samaine)

- 1) Panira ar šelta furpem (Pannyre aux talons d'or) 166

2) Kfantis (Xanthis)	167
Remi de Gurmons (Remy de Gourmont)	
1) Hieroglifi (Hiéroglyphes)	168
2) Dfirnawas (Le moulin)	169
Ehans Moreajs (Jean Moréas)	
1) Djeas (Stances)	171
Iwanš Ehiffins (Ivan Gilkin)	
1) Haluzinazija (Hallucination)	177
Eharris wan Lerbergs (Charles van Lerberghe)	
1) Gaida (L'Attente)	178
2) Veetus (Ma soeur la Pluie)	179
Moriš Meterlins (Maurice Maeterlinck)	
1) Un ja winsch atgreesfes? (Et s'il revenait un jour?)	180
2) Zuhš kleebejeet ar lampam baifmu (Vous avez allumé les lampes)	181
Rene Gils (René Ghil)	
1) Zeiz, faru nepahrtrauz... (... Dites, qu' on ne sort de la guerre ... Fragment) /	182
Pjerš Rijars (Pierre Quillard)	
1) Drupas (La Ruine)	185
Franjis Vjelè Griffins (Francis Vjelè-Griffin)	
1) Rudenis (Octobre)	186
2) Ehis kwehlošs indigo... (Les verts et l'indigo...)	188
Henri de Renjè (Henri de Régnier)	
1) Wahse (Le Vase)	189
2) Pahpratumš (Le Reproche)	193
Adolfs Rettè (Adolphe Retté)	
1) Seemas djeefma (Chanson d'hiver)	195
2) Veelais wehjš (Grand vent)	196

Ernesto Reino (Ernest Raynaud)	
1) Fauns (Le Faune)	198
2) Elgija (Élégie)	199
Stuarto Merills (Stuart Merill)	
1) Noctirne (Nocturne)	201
Francisko Ĉamso (Francis Jammes)	
1) Wezais zeems (Le vieux village)	202
2) Deewluĝŝhana por eŝchano uŝ Paradiso	
(Prière pour aller au Paradis...)	204
Kamilo Moflèro (Camille Mauclair)	
1) Dsejolo (Les mains lentes sous la lampe)	206
2) Pusnaktis (Minuit)	207
3) Dsejolo (Présences)	208
Polo Forto (Paul Fort)	
1) Filomela (Philomèle)	209
Leo Largaĵo (Léo Languier)	
1) Ĉapnoĵoto (Rêverie)	211
Poésio lirika franca au XIX. s. par Elza Sterste	213

Kluhdu islabojums

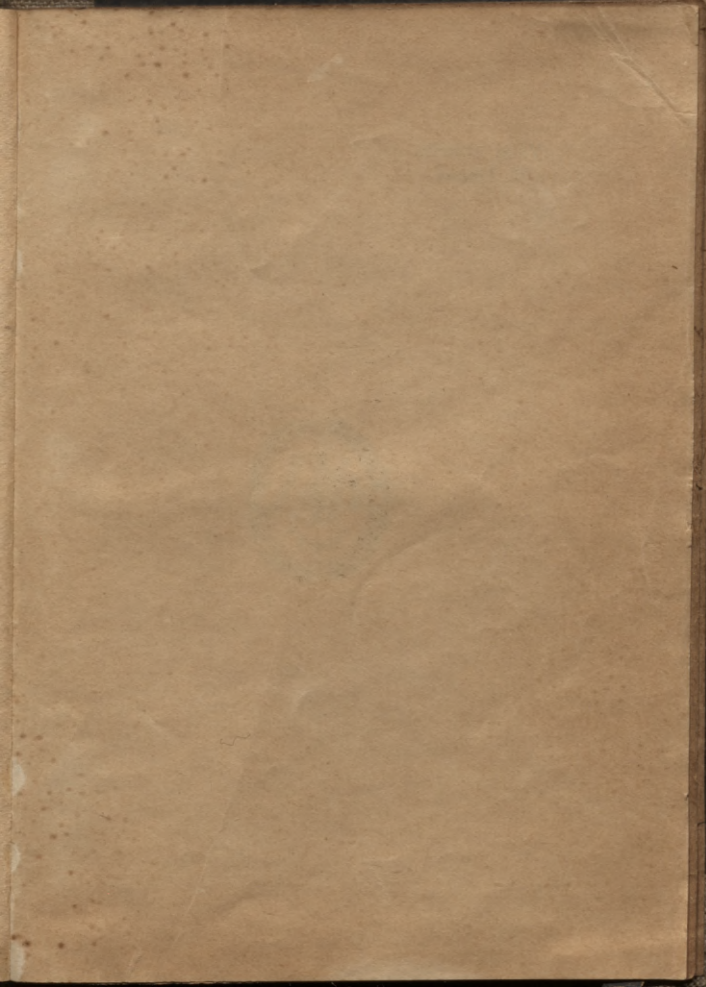
- 19 l. p. 5 rindā no augščas nodrukats vel — jalaša — we h l
28 l. p. 7 " " " " un no... — jalaša —
un redj no...
56 l. p. 4 rindā no augščas nodrukats dujs — " — duš.
56 l. p. 9 " " " " ... Jebš jeb Amors
buhtu, — jalaša — ... Jebš jeb Amors buhtu?
72 l. p. 8 rindā no apakščas nodrukats Uj — jalaša — Jj
73 l. p. 8 " " " " pa — " — pee
140 l. p. 4 " no augščas " piles — " — pills

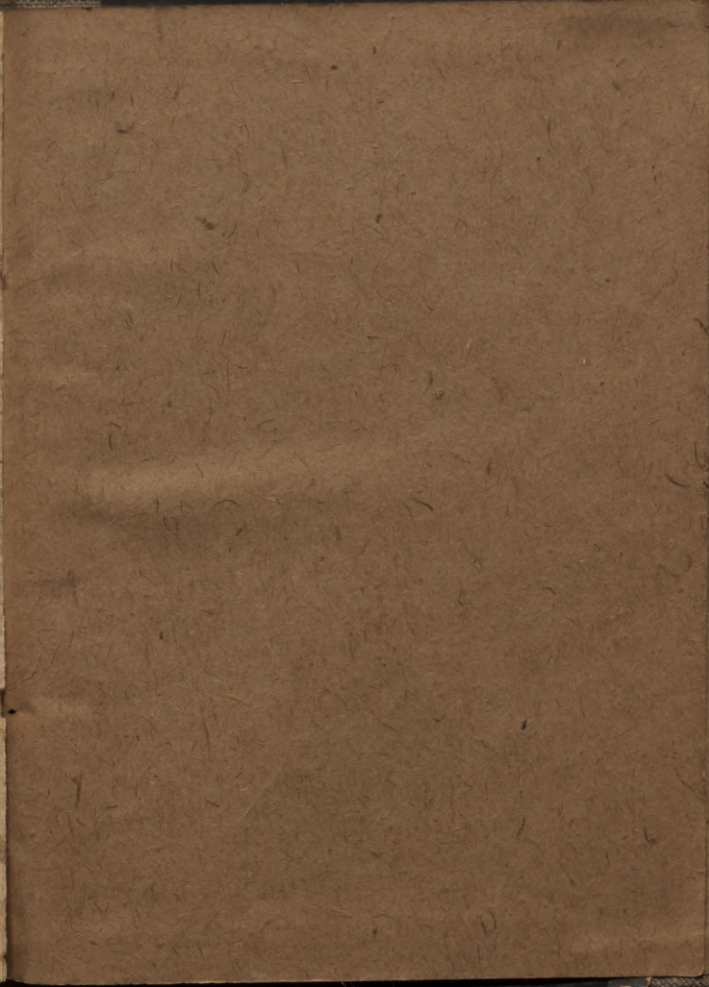
„Petaš“ isdewums:

- Austrinšh, A., Puschelneeki un Juselneeki.
Franšs, Anatois, Engelu dumpis. Romans.
Flobers, Salambo. Romans.
Grihns, A., Krustneschi. Satira.
Verbergs, Pans. Komedija.
Marie de France, Lais'i. Wezfrantschu noweles.
Škalbe, R., Latwju dainu islase. I. dala.
" " " " " II. "
" " " " " III. "
" " " " " IV. "
Sterste, E., Eisebijs un Florestans. Džejas.
Suhštots un weena nakts. Tulkojis R. Kroders.
Ilustrejis H. Škulme.
Wainowskis, J., Altgreeschanas. Stahsts.
Wefels, J., Sem wahzu juhga. Stahsts.
Wirja, Ed., Frantschu lirika XIX. g. š.
Wulfs, Ed., Džejas I.
" " Miniaturas.
Zahlitis, Ed., Weenalga. Stahsts.
-
-

Vāku zīmejis
K. Ubans

4-205
LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0303037584